

ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย
ในพระบรมราชูปถัมภ์

สารนิพนธ์
ของ
สุวรรณา สิทธิชัย

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา

มกราคม 2550

ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย
ในพระบรมราชูปถัมภ์

บทคัดย่อ
ของ
สุวรรณา สิทธิชัย

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา

มกราคม 2550

สุวรรณา สิทธิชัย. (2550). ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน
ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์. สารนิพนธ์. กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ :
รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตน์

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการ
ของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ ใน 5 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อม
ทางกายภาพ ด้านการควบคุมนักเรียน ด้านการบริการและสวัสดิการ ด้านกิจกรรมภายในหอพัก
และด้านบุคลากร เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการของหอพัก
โรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ จำแนกตามช่วงชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
อาชีพผู้ปกครอง รายได้เฉลี่ยผู้ปกครอง และภูมิสำเนา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – ชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 6 โรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549
จำนวน 316 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการ
วิเคราะห์ข้อมูล ใช้การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ
ค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) และ
การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย
ในพระบรมราชูปถัมภ์โดยรวมและรายด้านได้แก่ ด้านการควบคุมนักเรียน ด้านกิจกรรมภายใน
หอพัก และด้านบุคลากร อยู่ในระดับมาก นอกนั้นนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปาน
กลาง

2. นักเรียนที่ช่วงชั้นต่างกันมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน
ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านการควบคุมนักเรียน
ด้านกิจกรรมภายในหอพัก และด้านบุคลากร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
เฉพาะด้านการบริการและสวัสดิการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน,อาชีพผู้ปกครอง,ภูมิสำเนาต่างกัน มีความพึง
พอใจต่อการให้บริการของหอพัก โรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยรวม
และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้เฉลี่ยต่างกันมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของ
หอพักโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า เฉพาะด้านการควบคุมนักเรียน แตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

SATISFACTION OF STUDENTS TOWARDS DORMITORY SERVICES
OF THE KING ' S COLLEGE

AN ABSTRACT

BY

SUWANNA SITTICHAJ

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Master of Education degree in Business Education
at Srinakharinwirot University

January 2007

Suwanna Sittichai. (2007). *Satisfaction of students towards dormitory services of the King 's college*. Masters Project , M.Ed. (Business Education) . Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor: Assoc.Prof. Chusri Wongrattana.

The purpose of this research were to study the satisfaction on dormitory services of students of the King 's college in five aspects namely : physical environment, students control, services and welfare, dormitory activities, and personnels, and compare the satisfaction on dormitory services of students of the King 's college as classified by level , achievement, parents ' occupation , parents ' average income, and birthplace.

The samples were 316 students of the King 's college in the 1st semester of the academic year 2006. Tools applied for collecting the data was questionnaire. Statistical methods used for data analyzing were such as frequencies, percentage, means, standard deviation, t-test, One-way analysis of variance, and LSD 's Method were utilized for data analysis.

The research revealed that :

1. The students 's satisfaction on dormitory services of the King 's college was at high level in overall aspects. In each aspect : students control, dormitory activities, and personnels were at high level and the others were moderate level.
2. The students 's satisfaction with different level had satisfaction on dormitory services of the King 's college as a whole was statistically significant difference at .01 level. In each aspect : physical environment, students control, dormitory activities, and personnels were statistically significant different at .01 level. The aspect of services and welfare was statistically significant difference at .05 level.
3. The students 's satisfaction with different achievement, parents ' occupation , and birthplace had satisfaction on dormitory services of the King 's college as a whole and each aspect have no significant difference.
4. The students 's satisfaction with different parents ' average income had satisfaction on dormitory services of the King 's college as a whole was statistically significant difference at .05 level. The aspect of students control was statistically significant difference at .05 level.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และ
คณะกรรมการสอบได้พิจารณาสารนิพนธ์ เรื่อง ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการ
ของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ของสุวรรณฯ สิทธิชัย ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....

(รองศาสตราจารย์ ชูศรี วงศ์รัตน์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....

(อาจารย์สิมฐากร ชูทรัพย์)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ชูศรี วงศ์รัตน์)

.....กรรมการสอบสารนิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพีร์ ลิ้มไทย)

.....กรรมการสอบสารนิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เริงลักษณ์ โรจนพันธ์)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะสังคมศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กิตติมา สังข์เกษม)

วันที่.....เดือน มกราคม พ.ศ. 2550

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยดีจากความเมตตาความกรุณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก รองศาสตราจารย์ ชูศรี วงศ์รัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ที่ให้คำแนะนำช่วยเหลืออันเป็นประโยชน์ในการทำสารนิพนธ์ นับตั้งแต่เริ่มต้นดำเนินการจนเสร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ชูศรี วงศ์รัตน์ ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพีร์ ลิ้มไทย และกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์เริงลักษณ์ โรจนพันธ์ ที่ให้ความกรุณาเป็นกรรมการสอบสารนิพนธ์ และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์จนทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลิ้มไทย อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์ อาจารย์ภักดิ์ สกลรักษ์ ครูแท่งทิพย์ วันเจริญพันธ์ และครูอารียา แสงคำ ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์คณะสังคมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ตลอดจนประสบการณ์ที่ดีแก่ผู้วิจัย

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการสุวัฒน์ อันใจกล้า ผู้อำนวยการโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ และครูแท่งทิพย์ วันเจริญพันธ์ ที่ให้ความเมตตาความกรุณาและความช่วยเหลือเกี่ยวกับข้อมูลต่างๆของหอพัก การเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนการให้คำปรึกษาและแนะนำเป็นอย่างดี และขอขอบคุณนักเรียนโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณ ร.ต.ท.จิตติกร วันเจริญพันธ์ เพื่อนๆ และพี่ๆทุกคนที่เป็นกำลังใจคอยช่วยเหลือและให้คำปรึกษา

คุณค่าและประโยชน์ของสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของบิดาและมารดา บุรพคณาจารย์ทุกท่านตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอนให้ผู้วิจัยเป็นคนดี มีคุณธรรม อันเป็นพื้นฐานสำคัญในการประสบความสำเร็จทางการศึกษา

สุวรรณา สิทธิชัย

สารบัญ

บทที่

หน้า

1	บทนำ.....	1
	ภูมิหลัง.....	1
	ความมุ่งหมายการวิจัย.....	3
	ความสำคัญของการวิจัย.....	3
	ขอบเขตของการวิจัย.....	3
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
	สมมติฐานในการวิจัย.....	7
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
	ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ.....	8
	โรงเรียนประจำ.....	10
	หอพักนักเรียนและการบริหารหอพักนักเรียน.....	13
	ประโยชน์ของหอพักนักเรียน.....	29
	ประวัติโรงเรียนภ.ป.ร.ราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์.....	30
	การบริหารหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์.....	32
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	46
3	วิธีการดำเนินการวิจัย.....	49
	การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	49
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	51
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล.....	51
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	52
	การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	82
ความมุ่งหมาย ความสำคัญของการวิจัย.....	82
สมมติฐาน วิธีดำเนินการวิจัย.....	83
สรุปผลการวิจัย.....	85
อภิปรายผล.....	87
ข้อเสนอแนะ.....	93
บรรณานุกรม.....	95
ภาคผนวก.....	99
ภาคผนวก ก.หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	100
ภาคผนวก ข.รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	106
ภาคผนวก ค.แบบสอบถาม.....	108
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	117

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของนักเรียน.....	50
2	จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับกลับคืนสมบูรณ์.....	50
3	จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามช่วงชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพผู้ปกครอง รายได้เฉลี่ยผู้ปกครอง และภูมิสำเนา.....	58
4	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความพึงพอใจที่มีต่อการ ให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยรวมและรายด้าน.....	60
5	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความพึงพอใจที่มีต่อการ ให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ โดยรวมและรายข้อ.....	61
6	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความพึงพอใจที่มีต่อการให้ บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ด้านการควบคุมนักเรียนโดยรวมและรายข้อ.....	63
7	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความพึงพอใจที่มีต่อการให้ บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ด้านการบริการและสวัสดิการโดยรวมและรายข้อ.....	65
8	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความพึงพอใจที่มีต่อการให้ บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ด้านกิจกรรมภายในหอพักโดยรวมและรายข้อ.....	67
9	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความพึงพอใจที่มีต่อการให้ บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ด้านบุคลากรโดยรวมและรายข้อ.....	68
10	ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการ ของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามช่วงชั้น.....	70
11	ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	71

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

12	ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง.....	72
13	ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามรายได้เฉลี่ยผู้ปกครอง.....	73
14	ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการของหอพัก โรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยรวม จำแนกตามรายได้เฉลี่ยผู้ปกครอง.....	74
15	ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการของหอพัก โรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ด้านการควบคุมนักเรียน จำแนกตามรายได้เฉลี่ยผู้ปกครอง.....	75
16	ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามภูมิสำเนา.....	76
17	จำนวนความถี่และค่าร้อยละของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพึง พอใจของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียนภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ.....	77
18	จำนวนความถี่และค่าร้อยละของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพึง พอใจของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียนภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ด้านการควบคุมนักเรียน.....	78
19	จำนวนความถี่และค่าร้อยละของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพึง พอใจของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียนภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ด้านการบริการและสวัสดิการ.....	79
20	จำนวนความถี่และค่าร้อยละของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพึง พอใจของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียนภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ด้านกิจกรรมภายในหอพัก.....	80
21	จำนวนความถี่และค่าร้อยละของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพึง พอใจของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียนภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ด้านบุคลากร.....	81

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาชีวิตทั้งชีวิตครบถ้วนทุกด้านเป็นการพัฒนามนุษย์อย่างองค์รวม (Holism) และการศึกษาที่ถูกต้องจึงไม่ใช่แค่การพัฒนาด้านความรู้หรือสติปัญญาแต่ฝ่ายเดียว แต่การจัดการศึกษาจำเป็นต้องสนใจมิติอื่นๆของความเป็นมนุษย์อย่างครบถ้วน (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2542:13) ดังนั้นกระบวนการพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพเป็นไปตามเป้าหมายของโรงเรียนนั้นจำเป็นต้องมีระบบย่อยต่างๆที่จะช่วยทำให้นักเรียนได้รับการพัฒนาจุดหมายของโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ระบบย่อยๆดังกล่าว อาทิ ระบบหลักสูตร ระบบการเรียน ระบบการสอน ระบบสนับสนุนเอื้ออำนวยต่อการศึกษา ระบบกิจการนักเรียน ระบบการประเมิน ฯลฯ

การบริหารงานหอพักนักเรียนเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของนักเรียนประจำในหอพักนักเรียน โดยเฉพาะในช่วงเวลากลางคืนและวันหยุด เป็นงานที่มีความสำคัญจะต้องรับผิดชอบและขจัดปัญหาของนักเรียนให้นักเรียนมีความพร้อมในการอยู่ประจำที่หอพัก ตลอดจนการเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆของการอยู่หอพัก ช่วยในการส่งเสริมนักเรียนในด้านระเบียบวินัย มีลักษณะนิสัยที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีสุขภาพพลานามัยแข็งแรงสมบูรณ์ และสามารถดูแลตนเองได้เป็นอย่างดี หอพักนักเรียนเป็นส่วนหนึ่งของระบบกิจการนักเรียน ซึ่งนับเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยหล่อหลอมพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียน ให้สามารถปรับตัวใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข นอกจากนี้หอพักยังมีส่วนสำคัญในการเป็นแหล่งสนับสนุนให้การศึกษาของนักเรียนเป็นไปอย่างราบรื่นมีประสิทธิภาพส่งเสริมให้โรงเรียนมีบรรยากาศของความเป็นวิชาการอย่างแท้จริง (มนตรี แยมกสิกร. 2542:1)

หอพักนักเรียนเป็นปัจจัยที่สำคัญทั้งต่อนักเรียนและโรงเรียน กล่าวคือ เป็นที่พักอาศัยที่สะดวกสบาย ปลอดภัย ประหยัดเวลา และค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ช่วยด้านการศึกษาของนักเรียนและส่งเสริมการพัฒนาในด้านต่างๆ อาทิ ด้านความประพฤติ ด้านความเป็นตัวของตัวเอง ทักษะสังคม เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีความสำคัญต่อโรงเรียน ที่ช่วยให้การเรียนการสอนของโรงเรียนมีประสิทธิภาพ อันเนื่องมาจากความพร้อมทางด้านสุขภาพกายและจิตใจของนักเรียน ทั้งนี้เพราะหอพักเป็นที่ที่สามารถจัดสภาพแวดล้อมในหอพักให้เอื้อต่อการเรียนรู้และส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆของนักเรียนได้อย่างสมบูรณ์ ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนด้วยกัน รวมถึงการพัฒนาสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู นอกจากนี้ยังช่วยส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้และเจริญงอกงามแก่ตนเองให้พร้อมจะเป็นพลเมืองดีของสังคมและประเทศชาติอีกด้วย โรงเรียนหลายแห่งได้จัดสภาพแวดล้อมของหอพักนักเรียนเพื่อส่งเสริม

การศึกษาดังกล่าว หากแต่สภาพแวดล้อมของหอพักนักเรียนของไทยในปัจจุบันยังต้องพัฒนาอีกมาก

ดังนั้นโรงเรียนจำเป็นต้องจัดสภาพแวดล้อมของหอพักนักเรียนให้มีความ สะดวกสบายปลอดภัย และเป็นสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษาและพัฒนา เพื่อเสริมสร้างให้ นักเรียนได้เป็นผู้มีความพร้อมและได้รับประโยชน์ในการพัฒนาทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และจิตใจ ในการจัดดำเนินงานหอพักให้มีสภาพที่ดีเอื้อต่อการศึกษาและพัฒนานั้นจะต้อง คำนึงถึงการให้บริการในงานหอพักด้วย

โรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ เป็นโรงเรียนชายล้วน แบบ อยู่ประจำที่หอพัก ฉะนั้นในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูจึงต้องปฏิบัติงานทั้งในด้านการเรียน การสอนและการดูแลหอพักนักเรียน จากสภาพความแตกต่างของนักเรียนที่มาจากโรงเรียน ต่างๆและครอบครัวที่แตกต่างกัน นักเรียนในหอพักประกอบด้วยบุคคลหลากหลาย มีความ แตกต่างกันทั้งฐานะ ความเป็นอยู่ ภูมิสำเนา ทักษะ และประสบการณ์ที่แตกต่างกัน ก่อให้เกิด ปัญหาต่างๆตามมามากมาย เช่น ปัญหาการใช้ชีวิตภายในหอพัก นักเรียนจึงต้องเรียนรู้การ ปรับตัวและกฎเกณฑ์ทางสังคมที่เหมาะสม สภาพแวดล้อมเช่นนี้ จำเป็นต้องกำหนดกฎเกณฑ์ของ หอพัก เพื่อให้ให้นักเรียนทุกคนปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม ซึ่งข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่ต้องอุทิศทั้ง กำลังกาย กำลังใจและกำลังสติปัญญา ในการปลูกฝังความมีระเบียบวินัย ความเป็นคนดี ความเป็นผู้นำทางวิชาการ และสืบสานงานพระราชดำริตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งโรงเรียน

จากที่กล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อ การให้บริการงานหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ซึ่งผลที่ได้จาก การศึกษาครั้งนี้จะทำให้ผู้บริหารโรงเรียน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ทราบถึงระดับความพึงพอใจ ของนักเรียน เพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุง-แก้ไขระบบการบริหารจัดการหอพัก เพื่อจะพัฒนาการ ดำเนินงานหอพักนักเรียนให้ได้มาตรฐาน และเป็นประโยชน์ในการพัฒนาให้การบริหารงานหอพัก นักเรียนมีคุณภาพ การบริหารงานมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดและสอดคล้องกับ ความ ต้องการของนักเรียน เป็นการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อความสำเร็จการศึกษาให้มี ประสิทธิภาพ ทำให้นักเรียนเกิดการพัฒนาตนเองเป็นประชากรที่มีคุณภาพต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ ใน 5 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านการควบคุมนักเรียน ด้านการบริการและสวัสดิการ ด้านกิจกรรมภายในหอพัก และด้านบุคลากร
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียน โรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ ใน 5 ด้าน จำแนกตามช่วงชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพผู้ปกครอง รายได้เฉลี่ย ผู้ปกครอง และภูมิลำเนา
3. เพื่อรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการของหอพัก โรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร อาจารย์ที่รับผิดชอบหอพัก และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อจะได้นำผลการวิจัยไปวางแผนการดำเนินงานของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพในหอพัก ด้านการควบคุมนักเรียนในหอพัก ด้านการบริการและสวัสดิการให้แก่นักเรียน ด้านการส่งเสริมกิจกรรมต่างๆ ภายในหอพัก และด้านบุคลากรในหอพัก เพื่อปรับปรุง พัฒนาการดำเนินงานของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ ให้มีรูปแบบและระบบการจัดการที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และสนองความต้องการของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 1,239 คน แบ่งเป็น ช่วงชั้นที่ 3 จำนวน 745 คน และช่วงชั้นที่ 4 จำนวน 494 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 316 คน แบ่งเป็น ช่วงชั้นที่ 3 จำนวน 169 คน และช่วงชั้นที่ 4 จำนวน 147 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามตัวแปรช่วงชั้น

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

- 1.1 ช่วงชั้น แบ่งเป็น
 - 1.1.1 ช่วงชั้นที่ 3 (ม.1-ม.3)
 - 1.1.2 ช่วงชั้นที่ 4 (ม.4-ม.6)
- 1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบ่งเป็น
 - 1.2.1 คะแนนเฉลี่ยสะสม ต่ำกว่า 2.50
 - 1.2.2 คะแนนเฉลี่ยสะสม 2.50 – 3.00
 - 1.2.3 คะแนนเฉลี่ยสะสม 3.01 – 4.00
- 1.3 อาชีพของผู้ปกครอง แบ่งเป็น
 - 1.3.1 รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ
 - 1.3.2 ค้าขาย / เจ้าของกิจการ
 - 1.3.3 อื่นๆ
- 1.4 รายได้ของผู้ปกครอง แบ่งเป็น
 - 1.4.1 ไม่เกิน 20,000 บาท
 - 1.4.2 20,001 - 30,000 บาท
 - 1.4.3 30,001 - 40,000 บาท
 - 1.4.4 40,001 บาทขึ้นไป
- 1.5 ภูมิสำเนา แบ่งเป็น
 - 1.5.1 ภาคกลาง
 - 1.5.2 อื่นๆ

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการของหอพัก

โรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ทั้ง 5 ด้าน คือ

1. ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ
2. ด้านการควบคุมนักเรียน
3. ด้านการบริการและสวัสดิการ
4. ด้านกิจกรรมภายในหอพัก
5. ด้านบุคลากร

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความพึงพอใจต่อการบริการของหอพัก หมายถึง ความรู้สึกที่ดี ชอบ พอใจ หรือ ความรู้สึกประทับใจของนักเรียนประจำที่อาศัยอยู่ในหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 ที่มีต่อการบริการต่างๆของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ ใน 5 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านการควบคุมนักเรียน ด้านการบริการและสวัสดิการ ด้านกิจกรรมภายในหอพัก และด้านบุคลากร

1.1 ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ หมายถึง สภาพการณ์ที่เกี่ยวกับอาคารและสถานที่ตั้งของหอพัก ขนาดของอาคาร บริเวณโดยรอบอาคารหอพัก ที่นั่งพักผ่อนภายในและภายนอกบริเวณหอพัก สภาพห้องนอน ห้องน้ำ ห้องสุขา สวนหย่อมบริเวณหอพัก ห้องรับแขก ระบบระบายอากาศ แสงสว่างภายในห้องพัก ความสะอาดสบายภายในและภายนอกอาคารหอพัก และอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานต่างๆ

1.2 ด้านการควบคุมนักเรียน หมายถึง การดำเนินงานด้านการควบคุมนักเรียนหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้แก่ การออกประกาศหรือข้อห้ามต่างๆของหอพัก การควบคุมเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในหอพัก และการดูแลความประพฤติของนักเรียนในหอพัก

1.3 ด้านการบริการและสวัสดิการ หมายถึง ลักษณะสภาพการจัดให้บริการสวัสดิการของหอพักด้านต่างๆ ให้แก่นักเรียนเพื่ออำนวยความสะดวกและความปลอดภัย ได้แก่ การบริการน้ำดื่มและอาหาร การปฐมพยาบาล โทรศัพท์สาธารณะ โทรศัพท์ติดต่อกภายในข่าวสาร ไปรษณีย์ ระบบรักษาความปลอดภัย

1.4 ด้านกิจกรรมภายในหอพัก หมายถึง ลักษณะสภาพกิจกรรมซึ่งนักเรียนหรือบุคลากรหอพักเป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมให้แก่นักเรียน เพื่อส่งเสริมและพัฒนานักเรียนให้เกิดการพัฒนาการด้านสติปัญญา บุคลิกภาพ ทักษะและการมีส่วนร่วมในสังคม ได้แก่ กิจกรรมด้านวิชาการ ด้านกีฬา ด้านบำเพ็ญประโยชน์ ด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านการส่งเสริมทักษะทางสังคม ด้านการเสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์ และด้านการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม

1.5 ด้านบุคลากร หมายถึง ลักษณะการปฏิบัติงานและการบริการของบุคลากรและเจ้าหน้าที่ของโรงเรียน เพื่อให้เกิดความสะดวกแก่นักเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารที่รับผิดชอบหอพัก ผู้ดูแลหอพัก อาจารย์ที่ปรึกษาหอพัก (ครูบ้าน) เจ้าหน้าที่พยาบาล เจ้าหน้าที่ธุรการ ภารโรง แม่บ้าน และเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนเฉลี่ยสะสมที่แสดงถึงความสามารถของนักเรียน โดยวัดผลการเรียนเฉลี่ยทุกภาควิชาแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ คะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.50 คะแนนเฉลี่ยสะสม 2.50 – 3.00 และ คะแนนเฉลี่ยสะสม 3.01 – 4.00

3. อาชีพผู้ปกครอง หมายถึง งานของผู้ที่ให้การอุปการะเลี้ยงดูนักเรียนอยู่ในปัจจุบัน ถ้าบิดามารดาเป็นผู้อุปการะให้ถือเอาอาชีพของบิดา ในกรณีที่ไม่มีบิดาหรือบิดาไม่มีอาชีพให้

ถือเอาอาชีพของมารดา ถ้านักเรียนไม่ได้รับการอุปการะจากบิดามารดา ให้ถือเอาอาชีพของผู้ปกครองที่รับอุปการะเลี้ยงดูนักเรียนอยู่ในปัจจุบันแบ่งออกเป็น

3.1 รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ หมายถึง บุคคลผู้ที่รับราชการหรือทำงานในสังกัดของหน่วยงานรัฐบาล ผู้ที่รับราชการหรือทำงานในสังกัดของหน่วยงานของรัฐวิสาหกิจ เช่น ไฟฟ้า ประปา

3.2 ค้าขาย / เจ้าของกิจการ หมายถึง บุคคลผู้ประกอบอาชีพหารายได้เอง โดยไม่มีนายจ้างหรือไม่อยู่ในฐานะลูกจ้าง โดยบุคคลนี้เป็นเจ้าของกิจการเองดำเนินธุรกิจด้วยการลงทุนในรูปของการผลิตการจำหน่ายหรือการให้บริการเพื่อมุ่งหวังกำไร

3.3 อื่นๆ หมายถึง บุคคลที่มีได้ประกอบอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจและค้าขาย / เจ้าของกิจการ

4.รายได้ผู้ปกครอง หมายถึง รายได้ของบิดา หรือของบิดาและมารดา รวมกันต่อเดือน หรือรายได้ของผู้อุปการะ

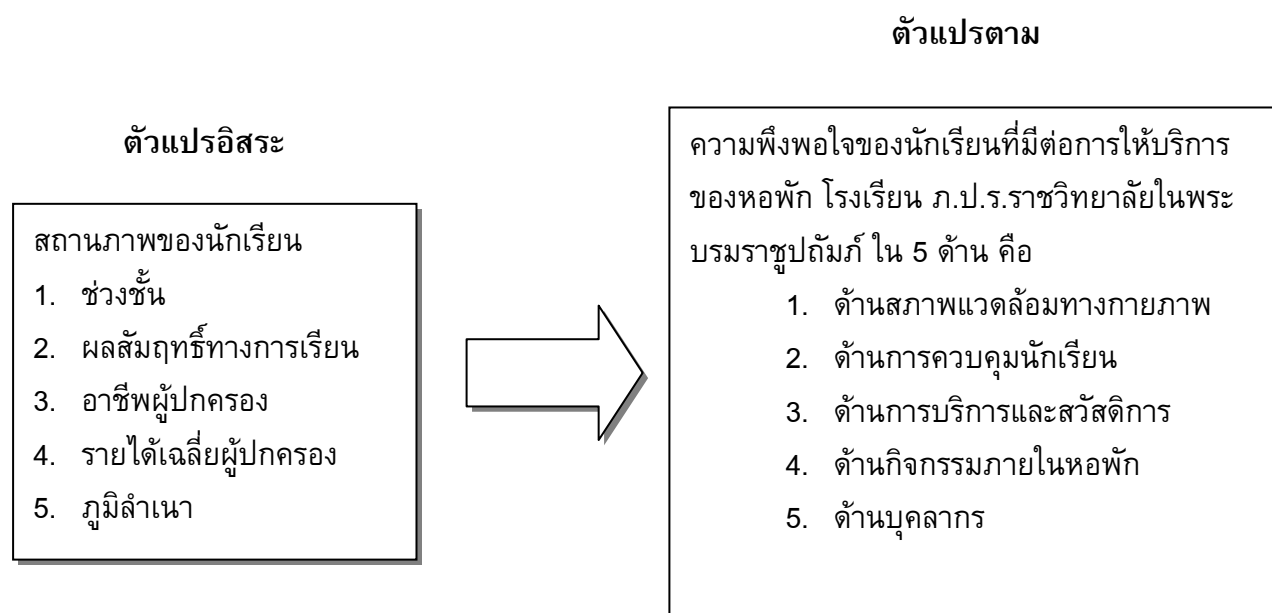
5.ภูมิลำเนา หมายถึง สถานที่ที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองที่เลี้ยงดูนักเรียน ตั้งหลักแหล่งที่อยู่ครั้งสุดท้าย ซึ่งเป็นที่อยู่ของนักเรียนก่อนเข้าศึกษาในโรงเรียนภ.ป.ร.ราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ แบ่งเป็น

5.1 ภาคกลาง

5.2 อื่นๆ หมายถึง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก และภาคใต้

6.นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549

กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมุติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนที่ชว่งชั้นต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการให้บริการของหอพัก โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
2. นักเรียนที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของหอพัก โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
3. นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกันมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของหอพัก โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
4. นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้เฉลี่ยต่างกันมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของหอพัก โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
5. นักเรียนที่ภูมิสำเนาต่างกันมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของหอพักโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์” ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ
2. โรงเรียนประจำ แบ่งออกเป็น
 - 2.1 การดำเนินงานโรงเรียนประจำ
 - 2.2 ประโยชน์ของโรงเรียนประจำ
 - 2.3 ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการเรียนในโรงเรียนประจำ
 - 2.4 ความร่วมมือของผู้ปกครองนักเรียน
3. หอพักนักเรียน แบ่งออกเป็น
 - 3.1 ประวัติความเป็นมาของหอพักนักเรียน
 - 3.2 วัตถุประสงค์ของหอพักนักเรียน
 - 3.3 ประเภทของหอพักนักเรียน
 - 3.4 การบริหารงานหอพักนักเรียน
 - 3.5 การให้บริการและสวัสดิการหอพักนักเรียน
 - 3.6 การจัดกิจกรรมหอพักนักเรียน
 - 3.7 การจัดสภาพแวดล้อมของหอพักนักเรียน
 - 3.8 ประโยชน์ของหอพักนักเรียน
4. ประวัติโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์
5. การบริหารหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

1.1 ความหมายเกี่ยวกับความพึงพอใจ (มนต์ชัย แก้วหลวง. 2543 :8) กล่าวว่า ความพึงพอใจ เป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งความพึงพอใจจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อบุคคลนั้นได้รับในสิ่งที่ตนเองต้องการหรือเป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการ ซึ่งระดับความพึงพอใจที่แตกต่างกัน ย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยหรือองค์ประกอบที่ต่างกัน

เสาวนีย์ วิวัฒน์วานิช (2541:10) ได้กล่าวว่าความพึงพอใจ เป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งในเชิงประมาณค่า โดยความพึงพอใจมีความเกี่ยวข้องกับทัศนคติ

Tiffin ; & McCormick (ชวลิต เหล่ารุ่งกาญจน์. 2538:9 ; อ้างอิงจาก Tiffin ; & McCormick. 1965) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นแรงจูงใจของมนุษย์ที่ตั้งอยู่บนความต้องการ (Basic Needs) มีความเกี่ยวข้องกันอย่างใกล้ชิดกับผลสัมฤทธิ์ และสิ่งจูงใจ (Incentive) และพยายามหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่ต้องการ

Wallestin (ชวลิต เหล่ารุ่งกาญจน์. 2538:8 ; อ้างอิงจาก Wallestin. 1971) ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้น เมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย หรือเป็นความรู้สึกขั้นสุดท้าย (End state in feeling) ที่ได้รับผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

ชรีณี เดชจินดา (ธนพร ชุมวรฐายี. 2539:8 ; อ้างอิงจาก ชรีณี เดชจินดา. 2530) กล่าวว่า ความพึงพอใจหมายถึงความรู้สึกหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือปัจจัยต่างๆที่เกี่ยวข้อง ความรู้สึกพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อความต้องการของบุคคลได้รับการตอบสนองหรือบรรลุจุดหมายในระดับหนึ่ง

จากความหมายของความพึงพอใจที่กล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่า ความพึงพอใจเป็นทัศนคติของบุคคลที่ให้ค่าของความรู้สึกเป็นไปในทางบวก ถ้าหากสิ่งที่ตั้งเป้าหมายเอาไว้เป็นไปดังที่คาดหวัง โดยเกิดจากสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ความพึงพอใจจะสามารถแสดงออกมาเป็นพฤติกรรม เช่น สีหน้า คำพูด พฤติกรรม

1.2 แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

Shelley ; & Honikman (วิภาพรรณ หิรัญเกิด. 2545:11-13 ; อ้างอิงจาก Shelley ; & Honikman. 1975:252-268) ได้กล่าวถึงทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจซึ่งเป็นทฤษฎีที่ว่าด้วยความรู้สึกสองแบบของมนุษย์ ว่าเป็นความรู้สึกในทางบวกคือ ความรู้สึกที่เกิดขึ้นแล้วจะทำให้เกิดความสุข ความสุขนี้เป็นความรู้สึกที่แตกต่างจากความรู้สึกอื่นๆ กล่าวคือ เป็นความรู้สึกที่มีระบบย้อนกลับ ความสุขสามารถทำให้เกิดความสุขหรือความรู้สึกทางบวกเพิ่มขึ้นได้อีก ดังนั้น จะเห็นได้ว่าความสุขเป็นความรู้สึกที่สลับซับซ้อนและมีความสุขนี้ก็มีผลต่อบุคคลมากกว่าความรู้สึกทางบวกอื่นๆ

ความรู้สึกทางลบ ความรู้สึกทางบวก และความสุข มีความสัมพันธ์กันอย่างสลับซับซ้อนและระบบความสัมพันธ์ของความรู้สึกทั้งสามนี้ เรียกว่า ระบบความพอใจ โดยความพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อระบบความพอใจมีความรู้สึกทางบวกมากกว่าทางลบ ความพอใจสามารถแสดงออกมาในรูปของความรู้สึกทางบวกแบบต่างๆ ได้ และความรู้สึกทางบวกนี้ยังเป็นตัวช่วยให้เกิดความพอใจเพิ่มขึ้นได้อีก

สิ่งที่ทำให้เกิดความรู้สึก ความคิดเห็นหรือความพอใจแก่มนุษย์ได้แก่ทรัพยากร (resource) หรือสิ่งเร้า (stimuli) การวิเคราะห์ระบบความพอใจ คือการศึกษาว่า ทรัพยากร หรือสิ่งเร้าแบบใดเป็นที่ต้องการในการที่จะทำให้เกิดความพอใจ และความสุขแก่มนุษย์ ความพอใจ

จะเกิดได้มากที่สุดเมื่อมีทรัพยากรทุกอย่างที่เป็นที่ต้องการครบถ้วน แต่เนื่องจากทรัพยากรในโลกนี้มีอยู่จำกัด ดังนั้นความพอใจจะเกิดขึ้นได้มากที่สุด เมื่อมีการจัดทรัพยากรที่มีอย่างถูกต้องเหมาะสม สภาพแวดล้อมทางกายภาพก็เป็นทรัพยากรของระบบความพอใจอันหนึ่ง ดังนั้น การออกแบบสภาพแวดล้อม คือ การตัดสินใจจัดทรัพยากรที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่มีอยู่อย่างไรให้เกิดความพอใจได้

Newman (วิภาพรรณ หิรัญเกิด. 2545:12 ; อ้างอิงจาก Newman. 1997:182-187) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับสภาพความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมทางกายภาพว่า เกิดจากมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพโดยสังเกตจากการตอบรับ (response) และปฏิกิริยา (reaction) ของมนุษย์ต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพและแสดงปฏิกิริยาต่อสภาพแวดล้อม เช่น การรับรู้ ทศนคติและพฤติกรรมที่แสดงออก

จากแนวคิดของความพึงพอใจ สามารถสรุปได้ว่า ความพึงพอใจ เป็นความรู้สึกภายในตัวบุคคล โดยจะแสดงออกมาทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสิ่งกระตุ้น ซึ่งความรู้สึกก็จะมีแสดงออกมาทางพฤติกรรมที่สามารถมองเห็นและรับรู้ได้ เช่น สีหน้า คำพูด การกระทำ เช่นเดียวกับความพึงพอใจในการพักอยู่ในห้องพัก เมื่อสิ่งกระตุ้นคือ สภาวะแวดล้อมรอบห้องพักและการบริการด้านต่างๆจะมีผลต่อความพึงพอใจ คือ การปฏิบัติตามกฎของห้องพัก

2. โรงเรียนประจำ

การบริหารงานโรงเรียนประจำเป็นภารกิจที่ยุ่งยากและหนักสำหรับผู้บริหารโรงเรียนและบุคลากรของโรงเรียนเพราะสภาพและปัญหาของโรงเรียนประจำนั้นเป็นปัญหาที่สามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาที่นักเรียนพักอาศัยอยู่ในโรงเรียน บุคลากรในโรงเรียนจะต้องอุทิศตน เสียสละ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ให้ดีที่สุด แม้มีปัญหาลุกลามใดๆก็ตาม จะต้องรีบแก้ไข สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี โดยคำนึงถึงประโยชน์แก่นักเรียนและทางราชการเป็นสำคัญ

ปลื้มจิต สภาพดำรงค์ (2539:16-17) ได้กล่าวไว้ว่า การที่ผู้ปกครองนำนักเรียนมาเข้าโรงเรียนในโรงเรียนประจำ โดยที่นักเรียนจากครอบครัวมาใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่ในโรงเรียนนั้นมีผลกระทบต่อนักเรียนอย่างไร เนื่องด้วยนักเรียนพักอาศัยอยู่ในห้องพักของโรงเรียน โรงเรียนประจำจึงมีบทบาทหน้าที่เพิ่มขึ้นในการจัดการศึกษาอบรมดูแลนักเรียน นอกเหนือไปจากเวลาของการเรียนการสอนตามปกติหลังจากเวลาเลิกเรียนโรงเรียนได้เปลี่ยนแปลงสภาพเป็นบ้านที่มีเด็กอยู่ร่วมกันเป็นจำนวนมาก ตามปกติบทบาทหน้าที่ของครูจึงยังไม่จบสิ้นลง แต่เป็นการเริ่มบทบาทของครูดูแลนักเรียนประจำ จึงมีประเด็นที่น่าสนใจในการจัดการศึกษาของโรงเรียนประจำ ทำอย่างไรโรงเรียนจึงจะดูแลนักเรียนได้ดีเช่นที่ควรจะเป็น

ข้อเท็จจริงอีกประการที่ต้องคำนึงในการดูแลนักเรียนประจำคือ เมื่อนักเรียนมาอยู่รวมกันนั้นนักเรียนแต่ละคน มีความแตกต่างรายบุคคลทั้งในด้านภูมิหลังของแต่ละบุคคลความเป็นอยู่ การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว อุปนิสัย ความสามารถด้านต่าง ๆ ฐานะเศรษฐกิจ วัฒนธรรมนิยมในแต่ละภูมิภาค นักเรียนจะต้องปรับตัวเข้าหากันและเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ด้วยกัน

โรงเรียนจึงมีภาระหน้าที่ในการจัดการสภาพความเป็นอยู่วิถีชีวิตในโรงเรียน และสังคมที่ดีให้แก่ นักเรียน

2.1 การดำเนินงานโรงเรียนประจำ

ในการจัดตั้งโรงเรียนประจำจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมในการ ดำเนินการให้รอบคอบไม่ควรเปิดโรงเรียนไปก่อนแล้วแก้ปัญหาที่หลัง เพราะความไม่พร้อม ต่าง ๆ ย่อมกระทบต่อวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของนักเรียน ตลอดจนคุณภาพในการจัด การศึกษาของโรงเรียน องค์ประกอบพื้นฐานที่ควรมีความพร้อม ได้แก่

1. ด้านงบประมาณ ควรมีการเตรียมความพร้อมในด้านงบประมาณการ ก่อตั้งโรงเรียนให้แน่ชัดและต่อเนื่องติดตามการบริหารงบประมาณให้เป็นไปตามแผนงานการ จัดตั้งโรงเรียน จัดงบประมาณสนับสนุนเพื่อให้โรงเรียนสามารถดำเนินการไปได้ เช่น ค่า สาธารณูปโภค เบี้ยเลี้ยงครูเวร เป็นต้น ควรมีการกำหนดการจัดเก็บเงินบำรุงการศึกษาที่ เหมาะสมเพื่อให้โรงเรียนสามารถดำเนินกิจการได้อย่างมีคุณภาพ

2. ด้านบุคลากร โรงเรียนประจำมีความจำเป็นต้องได้เน้นการจัดสรรอัตรากำลัง ทั้งครูและลูกจ้างให้เหมาะสมกับปริมาณงาน นอกจากเกณฑ์การจัดสรรของโรงเรียนทั่วไปควร มีการวิเคราะห์งานและจัดสรรอัตรากำลังตามข้อเท็จจริงในการดำเนินงาน

ในปีการศึกษา 2538 กรมสามัญศึกษาได้มอบหมายคณะทำงานให้วิเคราะห์ งานของโรงเรียนประจำ คณะทำงานได้พิจารณาว่าสัดส่วนของครู:นักเรียนประจำที่ต้องดูแล ได้แก่ 1:80 คน การวิเคราะห์งานของโรงเรียนประจำนั้นควรกำหนดอัตรากำลังให้พอเพียงทั้งครู และลูกจ้างในหน้าที่ที่จำเป็นต่าง ๆ เช่น แม่ครัว แม่บ้าน นักการภารโรง เป็นต้น

นอกจากความพร้อมด้านอัตรากำลังแล้วการฝึกอบรมบุคลากรให้มีความรู้ความ เข้าใจในงานของโรงเรียนประจำมีความจำเป็นอย่างยิ่ง โรงเรียนและกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา มีความจำเป็นต้องทำแผนงานพัฒนาบุคลากรให้มีความพร้อมที่จะปฏิบัติงานใน โรงเรียนประจำ นอกจากการฝึกอบรมแล้วการนิเทศงานภายในโรงเรียน และการนิเทศงานจาก หน่วยราชการที่ควบคุมดูแลงานอยู่จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง

3. อาคารสถานที่ โรงเรียนประจำควรจัดสร้างอาคารสถานที่ที่จำเป็นให้เสร็จ ก่อนรับนักเรียนเข้าเรียน อาคารสถานที่ที่จำเป็นอย่างยิ่ง ได้แก่ อาคารเรียน โรงฝึกงาน หอพัก นักเรียน หอประชุม ห้องพยาบาล ที่ทำงานและที่พักผ่อนของนักเรียน สนามกีฬาต่างๆภายใน โรงเรียนและระบบสาธารณูปโภค

ทั้งนี้อาคารสถานที่ทั้งหมดควรมีการวางแผนผังอาคารและภูมิทัศน์อย่างดี ถูกหลัก สถาปัตยกรรมและการวางแผนผังโดยที่สถาปนิกและวิศวกรผู้ออกแบบควรได้รับข้อมูลถึงประโยชน์ ใช้อยู่และลักษณะเฉพาะของโรงเรียนประจำอย่างชัดเจนเพื่อประโยชน์ในการออกแบบและการ วางผังให้เหมาะสมกับการใช้งานจริง

เมื่อเริ่มใช้อาคารสถานที่แล้ว โรงเรียนต้องมีความพร้อมในการซ่อมบำรุงรักษา อาคารสถานที่ให้อยู่ในสภาพดีเหมาะสมต่อการใช้งานอยู่เสมอ การเตรียมหน่วยงานซ่อมบำรุงรักษาต้องมีการเตรียมการไว้อย่างดี มิฉะนั้นจะเป็นอุปสรรคต่อการจัดการสภาพความเป็นอยู่ที่ดีให้แก่นักเรียน เช่น บริการด้านสุขภาพอนามัย บริการด้านประโยชน์ พัสตภัณฑ์และโทรศัพท์ บริการร้านค้าของใช้ที่จำเป็นแก่นักเรียน และบริการด้านการรับฝากเงินใช้ส่วนตัวของนักเรียน ปลื้มจิต สภพดำรงค์ (2539:21-23)

โรงเรียนประจำต้องคำนึงถึงวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของนักเรียนในโรงเรียน นักเรียนควรได้รับความอบอุ่น ได้มีโอกาสใกล้ชิดกับครู มีปฏิสัมพันธ์อันดีระหว่างครูและนักเรียน และระหว่างนักเรียนกับนักเรียน การกำหนดกิจกรรมประจำวันของนักเรียนได้เป็นอย่างดี โรงเรียนควรวิเคราะห์และพัฒนาการกำหนดกิจกรรมประจำวันให้เป็นประโยชน์ต่อการฝึกอบรมนักเรียนและเพื่อให้นักเรียนมีชีวิตที่เป็นสุขที่โรงเรียนด้วย

2.2 ประโยชน์ของโรงเรียนประจำ

วินัย พัฒนรัฐ (2539 :1) ได้กล่าวถึงคุณประโยชน์ของการเรียนในโรงเรียนประจำไว้ในเอกสาร เรื่อง การบริหารงานโรงเรียนประจำ ว่าหากจะพิจารณาถึงคุณประโยชน์ของโรงเรียนที่จัดแบบประจำ จะเห็นได้ว่ามีประโยชน์ต่อนักเรียน และประเทศชาติ คือ

- 1.นักเรียนได้เข้ามาอยู่ร่วมกันย่อมก่อให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ สามารถทำงานเป็นทีม มีการปรับตัวเข้าหากันได้สูง
- 2.นักเรียนมีเวลามากย่อมสามารถเรียนรู้ฝึกฝนและทำกิจกรรมได้มากกว่านักเรียนปกติ
- 3.สามารถสร้างคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนระเบียบวินัยให้กับเยาวชนของชาติ ซึ่งบุคคลเหล่านี้จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป
- 4.สามารถช่วยประเทศชาติได้ในเรื่องการแก้ปัญหาการจราจรได้อีกทางหนึ่ง

2.3 ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการเรียนในโรงเรียนประจำ

วินัย พัฒนรัฐ (2539:2-4) ได้กล่าวไว้ในการบริหารงานโรงเรียนประจำเกี่ยวกับผลกระทบอันอาจเกิดขึ้นจากการเรียนในโรงเรียนประจำ ไว้เป็นข้อๆ ดังนี้

1. การจากครอบครัวมาเป็นนักเรียนประจำอาจทำให้นักเรียนมีปัญหาการปรับตัวได้ แม้ปรับตัวกับการอยู่ที่โรงเรียนได้แล้ว นักเรียนส่วนใหญ่มักจะมีความคิดถึงครอบครัวอยู่เสมอ
2. การเป็นนักเรียนประจำทำให้นักเรียนอยู่ห่างไกลจากบิดามารดา ผู้ปกครอง มีเวลาและโอกาสที่จะให้ความเอาใจใส่ อบรม ดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดน้อยลง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นักเรียนที่มาจากจังหวัดที่ห่างไกลจากบ้านมาจะมีโอกาสกลับไปเยี่ยมบ้านน้อยครั้งในแต่ละภาคเรียน

3. หอพักของโรงเรียนประจำมักใช้ห้องนอนรวม ซึ่งส่วนใหญ่บรรจุนักเรียนของแต่ละห้องหรือที่เรียกว่า " บ้าน " นั้นถึง 40 คน ทำให้นักเรียนไม่มีสถานที่ที่เป็นส่วนตัว
4. จำนวนนักเรียนประจำมีมาก ครูอาจดูแลโดยรวมไม่มีเวลาให้ความสนใจกับนักเรียนเป็นรายบุคคล
5. การพักอาศัยอยู่รวมกันทำให้การรักษาสุขอนามัยทำได้ยากกว่าการอยู่กับครอบครัว

2.4 ความร่วมมือของผู้ปกครองนักเรียน

แม้โรงเรียนประจำมีบทบาทหน้าที่ในการจัดการศึกษาอบรมนักเรียนประจำ ครอบครัวของนักเรียนก็มิได้ลดความสำคัญในการดูแลนักเรียนลง นักเรียนควรมีโอกาสกลับไปอยู่กับครอบครัวในวันหยุดให้บ่อยครั้งที่สุดเท่าที่จะทำได้ นอกเหนือจากระยะปิดภาคเรียน โรงเรียนประจำต้องสร้างระบบข้อมูลทะเบียนประวัตินักเรียนที่ดี เพื่อให้การติดต่อกับผู้ปกครองสะดวกรวดเร็ว โรงเรียนและผู้ปกครองต้องร่วมมือกันในการดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดจึงควรมีการจัดกิจกรรมร่วมกับผู้ปกครองเสมอ เช่น การประชุมชี้แจง การเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองแสดงความคิดเห็น การจัดกิจกรรมโรงเรียนเพื่อให้ผู้ปกครองมาร่วมงาน การมอบรางวัลของโรงเรียนให้ผู้ปกครอง เป็นต้น ในกรณีที่นักเรียนมีปัญหา เช่น ด้านสุขภาพ การเรียน หรือด้านความประพฤติ ผู้ปกครองและโรงเรียนต้องร่วมมือกันอย่างแท้จริงในการแก้ปัญหาโดยมีการปรึกษาหารืออย่างใกล้ชิดและร่วมมือกันแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่อง

จะเห็นได้ว่าสำหรับผู้ปกครองนักเรียนประจำแล้วเมื่อนำนักเรียนมาสมัครเข้าเรียนเป็นนักเรียนประจำผู้ปกครองได้กลายเป็นสมาชิกส่วนหนึ่งของโรงเรียนไปด้วย และจะต้องมีการประสานความร่วมมือในการดูแลนักเรียนร่วมกับโรงเรียนไปตลอดระยะเวลาที่นักเรียนยังเป็นนักเรียนประจำอยู่ ปลื้มจิต สภพดำรง (2539:25)

3. หอพักนักเรียนและการบริหารหอพักนักเรียน

เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าหอพักนักเรียนเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ช่วยให้โรงเรียนบรรลุเป้าหมายในการผลิตนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยทั่วไปการจัดหอพักเพื่อให้นักเรียนมีที่พักอาศัยที่มีความสะดวกสบายและปลอดภัย สามารถส่งเสริมพัฒนาการในด้านต่างๆ ของนักเรียนได้ตามวัตถุประสงค์ของหอพักนักเรียน

สำเนา ขจรศิลป์ (2539:159-160) ได้กล่าวไว้ว่า ที่พักอาศัยเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญในการดำรงชีวิตของมนุษย์ในยุคก่อนกำเนิดของโรงเรียนในทวีปยุโรป โรงเรียนในสมัยนั้นยังไม่ได้จัดหอพักไว้บริการนักเรียน ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่ซึ่งเดินทางมาจากเมืองต่างๆ จึงต้องเช่าที่พักอาศัยอยู่ใกล้โรงเรียนเพื่อสะดวกในการเดินทาง นักเรียนที่หาหอพักไม่ได้ก็ต้องกางเต็นท์พักอาศัยอยู่ในบริเวณโรงเรียน เมื่อความเจริญทางวิทยาการมีมากขึ้นจึงได้จัดสร้าง

หอพักขึ้นภายในโรงเรียน โดยมีอาจารย์เป็นผู้ดูแลอบรมสั่งสอนอย่างใกล้ชิดทั้งทางด้านวิชาชีพ และทักษะทางสังคมตลอดจนการอบรมด้านอุปนิสัยและศีลธรรม

เนื่องจากหอพักเป็นสภาพแวดล้อมที่มีความสำคัญต่อนักเรียนมากในแต่ละวัน นักเรียนได้ใช้เวลาอยู่ในบริเวณหอพักมากกว่าสถานที่อื่นๆ ได้เล็งเห็นความสำคัญของหอพัก นักเรียน จึงได้จัดหอพักนักเรียนให้เป็นที่พักอาศัย ที่มีความสะดวกสบายและมีสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอน และพัฒนานักเรียนในด้านต่างๆให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์

3.1 ประวัติความเป็นมาของหอพักนักเรียน

เนื่องจากในประเทศไทยได้มีประชาชนจัดตั้งหอพักขึ้นเพื่อรองรับนักเรียนที่เดินทางจากจังหวัดต่างๆ เข้ามาศึกษาเล่าเรียนในสถานศึกษาต่างๆของกรุงเทพมหานคร เป็นจำนวนมาก ในขั้นต้นกิจการด้านหอพักได้เกิดขึ้นเฉพาะในกรุงเทพมหานครเท่านั้น ต่อมารัฐได้ขยายการศึกษาออกไปสู่ส่วนภูมิภาคอย่างกว้างขวางได้รับการศึกษา สำหรับผู้ที่อยู่ห่างไกลก็ต้องไปอาศัยตามหอพักที่ตั้งอยู่ใกล้สถานศึกษาเป็นผลให้มีผู้จัดตั้งหอพักขึ้นในท้องที่หลายจังหวัดทุกภาคทั่วประเทศ ในสมัยนั้นไม่มีกฎหมายใดควบคุมการจัดตั้งและการดำเนินงานหอพักและเป็นเหตุให้มีหอพักหลายแห่งดำเนินการไม่เหมาะสมและอาจก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยและผิดศีลธรรมอันดีของประชาชน ซึ่งจะเป็นผลเสียหายแก่อนาคตของเยาวชนเป็นจำนวนมาก อันจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติโดยส่วนรวมหอพักบางแห่งมุ่งดำเนินการเพื่อประโยชน์แต่เพียงการค้าเพียงอย่างเดียว ไม่คำนึงถึงสวัสดิภาพของเยาวชนบางแห่งเป็นที่ซ่อนสุมของโจรผู้ร้าย บางแห่งเป็นบ่อนการพนัน เป็นแหล่งมั่วสุมยาเสพติด เป็นต้น ก่อให้เกิดการทะเลาะวิวาท ปัญหาชู้สาว และอื่นๆอันจะนำไปสู่การก่ออาชญากรรมในที่สุด

จากความเป็นมาและข้อเท็จจริง ตลอดจนมูลเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหา ทำให้ผู้เป็นบิดามารดา ผู้ปกครอง ที่ส่งบุตรหลานเข้ามาอยู่ตามหอพักต่างๆระหว่างการศึกษเล่าเรียนต่างก็ทุกข์ใจและวิตกกังวลเป็นอย่างยิ่ง ด้วยความห่วงใยของทางราชการ และเพื่อกำหนดแนวทางการควบคุมการดำเนินงานของหอพักต่างๆ ให้เป็นไปอย่างเหมาะสม รัฐบาลจึงได้ตราพระราชบัญญัติหอพักออกใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2507 โดยมีมอบหมายให้กรมประชาสัมพันธ์รับผิดชอบ ดูแลโดยในระยะแรกใช้บังคับเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร จนถึงปัจจุบันมีผลบังคับใช้ทั่วราชอาณาจักร

3.2 วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งหอพักนักเรียน

ทองเรียน อมรัชกุล (2535:11) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการบริการอาหารและหอนอน (Food and Housing Service) ว่ามีวัตถุประสงค์ในการบริการอาหารและหอนอนดังนี้

1. เพื่อจัดให้นักเรียนได้มีสถานที่สำหรับรับประทานอาหารและใช้เป็นที่พักอาศัยตลอดระยะเวลาศึกษาอยู่ในโรงเรียน โดยเสียค่าใช้จ่ายถูกต้องตามควรแก่สภาพ

2. เพื่อจัดให้สถานศึกษาที่กินอยู่หลับนอนของนักเรียน เป็นแหล่งที่ก่อให้เกิดความเจริญงอกงามและพัฒนาการของนักเรียนในด้านสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกายและจิตใจ
3. เพื่อจัดให้บริการอาหารและหอนอน เป็นห้องทดลองสำหรับการเรียนรู้อย่างแท้จริง เพื่อสร้างนิสัยในการ “ รู้จักกินรู้จักอยู่ ” ให้กับนักเรียน ซึ่งเป็นคุณลักษณะประจำตัวตลอดไป
4. เพื่อช่วยให้หลักสูตรของโรงเรียน ได้เกิดมีการบูรณาการทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติ อันจะเป็นประโยชน์โดยตรงแก่นักเรียน
5. เป็นศูนย์กลางที่จะให้นักเรียนตลอดจนผู้จัดการหอพักพบปะแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์ซึ่งกันและกัน

De Coster ; & Mable (สำเนา ขจรศิลป์. 2539 : 162 ; อ้างอิงจาก De Coster ; & Mable. 1974)) ได้เสนอรูปแบบของวัตถุประสงค์ทั่วไปของการจัดหอพักนักเรียนโดยแยกหน้าที่ในการดำเนินการบริหารงานหอพักของเจ้าหน้าที่ฝ่ายคือฝ่ายที่ปรึกษาและฝ่ายจัดการซึ่งทั้งสองฝ่ายนี้จะบริหารงานได้ดีต้องเข้าใจวัตถุประสงค์หลักของการจัดตั้งหอพักว่าจะบริหารงานอย่างไรจึงจะบรรลุความต้องการทั้ง 5 ระดับของนักเรียนได้ดังนี้

- ระดับที่ 1 เพื่อจัดสภาพแวดล้อมและอาคารที่พักอาศัยที่สะดวกสบายและปลอดภัย
- ระดับที่ 2 เพื่อจรรโลงสภาพแวดล้อมทางด้านอาคารที่พักอาศัยให้อยู่ในสภาพที่ดี
- ระดับที่ 3 เพื่อก่อให้เกิดโครงสร้างการอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะ
- ระดับที่ 4 เพื่อพัฒนาสภาพแวดล้อมของการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน
- ระดับที่ 5 เพื่อให้บุคคลได้มีโอกาสเติบโตและพัฒนาตามศักยภาพแห่งตน

โดยฝ่ายจัดการจะดำเนินการรับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดที่พักอาศัยและอาคาร ส่วนฝ่ายที่ปรึกษา ก็จะประกอบไปด้วยคณะที่ปรึกษาหอพัก ซึ่งมีหน้าที่ในการแนะนำจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักเรียน ทั้งสองฝ่ายจะต้องทำงานร่วมกันอย่างมีระบบ จะทำให้วัตถุประสงค์ทั้ง 5 ระดับ นี้ผสมผสานกลมกลืนกันอย่างต่อเนื่อง และนักเรียนจะมีความต้องการในแต่ละระดับแตกต่างกันความสำเร็จในขั้นใดขั้นหนึ่ง จะขึ้นอยู่กับความสำเร็จที่นักเรียนได้รับความต้องการของคนระดับต้นๆ เช่น นักเรียนจะไม่เกิดความสนใจต่อการศึกษาและวัฒนธรรมมากขึ้น ถ้านักเรียนยังได้ยินเสียงรบกวนอยู่ตลอดเวลาในที่พักอาศัยของตน หรือถ้าเขาได้รับการตอบสนองในด้านอาคารสถานที่พักอาศัยไม่ดี เป็นต้น

Mueller (สำเนา ขจรศิลป์. 2539:161 ; อ้างอิงจาก Mueller. 1961) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการจัดหอพักเรียนไว้ดังนี้

1. เพื่อให้เป็นที่พักอาศัย ซึ่งนักเรียนต้องมีที่หลับนอน ที่รับประทานอาหารที่มีความสะดวกสบายที่ไม่ห่างไกลจากชั้นเรียนและหอสมุดมาก
2. เพื่อส่งเสริมการศึกษาเล่าเรียน ซึ่งหอพักควรจัดสถานที่อุปกรณ์และจัดสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการศึกษา
3. เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ โดยการจัดสิ่งแวดล้อม และจัดฝึกอบรมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ในสิ่งที่ไม่สามารถเรียนรู้ในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ทักษะการอยู่

ร่วมกัน ทักษะทางสังคม การควบคุมอารมณ์ และการรับผิดชอบตนเอง ซึ่งเป็นการส่งเสริมพัฒนาการด้านวุฒิภาวะของนักเรียน

จากการศึกษารายละเอียดของวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งหอพักนักเรียนในประเทศและต่างประเทศแล้ว จะพบว่ามีลักษณะคล้ายคลึงกัน โดยเน้นวัตถุประสงค์หลักคือ การจัดตั้งหอพักนักเรียนเพื่อเป็นที่อยู่อาศัย และเป็นสถานที่ที่จะสร้างเสริมพัฒนาการให้นักเรียนในด้านต่าง ๆ อาทิ เช่น ความเป็นผู้นำ มีวินัยต่อตนเองและผู้อื่น รู้จักการใช้ชีวิตที่จะอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น รู้จักรักษาและส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณี แต่ละหอพักในประเทศไทยยังขาดการจัดโปรแกรมการศึกษาต่าง ๆ ที่หอพักต่างประเทศจัดให้นักเรียน แต่อย่างไรก็ตามวัตถุประสงค์ของหอพักนักเรียนจะระบุไว้เพื่ออำนวยความสะดวกด้านที่อยู่อาศัยและเป็นประโยชน์ทางการศึกษา ถ้าไม่มีการนำเอาวัตถุประสงค์ไปปฏิบัติ หอพักก็อาจจะไม่เกิดประโยชน์แก่นักเรียนเท่าที่ควร เพราะฉะนั้นวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งหอพักนักเรียนจะต้องชัดเจน และง่ายต่อการศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติและปรับปรุงแก้ไขต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหอพัก

3.3 ประเภทของหอพัก

สำเนา วิชาศิลปะ (2539:168 -171) ได้รวบรวมประเภทของหอพักไว้ 10 ประเภท ดังนี้ คือ

1. ดอร์มิตอรี (Dormitory) เป็นหอพักรุ่นแรกที่มีการสร้างหอพักในประเทศสหรัฐอเมริกาและในประเทศไทย มีขนาดเล็ก และสร้างขึ้นเพื่อให้บริการนักศึกษาในด้านที่พัก อาหารและอบรมระเบียบวินัยนักศึกษา
2. เรสิเดนซ์เฮลล์ฮอลล์ (Residential Hall) เป็นหอพักขนาดใหญ่มาก มีบุคลากรรับผิดชอบอยู่ 2 ฝ่ายคือ ฝ่ายที่พักและอาหารกับฝ่ายที่ปรึกษา ซึ่งคอยให้คำปรึกษาและแนะนำ และร่วมกิจกรรมกับนักศึกษา เพื่อพัฒนานักศึกษาทางด้านสังคม ร่างกายและจิตใจ
3. แฟรเทอร์นิตี (Fraternity) เป็นหอพักนักศึกษาชาย เป็นพวกมีฐานดี มีตระกูล พวกนี้จะปกครองกันเอง มีการอบรมมารยาทระเบียบวินัย เน้นการเป็นผู้ดี และมีผลการเรียนที่ดีรุ่นพี่จะช่วยเหลือด้านการเรียนรุ่นน้อง มีธรรมเนียมประเพณีในหอพักกันเอง ซึ่งส่งเสริมทักษะในการเข้าสังคม มักมีผู้ใหญ่ดูแล 1 คน
4. เซอริตตี (Sorority) เป็นหอพักนักศึกษาหญิง ซึ่งมีรูปแบบและแนวทางแบบเดียวกับหอพักแบบ Fraternity
5. หอพักประเภทช่วยเหลือกันเอง (Cooperative House) เป็นหอพักของนักศึกษา ยากจนทุกคนต้องร่วมกันรับผิดชอบหน้าที่ต่าง ๆ ในหอพัก ดูแลกันเอง มีระบบแบ่งงานกันทำ
6. หอพักสหศึกษา (Coeducational Housing) เป็นหอพักที่มีทั้งนักเรียน/นักศึกษา หญิงและชายในหอพักเดียวกัน ใช้โรงอาหาร ห้องสมุด และบริการต่าง ๆ ด้วยกัน แต่นักศึกษาหญิง – ชาย จะไม่อยู่ร่วมห้องเดียวกัน แต่ใช้ห้องสมุดและบริเวณต่าง ๆ ด้วยกัน

7. ศูนย์ศึกษาและอาศัย (Living-learning Center) เป็นหอพักประเภทที่เน้นการส่งเสริมการศึกษาตัวอาคารมีขนาดใหญ่ ซึ่งแยกออกเป็นสองส่วนชายและหญิง โดยมีห้องอาหารอยู่ระหว่างกลางภายในอาคาร มีชั้นเรียนหลายชั้น มีห้องปฏิบัติการ และห้องทำงานของอาจารย์

8. หอพักสำหรับผู้เรียนประจำ (Residential College) เป็นหอพักขนาดใหญ่ มีทั้งนักศึกษาชาย-หญิง อยู่รวมกันแบบ Coeducational Housing มีชั้นเรียน ห้องฝึกงาน ห้องสมุด ห้องทำงาน อาจารย์อยู่ในอาคารนั้นด้วย นักศึกษาจะเป็นผู้ดำเนินการกิจกรรมทุกอย่าง โดยมีผู้ใหญ่เป็นผู้ช่วยเหลือ

9. ห้องเช่าในวิทยาเขต (University Apartment) เป็นหอพัก หรือบ้านเช่าของเอกชน ซึ่งตั้งอยู่ภายนอกวิทยาเขตสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ ได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับหอพักเอกชนที่อยู่ใกล้เคียงไว้บริการแก่นักศึกษา

10. หอพักภายนอกวิทยาเขต (Off campus housing) อาจเป็นหอพักหรือบ้านเช่าของเอกชน ซึ่งตั้งอยู่ภายนอกวิทยาเขต

3.4 การบริหารงานหอพักนักเรียน

สำเนา 7 ขจรศิลป์ (2535:8) กล่าวว่าในงานหอพักนักเรียน โดยทั่วไปแล้วการบริหารงานของหอพักนักเรียน จะประกอบด้วยบุคลากร 2 ฝ่ายคือ ฝ่ายการจัดการ และฝ่ายที่ปรึกษา โดยฝ่ายการจัดการทำหน้าที่คล้ายฝ่ายจัดการโรงแรม เช่น ในหอพักนักเรียนแต่ละหลังจะมีผู้จัดการใหญ่รับผิดชอบทั้งหมด และมีผู้จัดการฝ่ายที่พัก และผู้จัดการฝ่ายอาหาร ผู้จัดการฝ่ายแต่ละฝ่าย เช่น ฝ่ายที่พักจะมีบุคลากรจำนวนมากตั้งแต่ผู้ช่วยผู้จัดการลงไปจนถึงภารโรง ผู้จัดการใหญ่ในแต่ละแห่งจะเป็นผู้ที่ได้รับการศึกษาด้านธุรกิจหรือการบริหารโรงแรม

สำหรับบุคลากรฝ่ายที่ปรึกษานั้น ในหอพักนักเรียน แต่ละแห่งจะมีหัวหน้าที่ปรึกษา (Head Advisor) หนึ่งคน ทำหน้าที่รับผิดชอบความเป็นอยู่ทั่วไป ด้านวินัยและการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักเรียนหอพัก หอพักนักเรียนแต่ละแห่งจะมีที่ปรึกษา (Advisor) อีกจำนวนหนึ่ง โดยทั่วไปจะมีที่ปรึกษา 1 คน ต่อนักเรียน 300 คน เพื่อทำหน้าที่ช่วยหัวหน้าที่ปรึกษา

วินัย พัฒนรัฐ (2539 : 5-6) ได้กล่าวไว้ว่าผู้ที่รับผิดชอบในการบริหารงานหอพักนักเรียนควรตระหนักถึงข้อเท็จจริงว่าภารกิจของโรงเรียนประจำนั้นมีความแตกต่างกับโรงเรียนโดยทั่วไป จะกำหนดหน่วยงานอย่างไรต้องแน่ใจว่ามีผู้รับผิดชอบตามเนื้อหาที่แท้จริงจึงเป็นความจำเป็นอย่างยิ่ง ไม่ว่าจะวางโครงสร้างการบริหารงานอย่างไรต้องแน่ใจว่ามีผู้รับผิดชอบดูแลในกิจกรรมหอพักนักเรียนคลุมงานทั้งหมด ไม่ปล่อยให้ช่องว่างและเกิดปัญหาขึ้นได้

การกำหนดโครงสร้างการบริหารงานหอพักนักเรียนแต่ละแห่งนั้น โรงเรียนต้องวิเคราะห์งานของโรงเรียนกำหนดหน่วยงาน จำแนกหน้าที่ความรับผิดชอบให้ชัดเจนและมอบหมายผู้รับผิดชอบ แม้การจัดองค์กรจะมีพัฒนาการไปตามสภาพปัจจุบันขององค์การอยู่เสมอ การจัดโครงสร้างการบริหารงานหอพักนักเรียนให้มีประสิทธิภาพต้องทำตั้งแต่เริ่มงาน

บริหารโรงเรียนหากไม่ได้ให้ความสำเร็จแก่เรื่องนี้จะเกิดปัญหาประสิทธิภาพในการบริหารจัดการขึ้นอย่างแน่นอน เพราะโรงเรียนประจำมีการกิจเพิ่มเติมจากโรงเรียนไป-กลับ หลายประการด้วยกันการจัดสายงานและการจำแนกหน้าที่ให้ชัดเจนจะช่วยให้บุคลากรมีความเข้าใจระบบงาน การประสานงานและบทบาทหน้าที่ของแต่ละบุคคลให้การดำเนินการมีประสิทธิภาพราบรื่น ไม่สับสน เป็นประโยชน์ต่อการดูแลนักเรียนประจำอย่างมาก

หน้าที่ของบุคลากรดูแลนักเรียนหอพัก

ปลื้มจิต สภพดำรงค์ (2539 :31-35) ได้กล่าวไว้ว่า หัวหน้าฝ่ายกิจการหอพัก หัวหน้าหอพัก ครูเวรดูแลนักเรียนหอพัก และครูประจำบ้าน มีหน้าที่ดังนี้

1. หน้าที่และความรับผิดชอบของหัวหน้าฝ่ายกิจกรรมหอพัก

- 1.1 ปฏิบัติหน้าที่แทนผู้อำนวยการโรงเรียนประสานงานในฝ่ายกิจกรรมหอพัก
- 1.2 เสนอแผนงานและปฏิบัติงานกิจกรรมหอพัก ให้โรงเรียนพิจารณาอนุมัติ
- 1.3 ประสานงานการดูแลนักเรียนหอพักกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 1.4 ดูแลการปฏิบัติงานของครูประจำบ้าน
- 1.5 ดูแลการปฏิบัติงานของครูเวรดูแลนักเรียนหอพัก
- 1.6 ดำเนินการให้การจัดกิจกรรมประจำวันของนักเรียนเป็นไปโดยเรียบร้อย
- 1.7 ดูแลการปฏิบัติงานของแม่บ้านประจำหอพัก
- 1.8 ประสานงานกับครูหัวหน้าหอพัก
- 1.9 ดำเนินงานและประสานงานในฝ่ายให้มีผลดีแก่นักเรียน
- 1.10 ประเมินผลการปฏิบัติงานครูหอพักและแม่บ้านประจำหอพัก

2. หน้าที่และความรับผิดชอบของครูหัวหน้าหอพัก

ปฏิบัติงานตามคำสั่งที่โรงเรียนและหัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียนหอพักมอบหมาย เพื่อให้การจัดการศึกษาแก่นักเรียนประจำได้ผลดีตามวัตถุประสงค์ทุกประการ

3. หน้าที่และความรับผิดชอบของครูเวรดูแลนักเรียนหอพัก

- 3.1 การรับเวร-ส่งเวร
- 3.2 ดูแลและอบรมมารยาทในการรับประทานอาหารของนักเรียน
- 3.3 ดูแลทำการบ้านของนักเรียน
- 3.4 ดูแลการสวดมนต์ประจำวัน
- 3.5 ตรวจเยี่ยมบ้านนักเรียน
- 3.6 ลงโทษนักเรียนที่ทำผิดระเบียบหอพัก ตามระเบียบของโรงเรียน
- 3.7 ดูแลให้การรักษายาบาลเบื้องต้น เมื่อนักเรียนเจ็บป่วย

4. หน้าที่และความรับผิดชอบของครูประจำบ้าน

- 4.1 ให้คำแนะนำปรึกษา และอบรมนักเรียนเรื่องต่าง ๆ
- 4.2 พบนักเรียนเพื่อดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด เป็นประจำทุกวัน
- 4.3 ตรวจเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อดูแลการรักษาความสะอาด ความเรียบร้อย
- 4.4 จัดทำบันทึกรายงานการดูแลนักเรียนหอพักเสนอผู้บริหารโรงเรียน
- 4.5 จ่ายเบี้ยเลี้ยงให้แก่นักเรียนทุกวันจันทร์
- 4.6 ประสานงานกับครูเวรดูแลนักเรียนหอพัก เพื่อทราบปัญหาและแนวทางแก้ไข
- 4.7 เป็นคณะกรรมการกิจกรรมนักเรียนหอพัก
- 4.8 ลงโทษนักเรียนที่ทำผิดระเบียบหอพักตามระเบียบของโรงเรียน
- 4.9 พิจารณานุญาตให้นักเรียนเข้าหอพักในระหว่างเวลาเรียนเมื่อมีกิจธุระจำเป็น
- 4.10 จัดทำระเบียบนักเรียนประจำและบันทึกคะแนนพฤติกรรมในระเบียบ
- 4.11 ดูแลให้มีการรักษาพยาบาลขั้นต้นแก่นักเรียนที่เจ็บป่วย
- 4.12 ควบคุมดูแลนักเรียนในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียนหอพัก
- 4.13 ควบคุมการจัดเตรียมอาหารของนักเรียนหอพักให้ตามหลักของโภชนาการ
- 4.14 ตรวจตราดูแลวัสดุอุปกรณ์ของหอพักที่ชำรุดเสียหาย เพื่อซ่อมแซมและแก้ไข
- 4.15 ดูแลให้ความรัก ความอบอุ่นและความปลอดภัยแก่นักเรียนในหอพัก

คุณลักษณะของครูหอพัก

เนื่องด้วยภารกิจของโรงเรียนประจำในการดูแลนักเรียนมีอยู่ตลอดเวลาที่นักเรียนพักอาศัยอยู่ในโรงเรียน ครูจึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการดูแลนักเรียน ครูมิได้มีหน้าที่เพียงแต่การสอนเท่านั้น ครูยังต้องให้ความใกล้ชิด ดูแลความเป็นอยู่ในหอพักให้มีความอบอุ่น ช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาของนักเรียน ดูแลสุขภาพอนามัยให้นักเรียน เป็นแบบอย่างในด้านบุคลิกภาพที่ดี ปลูกฝังอุปนิสัยที่ดี คุณธรรม จริยธรรมให้แก่นักเรียน จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านของนักเรียนปรับแก้ไขพฤติกรรมอันไม่เหมาะสมของนักเรียน

ครูหอพักต้องมีเมตตาธรรม และมีความรักความศรัทธาในงานที่ปฏิบัติอย่างสูง เราะภารกิจไม่สามารถทำให้เพียงให้ครบตามหน้าที่หากต้องปฏิบัติด้วยจิตใจที่มีความศรัทธาต่อหน้าที่ยกตัวอย่างเช่นบางครั้งนักเรียนป่วยมากและยังติดต่อผู้ปกครองไม่ได้ เมื่อนำนักเรียนส่งโรงพยาบาลแล้วตามหน้าที่ครูยังเฝ้าไข้ลูกศิษย์แทนบิดามารดา ทั้ง ๆ ที่หมดเวลาปฏิบัติงาน แล้วนั้นแสดงให้เห็นว่าครูปฏิบัติหน้าที่งานนั้นด้วยความเมตตาและความผูกพันที่มีต่อลูกศิษย์ โรงเรียนประจำ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการมีครูดีเช่นนี้ให้มาก เพื่อให้เด็ก ๆ ได้รับความรักความอบอุ่น และมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีเมื่ออยู่ที่โรงเรียน ปลื้มจิต สภาพดำรงค์ (2539 :21) ได้เสนอแนวคิดที่ว่า ครูหอพักควรมีคุณสมบัติดังนี้

1. เป็นผู้ที่มีความประพฤติดีอยู่ในศีลธรรมอันดี
2. มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนได้
3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี
4. มีความรู้ความสามารถที่ดี
5. มีความเข้าใจในปรัชญาและเป้าหมายในการจัดการศึกษาของโรงเรียน
6. มีความเสียสละ อุทิศเวลาให้แก่นักเรียนได้อย่างเต็มที่
7. มีความเมตตาต่อนักเรียน เอาใจใส่ รับผิดชอบ ดูแลนักเรียนได้เป็นอย่างดี
8. มีความสามัคคีทำงานร่วมกับหมู่คณะได้อย่างดี มีมนุษยสัมพันธ์ดี
9. มีความรู้ความเข้าใจหลักจิตวิทยาวัยรุ่น
10. ไม่แสวงหาประโยชน์จากนักเรียนและผู้ปกครองทั้งทางตรงและทางอ้อม

วินัย พัฒนรัฐ (2539:8) ได้เสนอแนวคิดของคุณสมบัติสำคัญของครูหอพัก ไว้ดังนี้

1. เสียสละในทุกเรื่องเกี่ยวกับงานหอพักนักเรียน
2. รักเด็กถ้าคนมีครอบครัวก็ดูถึงการเลี้ยงลูกของเขาด้วย
3. มนุษย์สัมพันธ์ดีแต่ไม่ใช่สัมพันธ์เชิงประโยชน์กับผู้ปกครอง
4. ไม่ควรมีความแตกต่างระหว่างวัย-ครูบ้าน ครูหอควรมีการปรับตัวให้ทันสมัย
5. ไม่แสวงหาผลประโยชน์จากนักเรียนและผู้ปกครอง
6. อุทิศเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ใกล้ชิดติดตามการณ์ตลอดเวลา
7. มีความยุติธรรมรักเด็กเท่าเทียมกันไม่แบ่งชั้นวรรณะ
8. ลงโทษเสมอเท่าเทียมกัน
9. มีความรู้หลากหลาย เช่น เล่นกีฬาได้หลายชนิด ความสามารถหลากหลาย

ครูปกครองนักเรียนประจำ

ภาระหน้าที่ของครูปกครองนักเรียนประจำ ที่ต้องคอยควบคุมดูแลนักเรียนประจำ ตลอดเวลาที่นักเรียนศึกษาอยู่โรงเรียนนั้น นับว่าเป็นภาระหนักเพราะบทบาทหน้าที่ของครูปกครองนักเรียนประจำ พอสรุปได้เป็นแนวทางเดียวกับบทบาทหน้าที่ของพ่อแม่บ้านในสถานสงเคราะห์เด็ก กรมประชาการเคราะห์ อรรถิพย์ สีสะพัฒน์ (2536 : 4) ซึ่งมีดังนี้

1. อบรมสั่งสอนนักเรียนประจำให้รู้จักระเบียบวินัย มีความประพฤติและกิริยามารยาทที่ดีงาม ฯลฯ
2. ให้ความรักความอบอุ่น ความเป็นธรรมแก่นักเรียนประจำโดยอยู่ใกล้ชิดตลอดเวลา
3. รับฟังปัญหาและพิจารณาให้คำแนะนำเพื่อช่วยแก้ปัญหาตามความเหมาะสม
4. ควบคุมดูแลปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน เช่น การรับประทานอาหารร่วมกัน การหลับนอน และการทำความสะอาดให้เป็นไปตามระเบียบ

5. แนะนำให้นักเรียนประจำรู้จักการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ สนับสนุนและส่งเสริมให้นักเรียนประจำสนใจในงานส่วนรวมกิจกรรมของโรงเรียน

6. ตรวจตราความเป็นระเบียบและการทำความสะอาดเสื้อผ้า เครื่องหลับนอน ตลอดจนเครื่องใช้ประจำตัว หากชำรุดหรือบกพร่องก็ให้ดำเนินการซ่อมหรือแก้ไข

7. บันทึกรายงานประจำวันเกี่ยวกับนักเรียนประจำในความรับผิดชอบ ในกรณีที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมของนักเรียนประจำ เช่น หลบหนี ทะเลาะวิวาท ลักขโมยหรือเจ็บป่วย

8. ติดตามผลการศึกษาและความประพฤติระหว่างที่อยู่โรงเรียนตลอดจนให้คำแนะนำหรือช่วยเหลือเกี่ยวกับการเรียนของนักเรียนประจำ

9. พิจารณาให้คำแนะนำเกี่ยวกับปัญหาของนักเรียนประจำ

10. รับผิดชอบอาคารบ้านพัก หรือหอนอน พัสตุครุภัณฑ์ ของใช้ประจำตัวนักเรียนประจำที่อยู่ในความรับผิดชอบ ให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดี และปลอดภัยจากอัคคีภัย ดูแลตกแต่งบริเวณที่พัก

11. ประสานงานกับบุคลากรต่าง ๆ ในโรงเรียนและผู้ปกครอง

12. ปฏิบัติหน้าที่อื่น เช่น สอนหนังสือ ร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

นอกจากจะมีบทบาทหน้าที่เป็นครูปกครองนักเรียนประจำให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัยของโรงเรียนแล้ว ยังมีบทบาทของการเป็นผู้ปกครองดูแลนักเรียนประจำแทนผู้ปกครองนักเรียนที่แท้จริงทางบ้านเนื่องจากสาเหตุที่ผู้ปกครองพานักเรียนมาอยู่ประจำในโรงเรียนนั้นพอสรุปได้ดังนี้

1. ผู้ปกครองที่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด ได้ส่งบุตรหลานของตนเข้ามาศึกษาในกรุงเทพมหานคร ปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัยของบุตรหลานจึงมีความสำคัญมาก ด้วยผู้ปกครองเกรงว่าบุตรหลานของตนจะประพฤติตนในทางเสื่อมเสียได้ เพราะกรุงเทพมหานครมีสถานที่เกี่ยวข้องมากมายการนำบุตรหลานของตนเข้ามาอยู่ประจำภายใต้การควบคุมดูแลของครูที่โรงเรียน จึงนับว่าดีและปลอดภัย

2. ผู้ปกครองที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร บางคนเบื่อหน่ายต่อการรับส่งบุตรหลานของตน เพราะการจราจรติดขัด ผู้ปกครองไม่ต้องการให้บุตรหลานของตนเหน็ดเหนื่อย และหมดเวลาไปกับการเดินทางไปและกลับจากโรงเรียน จึงนำบุตรหลานของตนเข้ามาอยู่ประจำในโรงเรียนเพื่อบุตรหลานของตนจะได้มีเวลาศึกษาเล่าเรียนพักผ่อนได้เต็มที่

3. ผู้ปกครองบางคนไม่มีเวลาดูแลเอาใจใส่บุตรหลานของตนได้เต็มที่ เนื่องจากประกอบอาชีพของตน จึงเห็นได้ว่าการส่งบุตรหลานของตนเข้าอยู่ประจำ เป็นการดีกว่าปล่อยให้บุตรหลานของตนอยู่บ้านตามลำพัง โดยไม่มีผู้ใหญ่ดูแล

4. ผู้ปกครองบางคนเห็นว่า ตนไม่สามารถว่ากล่าวตักเตือนบุตรหลานของตนได้แต่ต้องการให้บุตรหลานมีระเบียบวินัยปกครองตนเองได้ จึงส่งบุตรหลานมาอยู่ประจำเพื่อให้บุตรหลานได้ฝึกอบรมการช่วยตนเองในด้านต่าง ๆ ภายใต้การควบคุมดูแลของครูที่โรงเรียน

5. นักเรียนบางคนขาดผู้ดูแลที่เป็นผู้ปกครองที่แท้จริง คือ บิดามารดา ไม่ว่าจะสาเหตุจากการหย่าร้าง ครอบครัวแตกแยก การสูญเสียชีวิต การหายสาบสูญ การกระทำผิดและถูกลงโทษตามกฎหมายบ้านเมืองและอื่น ๆ นักเรียนต้องอยู่ในความดูแลของญาติ ญาติก็มักนำผู้อยู่ในอุปการะของตนมาอยู่ประจำในโรงเรียน เพื่อให้ครูคอยดูแลกดขี่อบรมระเบียบวินัยความประพฤติแทน

6. ผู้ปกครองบางคนต้องโยกย้ายที่ทำงานบ่อยๆ เช่น ทำงานรับราชการที่คำสั่งย้ายให้ไปประจำตามหน่วยงานต่าง ๆ ผู้ปกครองไม่ต้องการให้บุตรหลานของตนมีปัญหาเรื่องการศึกษาเล่าเรียน ต้องการให้บุตรหลานเรียนอย่างต่อเนื่อง จนสำเร็จการศึกษา โดยไม่ต้องย้ายที่เรียนตามผู้ปกครอง

7. ผู้ปกครองศรัทธาระบบการปกครองดูแลนักเรียน ก็นำนักเรียนเข้ามาอยู่ประจำตามเงื่อนไขที่โรงเรียนกำหนดงานปกครองนักเรียนประจำเป็นงานบริการ ช่วยเหลือ ดูแลจัดสวัสดิการให้นักเรียนประจำอยู่ร่วมกันเหมือนครอบครัวเดียวกัน เพื่อนักเรียนจะได้มีความสุขตลอดเวลาที่ใช้ชีวิตอยู่ในสถานศึกษาภายใต้กฎระเบียบของโรงเรียนอย่างเคร่งครัดแนวคิดของงานปกครองนักเรียนประจำ ที่ต้องการให้นักเรียนประจำได้รับความรักความอบอุ่น มีความรักใคร่กลมเกลียว ช่วยเหลือตนเอง และผู้อื่น เหมือนอยู่ในครอบครัวเดียวกันนี้ เป็นแนวคิดที่สอดคล้องกับแนวคิดของงานสังคมสงเคราะห์ในโรงเรียน ซึ่งเป็นงานที่จัดขึ้นสำหรับ นักเรียนที่มีปัญหาด้านต่าง ๆ โดยทำการศึกษาวิเคราะห์ค้นหาสาเหตุของปัญหาและดำเนินการแก้ไขร่วมกับตัวนักเรียน ครู บุคลากรอื่นในโรงเรียนและผู้ปกครองทางบ้านเพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาเล่าเรียนในโรงเรียนอย่างมีความสุข ประสบความสำเร็จตามความสามารถของตน โดยมีหลักการปกครองดูแลนักเรียนประจำที่สอดคล้องกับหลักการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ในโรงเรียนกล่าวคือ

- หลักการให้นักเรียนประจำช่วยเหลือตนเองได้ (self – help) ยามที่มีปัญหาเกิดขึ้นกับตนหรือในการใช้ชีวิตประจำวัน โดยไม่เป็นการสร้างภาระให้กับครูและเพื่อนเรียนด้วยกัน

- หลักการช่วยให้นักเรียนประจำเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง (self – respect) ในการที่จะดำเนินชีวิตที่ดีงามถูกต้อง กระทำตนเป็นนักเรียนที่ดีของโรงเรียนและเป็นบุตรหลานที่ดีของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง

- หลักการช่วยให้นักเรียนประจำรู้วิธีการ ที่จะอยู่กับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (self – adjustment) มีมนุษยสัมพันธ์ดีกับบุคคลอื่น ๆ ที่อยู่ร่วมกันในสถานศึกษาและชุมชนที่นักเรียนอยู่อาศัยรวมไปถึงบทบาทหน้าที่ของครูปกครองนักเรียนประจำที่สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของนักสังคมสงเคราะห์ในโรงเรียน คือ

1. หน้าที่ต่อนักเรียน เช่น ดูแลนักเรียนในกรณีขาดเรียน เรียนอ่อน เรียนไม่ทันเพื่อนว่ามีสาเหตุมาจากอะไร ให้คำปรึกษาและแนะนำปัญหาต่าง ๆ แก่นักเรียน

2. หน้าที่ต่อผู้ปกครอง เป็นสื่อกลางระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองและครู ช่วยให้ผู้ปกครองเข้าใจโรงเรียน ครู และเจ้าหน้าที่ของโรงเรียนดีขึ้น และให้คำปรึกษาหารือเกี่ยวกับปัญหาของนักเรียนกับผู้ปกครอง

3. หน้าที่ต่อครูและบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้อง รับเรื่องราวนักเรียนที่มีปัญหาจากครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เป็นสื่อกลางให้เกิดความรู้ความเข้าใจ ระหว่างครูและนักเรียน ให้คำปรึกษาหารือเกี่ยวกับปัญหาของนักเรียนและครู และจัดการประชุมบุคลากรต่าง ๆ ในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของนักเรียน

3.5 การให้บริการและสวัสดิการหอพักนักเรียน

ทองเรียน อมรชุกุล (2535:10) ให้ความเห็นเกี่ยวกับการให้บริการและสวัสดิการแก่นักเรียนว่าจะต้องให้นักเรียนมีที่อยู่หลับนอนอย่างถูกสุขลักษณะและปลอดภัย ถือเป็นสิ่งสำคัญอันดับแรกทุกหอพักนักเรียนจะต้องจัดให้มีกิจกรรมทางสังคม มีياسัมณูประจำบ้าน ห้องรับแขก ห้องนั่งเล่นพร้อมเครื่องรับวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และน้ำดื่ม นอกจากนี้ในห้องนั่งเล่นกีฬาของหอพักก็จะมีอุปกรณ์กีฬาครบครัน ในทำนองเดียวกัน ห้องสมุดประจำหอพักก็มีหนังสือของหอพักที่จะใช้ค้นคว้าได้พอสมควร สำหรับทางด้านความเป็นอยู่ของนักเรียนควรจะมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎเกณฑ์ข้อบังคับ รวมทั้งนโยบายความเป็นอยู่ภายในหอพัก ซึ่งอาจจัดตั้งในรูปคณะกรรมการประจำหอพักเพื่อการปกครองตนเอง ทั้งจัดงานในหอพักให้เป็นระบบ(System Approach) รวมทั้งมีการจำแนกลักษณะงาน (Job Description) ของเจ้าหน้าที่และกรรมการแต่ละชุดให้เด่นชัด

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2535:24) กล่าวว่าหอพักควรจัดให้สวยงามเป็นระเบียบ สะอาด มีของใช้ที่ดีสวยงาม เสริมรสนิยมที่ดี มีกฎระเบียบ กฎเกณฑ์ที่ทุกคนเคารพมีความสะดวกสบาย สนับสนุนความเป็นตัวของตัวเองได้ดี

จำรูญ ณ ระนอง (2536:38) ได้เสนอให้หอพักนักเรียน ที่จัดสภาพแวดล้อมด้านกายภาพ เช่น ห้องน้ำ ห้องส้วม ห้องทำกิจกรรม ห้องอ่านหนังสือ ห้องนอน โต๊ะ เติ่ง โรงอาหาร ที่นั่งเล่นและสนามกีฬา จะต้องจัดให้สะอาดสวยงามตามควรแก่สภาพ และให้เกิดความเหมาะสมที่จะเอื้ออำนวยให้เกิดบรรยากาศการศึกษาไม่ให้เกิดพัฒนาการไปในทางที่ไม่ดี และไม่ขัดขวางต่อการพัฒนาการที่เหมาะสมส่วนสภาพแวดล้อมทางด้านชีวภาพ ได้แก่ เพื่อนร่วมห้อง เพื่อนร่วมหอภารโรง พฤติกรรมของตนเอง และเพื่อนร่วมหอจะต้องมีอิสรภาพ เสรีภาพที่เหมาะสมไม่มาก จนถึงขั้นทำลายเสรีภาพของผู้อื่นหรือเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น

เยาวลักษณ์ คัดโนภาส (2543 :13) ได้กล่าวไว้ว่า สำหรับหอพักในประเทศไทยนั้นจะจัดห้องสมุดห้อง Common Room ห้องปฐมพยาบาล ไว้ตามหอพักแต่สภาพของสถานที่ดังกล่าวยังต้องการเอาใจใส่ดูแลปรับปรุงอีกมาก เช่น หนังสือในห้องสมุดมีน้อยห้องเล็กคับแคบ ห้องปฐมพยาบาลที่ยังจัดได้ไม่เหมาะสมเท่าที่ควร อนามัยหอพักจึงเป็นสิ่งที่น่าคำนึงมากในการจัดหอพักต่อไปในอนาคตแต่หอพักส่วนมากก็ได้พยายามจัดสนามกีฬาสถานที่เล่นกีฬาประเภท

ต่าง ๆ ให้นักศึกษาได้ใช้เวลาว่าง ซึ่งก็ยังไม่เพียงพอกับความต้องการ แต่ทั้งนี้เยาวลักษณะได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่าบริการอีกด้านหนึ่งที่สำคัญและเป็นที่ต้องการของนักเรียนมากแต่หอพักอาจไม่เห็นความสำคัญหรือมองข้ามไป คือ สวนหย่อมและสถานที่พักผ่อนหย่อนใจบริเวณหอพัก

3.6 การจัดกิจกรรมของหอพักนักเรียน

Fitzgerald ; & Others (วัลลภาเทพหัสติน ณ อรุณยา. 2535: 22 ; อ้างอิงจาก Fitzgerald ; & Others. 1992) ได้ให้ความเห็นว่ากิจกรรมที่ควรจะได้สร้างบรรยากาศทางวิชาการขึ้น โดยการนำคณาจารย์เข้ามาพักอาศัยร่วมกันนักเรียนในหอพักจัดห้องสมุด ห้องเรียน จัดนิทรรศการและการแสดง การอภิปราย เป็นต้น โครงการและกิจกรรมดังกล่าว ควรจะมีการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมอยู่เสมอ โดยผู้บริหารหอพักอาจไปศึกษางานจากหอพักอื่น หรือเชิญบุคคลภายนอกเข้ามาสังเกตและแสดงความคิดเห็น เป็นต้น และสิ่งที่ควรคำนึงอย่างยิ่งต่อการจัดกิจกรรมภายในหอพัก คือ กิจกรรมที่มีคุณค่าที่สุด ซึ่งสามารถชักจูงให้ผู้พักอาศัยได้มีส่วนร่วมด้วยความต้องการของตนเอง ฉะนั้นกิจกรรมต่าง ๆ จึงต้องเปลี่ยนแปลงไปตามความต้องการของผู้พักอาศัย ถ้ากิจกรรมใดมีผู้สนใจน้อยลง อาจจะต้องจัดกิจกรรมใหม่ขึ้น แทนกิจกรรมดังกล่าว แต่การเปลี่ยนแปลงกิจกรรมไม่ควรเน้นไปในลักษณะของการลดกิจกรรมทางวิชาการลง หรือสร้างความสนุกสนาน เพื่อตอบสนองต่อความต้องการเพียงชั่วครู่แก่ผู้พักอาศัย ซึ่งผิดไปจากวัตถุประสงค์ของหอพักที่ต้องการพัฒนาสติปัญญาและความสามารถของบุคคล เพื่อให้เป็นผู้ใหญ่ที่มีวุฒิภาวะอย่างสมบูรณ์ในสังคมนอกจากนั้นแล้วการสื่อสารในหอพักก็เป็นสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งในการแจ้งหรือประกาศข่าวให้ผู้พักอาศัยได้ทราบถึงกิจกรรมและความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในหอพัก

จำรูญ ณ ระนอง (2536:4) ได้กล่าวถึงการจัดกิจกรรมในหอพักว่ากิจกรรมในหอพักที่จัดขึ้นต้องสามารถพัฒนาการเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี เสริมให้นักเรียนมีความรับผิดชอบตนเอง ส่วนรวมและสังคมกิจกรรมบางส่วนที่นักเรียนไม่สามารถเป็นผู้จัด ทางหอพักควรจะเป็นผู้จัดแทน โดยให้นักเรียนเป็นส่วนร่วมในการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้จากการดำเนินงาน เพื่อให้ได้เกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน กิจกรรมใดที่นักเรียนสามารถจัดขึ้นทางหอพักควรให้การสนับสนุน รวมทั้งให้คำปรึกษาแนะนำ ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

- 1.กิจกรรมที่ทางหอพักจัดให้ เช่น การปฐมนิเทศ บัณฑิตนิเทศ อบรมเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพ ศีลธรรม จริยธรรม อบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการบริหารองค์การแก่นักเรียนหอพัก หากสามารถให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมสนับสนุน เพื่อจะได้ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้การปฏิบัติงานและวิธีดำเนินงานในแต่ละขั้นตอน

- 2.กิจกรรมที่นักเรียนเป็นผู้จัด เช่น โต้วาที กีฬา รื่นเริง สังสรรค์ เชียร์ ดนตรี บริการสังคม บำเพ็ญประโยชน์ พัฒนาหอพักและกิจกรรมที่เสริมสร้างจริยธรรมแก่นักเรียน

ศิลป วัฒนธรรมด้านต่าง ๆ เช่น ไหว้ครู สงกรานต์ ลอยกระทง ปีใหม่การเป็นตัวแทนของสถานศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรมสำคัญ ๆ ของสถานศึกษา รวมทั้งกิจกรรมเสริมหลักสูตรทางด้านวิชาการเช่น การจัดให้มีการติวในบางวิชาเชิญวิทยากรมาให้ความรู้วิชา การจัดทัศนศึกษา เป็นต้น

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2535:23)ได้แบ่งกิจกรรมที่จัดขึ้นในหอพักดังนี้

1.กิจกรรมส่งเสริมการรับผิดชอบร่วมกัน และฝึกความเป็นประชาธิปไตยซึ่งหอพักควรจะสนับสนุนให้มีการเลือกหัวหน้านักเรียน ประจำหอพัก เพื่อจะได้ช่วยดูแลความเป็นอยู่ของสมาชิกภายในหอพัก มีการประชุมปรึกษาหารือที่จะจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในหอพัก เช่น การจัดฉายสารคดีต่าง ๆ ในวันสวดสัปดาห์ซึ่งอาจจะให้ฟรีหรือให้ช่วยค่าใช้จ่ายบ้างเล็กน้อย

2.กิจกรรมส่งเสริมกีฬา หอพักควรจัดอุปกรณ์และสถานที่สำหรับเล่นกีฬาไว้โดยหาอาสาสมัครที่จะช่วยสอนกีฬาต่าง ๆ ให้ เช่น จัดห้องไว้สำหรับฝึกกายบริหาร โยคะ หรือกิจกรรมเข้าจังหวะ ควรมีสนามเทนนิส สนามบาสเกตบอล วอลเลย์บอลไว้ให้นักเรียนออกกำลังกาย

3.กิจกรรมส่งเสริมวิชาการ หอพักอาจจัดห้องสำหรับศึกษา มีห้องสมุดที่มีหนังสือที่จำเป็น มีอุปกรณ์โสตทัศนศึกษาไว้ให้นักเรียนยืมเครื่องบันทึกเสียงจากอาจารย์มาฟังได้หรืออาจจะมีห้องสำหรับดูวิดีโอ ทำให้นักเรียนได้มีโอกาสทบทวนวิชาการที่ได้ศึกษานอกชั้นเรียนได้นอกจากการจัดสถานที่ให้อ่านนวยต่อการศึกาแล้วกิจกรรมส่งเสริมวิชาการอาจจัดได้ในรูปแบบต่าง ๆ กัน เช่น เชิญวิทยากรมาพูดในหัวข้อต่าง ๆ ในหอพักหรือบริเวณใกล้เคียง หอพักสอนซ่อมเสริมในบางวิชาที่นักเรียนเรียนอ่อนอย่างต่อเนื่อง หรือ สอนทบทวนบางวิชาที่ค่อนข้างยากเป็นครั้งคราว โดยอาจจะให้อาจารย์มาสอนหรืออาสาสมัครนักเรียนกับอาจารย์จัดทำเอกสารประกอบวิชาการ เป็นต้น

4.กิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ความสามารถพิเศษเฉพาะตัว เช่น กิจกรรมดนตรีกิจกรรมละคร กิจกรรมศิลปะ หรือกิจกรรมราตรีต่าง ๆ เพื่อให้ผู้อยู่ในหอซึ่งมาจากภูมิภาคต่าง ๆ กัน ได้รู้จักขนบธรรมเนียมประเพณีของจังหวัดที่แตกต่างกันไป ทั้งอาหาร เพลง การแต่งกาย การละเล่น ศิลปะฟ้อนรำ ฯลฯ

5.กิจกรรมส่งเสริมระเบียบวินัย เช่น ฝึกการหนีไฟ กิจกรรมเปิดหอ สนับสนุนให้มีการประกวดแต่งห้องพักด้วยวัสดุราคาถูก แต่สวยงาม สะอาดและเป็นระเบียบ นอกจากนี้ อาจจะทำให้หัวหน้าประจำหอพักคอยสอดส่องดูแล ดักเตือนและมีการประชุมข้อคิดเห็น รับฟังความคิดเห็นกันในด้านระเบียบวินัยและการสร้างวินัยในตนเอง

6.กิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ เพื่อปลูกฝังนิสัยการเสียสละ และการนึกถึงผู้อื่นเพื่อจะได้เป็นบุคคลที่ถึงประสงค์ของสังคม กิจกรรมที่ได้ก็คือ กิจกรรมทำสวนรอบหอพักกิจกรรมตบแต่งหอ กิจกรรมปลูกต้นไม้รอบบริเวณหอพัก กิจกรรมทำความสะอาดรอบ ๆ บริเวณหอพักและกิจกรรมอื่น ๆ ที่นักเรียนมีความถนัดและสนใจ

ประเภทของกิจกรรมที่หอพักนักเรียนจัดในปัจจุบันนี้ ส่วนมากเป็นกิจกรรมเน้นด้านบันเทิงที่จัดเป็นประจำ ได้แก่ การต้อนรับน้องใหม่ แคมป์น้องใหม่ บายศรีสู่ขวัญ งานดลเพลง ทำบุญหอ รื่นเริงชาวหอ พัฒนาหอ ค่ายหอ กีฬาหอ ทักษะศึกษา บำเพ็ญประโยชน์จัดริ้วขบวนงานฟุตบอลประเพณีและร่วมกิจกรรมของสถานศึกษา เป็นต้น

วินัย พัฒนรัฐ (2539:6) ได้แบ่งการจัดกิจกรรมให้แก่นักเรียนหอพักไว้ดังนี้ กิจกรรมเป็นสิ่งสำคัญที่โรงเรียนประจำต้องจัดเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียน และเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีในกลุ่มนักเรียน นักเรียนในโรงเรียนประจำอย่างเป็นสุขหากมีกิจกรรมที่น่าสนใจให้นักเรียนมีส่วนร่วม กิจกรรมที่โรงเรียนสามารถจัดให้นักเรียนมีหลายด้าน เช่น

1. กิจกรรมนันทนาการ เช่น ดนตรี กีฬา การแสดง ฯลฯ
2. กิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพ เช่น การประกวดมารยาท การประกวดการแต่งกาย การฝึกอบรมให้นักเรียนพูดด้วยวาจาไพเราะ
3. กิจกรรมปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เช่น การเข้าค่าย ปฏิบัติธรรม การทำบุญ การยกย่องผู้กระทำความดีต่างๆ
4. กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ อนามัย เช่น การแข่งขันกีฬาประจำบ้าน การประกวดบ้านสะอาดกายบริหารประจำวัน
5. กิจกรรมส่งเสริมความรู้ความสามารถ เช่น การเชิญวิทยากรมาบรรยาย ทักษะศึกษา การฝึกอบรมผู้นำนักเรียน การส่งเสริมอาชีพอิสระระหว่างเรียน เป็นต้น

กิจกรรมเป็นสิ่งสำคัญที่หอพักนักเรียนจำเป็นต้องจัดเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนและเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดี นักเรียนในหอพักทุกคนอยู่อย่างมีความสุขหากมีกิจกรรมที่น่าสนใจให้นักเรียนมีส่วนร่วม กิจกรรมที่โรงเรียนสามารถจัดให้นักเรียนมีหลายด้าน แม้กิจกรรมหลากหลายที่สามารถจัดให้แก่นักเรียนได้ โรงเรียนจำเป็นต้องมีบุคลากรเพียงพอที่จะเป็นผู้ดำเนินการหรือเป็นที่ปรึกษาในการจัดกิจกรรมให้แก่นักเรียน และควรมีแผนงานการจัดกิจกรรมที่ชัดเจนเพื่อให้สามารถดำเนินการจัดกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่อง

3.7 การจัดสภาพแวดล้อมของหอพักนักเรียน

สำเนา ขจรศิลป์ (2539 : 171-175) ได้กล่าวไว้ว่าการจัดสภาพแวดล้อมของนักเรียนนั้นอาจพิจารณาจากวัตถุประสงค์ของหอพักนักเรียนแต่ละแห่ง เพราะบางแห่งจัดหอพักไว้เพื่อพักอาศัยของนักเรียนเท่านั้น แต่ก็มีหลายแห่งที่เน้นเรื่องส่งเสริมการศึกษาดังนั้นการจัดสภาพแวดล้อมของหอพักนักเรียนจึงควรจัดให้นักเรียนได้พักอาศัยอย่างสะดวกสบาย และปลอดภัยเป็นสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษาและการพัฒนานักเรียนในด้านต่างๆด้วย

สภาพแวดล้อมของหอพักนักเรียน หมายถึง สิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิตตลอดจนสภาพการณ์ทั้งหมดที่บุคคลสร้างขึ้น ที่มีอิทธิพลต่อชีวิตการเป็นอยู่ การศึกษา และการพัฒนาการในด้านต่างๆ ของนักเรียนสามารถแยกได้เป็นข้อๆ ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมที่เป็นสิ่งไม่มีชีวิต

1.1 อาคารและสถานที่ตั้งหอพัก Rodgers (สำเนาฯ ขจรศิลป์. 2539 : 172 ; อ้างอิงจาก Rodgers. 1990) ได้ทำการวิจัยพบว่า หอพักที่มีขนาดใหญ่และสูงเกิน 4 ชั้น โดยทั่วไปสภาพแวดล้อมที่ทำให้นักเรียนต่างคนต่างอยู่ มีปฏิสัมพันธ์กันน้อย มีผลการเรียนไม่ดี และมีการทำลายทรัพย์สินของหอพักมาก ภายในหอพักควรมีอากาศถ่ายเทได้ดี มีห้องน้ำเพียงพอ มีห้องพักผ่อน มีห้องศึกษา (Study Room) ห้องอาหาร ห้องเก็บของ ห้องซักล้างเสื้อผ้า ห้องประชุม และควรมีห้องคอมพิวเตอร์ไว้บริการนักเรียนด้วย

1.2 สิ่งอำนวยความสะดวกในหอพัก ได้แก่ เตียงนอน ที่นอน หมอน ผ้าปูปลอกหมอน โต๊ะเขียนหนังสือ แก้วน้ำ ตู้เสื้อผ้า โทรทัศน์ โทรศัพท์สาธารณะ น้ำดื่ม หนังสือพิมพ์ รายวัน ตู้ยาประจำหอพัก ฯลฯ

1.3 การจัดบริการอาหารในหอพัก โดยจัดสถานที่ประกอบและจำหน่ายอาหารจำหน่ายหรือบริการให้นักเรียน เพื่อความสะดวกไม่ต้องเดินทางไปรับประทานอาหารที่โรงอาหาร การจัดบริการอาหารในหอพัก จึงต้องคำนึงถึงความสะดวกเป็นประการสำคัญ โดยยึดหลักสุขภาพโภชนาการ เช่น การทิ้งขยะ น้ำล้างภาชนะ เป็นต้น

2. สภาพแวดล้อมที่เป็นสิ่งมีชีวิต

2.1 สนาทมูลและต้นไม้ม ควรออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรม ให้มีต้นไม้ม ไม้ดอกไม้มประดับสามารถให้ร่มเงาที่ทำให้สภาพแวดล้อมสวยงามร่มรื่น

2.2 สัตว์เลี้ยงได้แก่ สัตว์ที่หอพักไม่อนุญาตให้นำมาเลี้ยง ซึ่งจะก่อให้เกิดอันตรายและสร้างความรำคาญให้แก่ผู้อื่น

2.3 นักเรียนและบุคลากรที่ดูแลหอพัก นักเรียนที่พักอาศัยอยู่ในหอพัก ควรจัดให้เหมาะสมกับขนาดของห้องพัก ไม่ควรจัดให้อยู่กันแออัดจนเกินไปที่จะเป็นอุปสรรคต่อการเรียนเล่าเรียนของนักเรียนสำหรับบุคลากรที่ดูแลและบริการหอพักควรมีจำนวนเพียงพอ กับจำนวนของนักเรียน

3. สภาพการณ์ที่บุคคลสร้างขึ้นในหอพัก

3.1 ชีวิตความเป็นอยู่ของนักเรียน ต้องให้มีความสะดวก สบายและปลอดภัยต้องขจัดปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอนและการพัฒนาของนักเรียน

3.2 กิจกรรมในหอพัก เพื่อส่งเสริมพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ควรจัดตั้งกิจกรรมส่งเสริมความรับผิดชอบ และการทำงานร่วมกันตามระบอบประชาธิปไตย เช่น กิจกรรมวิชาการกิจกรรมด้านกีฬา ออกกำลังกาย กิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และกิจกรรมอื่นๆ

3.3 การฝึกอบรมนักเรียน มีโครงการที่สำคัญ เช่น โครงการปฐมนิเทศ โครงการให้คำปรึกษา โครงการฝึกการเป็นผู้นำ โครงการฝึกสมาธิ โครงการฝึกทักษะทางสังคม โครงการเพิ่มทักษะในการรักษาสุขภาพกายและสุขภาพจิต โครงการอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์แก่นักเรียน

การจัดบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

กรมสามัญศึกษา ได้ประกาศทิศทางการศึกษาให้โรงเรียนมัธยมศึกษา ถือเป็นแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนว่า บรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมที่ดีของโรงเรียนจะมีส่วนในการเสริมสร้างความคิด จิตใจ และคุณธรรมต่าง ๆ อันพึงประสงค์ได้ มีผู้กล่าวว่า ครูอาจแบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ 2 ประเภท คือ ครูพูดได้และครูที่พูดไม่ได้ ครูพูดได้เป็นที่รู้จักกันดีและได้รับการยกย่องและยอมรับกันว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง แต่ครูพูดไม่ได้มักได้รับการกล่าวถึงน้อยบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนถือว่าเป็นครูที่พูดไม่ได้เชื่อว่าโรงเรียนที่สะอาดร่มรื่น เรียบง่ายสดชื่น สงบ แจ่มใส มีชีวิตชีวา วัสดุอาคารสถานที่ได้รับการดูแล มีความเป็นปัจจุบันพร้อมที่จะให้ครูและนักเรียนได้ใช้ตลอดเวลา ย่อมทำให้ครูและนักเรียนได้รับอิทธิพล ทำให้เป็นคนละเอียดอ่อนจิตใจแจ่มใส รักสวยรักงาม รักความสะอาด รักความสงบ เรียบง่าย และรักความร่มรื่นไปด้วย ถือว่าคุณธรรมต่าง ๆ อันพึงประสงค์ตามหลักสูตรจะเกิดขึ้นในตัวนักเรียนโดยครูประเภทพูดไม่ได้นี้เป็นอย่างมาก จึงเห็นเป็นการสมควรที่โรงเรียนจะต้องพยายามจัดบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนเพื่อประโยชน์ในการที่เด็กจะได้พัฒนาให้เต็มความสามารถการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดีของโรงเรียนนี้ ยังถือเป็นมาตรการเสริมจุดเน้นของกรมสามัญศึกษา ในเรื่อง การส่งเสริมคุณธรรมนักเรียน การส่งเสริมอาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียนของนักเรียน การส่งเสริมด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และการส่งเสริมด้านดนตรี กีฬา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม อีกด้วย

ลักษณะของบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

บรรยากาศของโรงเรียนเป็นสภาวะอันเกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน แล้วส่งผลถึงความรู้สึกของบุคคล เป็นสภาพการณ์ที่ไม่อาจมองเห็นหรือจัดต้องได้ แต่เป็นสภาพสะท้อนทางด้านความรู้สึกของบุคคล เมื่อคนปะทะกับสภาพแวดล้อมเกิดความรู้สึกที่ดีก็เรียกว่า “บรรยากาศดี” ในทางตรงกันข้าม เมื่อคนปะทะกับสภาพแวดล้อมแล้วเกิดความรู้สึกที่ไม่ดีก็เรียกว่า “บรรยากาศไม่ดี” เนื่องจากบรรยากาศของโรงเรียนเป็นสภาวะอันเกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลกับสภาพแวดล้อมในโรงเรียน แล้วส่งผลกับความรู้สึกของบุคคล ดังนั้นสิ่งสำคัญที่สุดที่จะส่งผลให้เกิดสภาพบรรยากาศที่ดี ก็คือ การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน กรมสามัญศึกษาได้แบ่งสภาพแวดล้อมของโรงเรียนเป็น 3 กลุ่มใหญ่ ๆ ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมด้านกายภาพ เป็นสภาพแวดล้อมที่เป็นวัตถุ เช่น บริเวณโรงเรียน อาคารเรียน ห้องเรียน ห้องพัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ต่าง ๆ สิ่งชีวิตรึงถึงลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ดี ได้แก่ ความชุ่มชื้นถูกสุขลักษณะ ร่มรื่น สวยงาม สะอาด เป็นระเบียบ ฯลฯ

2. สภาพแวดล้อมด้านวิชาการ เป็นการจัดบรรยากาศการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน ตลอดจนการจัดบริการเพื่อส่งเสริมด้านวิชาการ ที่จะทำให้นักเรียนได้รับความรู้

ประสบการณ์ให้มากที่สุด ภายใต้บรรยากาศที่มีชีวิตชีวาแจ่มใส น่าเรียนรู้ มีบรรยากาศทางวิชาการ

3. สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร เป็นสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับการดำเนินการต่าง ๆ ภายในโรงเรียนให้การปฏิบัติงานสำเร็จลงด้วยความร่วมมือร่วมใจของบุคลากร ซึ่งสังเกตได้จากการดำเนินงานอย่างมีระบบ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือเกื้อกูลกันของบุคลากร บุคลากรในโรงเรียนมีความรักใคร่สมัคสมานสามัคคีกันการจัดสภาพแวดล้อมทั้งทางด้านกายภาพ วิชาการและการบริหาร ต่างเอื้ออำนวยซึ่งกันและกัน ซึ่งโรงเรียนควรตระหนักสร้างเสริมให้เกิดขึ้น เพื่อให้โรงเรียนเป็นสถานที่น่าเรียนรู้ อันจะส่งผลให้บุคลากรในโรงเรียนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

3.8 ประโยชน์ของหอพักนักเรียน

วินัย พัฒนรัฐ (2539:9) ได้สรุปประโยชน์ของหอพักนักเรียนไว้ดังนี้

1. นักเรียนได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกับผู้อื่นรู้จักปรับตัวเข้ากับหมู่คณะและเพื่อน
2. นักเรียนไม่ต้องเสียเวลาไปกับการเดินทางทำให้มีเวลาให้กับการศึกษามากขึ้น
3. นักเรียนได้ฝึกฝนการดูแลตนเองการแก้ปัญหาด้วยตัวเอง
4. นักเรียนได้ฝึกฝนความมีระเบียบวินัยจากวิถีชีวิตในหอพักนักเรียน
5. นักเรียนมีโอกาสได้พัฒนาตนเองจากกิจกรรมต่างๆที่หอพักจัดให้
6. นักเรียนได้รับการปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดีและคุณธรรมจริยธรรมจากหอพัก
7. นักเรียนได้รับการดูแลด้านสุขภาพอนามัยโภชนาการจากหอพัก
8. นักเรียนได้รับความปลอดภัยจากการพักอาศัยในหอพัก
9. นักเรียนได้ฝึกการเป็นผู้นำผู้ตามที่ดีนักเรียนได้เรียนรู้การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้

เป็นอย่างดี

ประวัติ

โรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์

โรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ เดิมชื่อโรงเรียนราชวิทยาลัย ซึ่งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวพระราชทานให้ตั้งโรงเรียนประจำ ตามแบบตะวันตก เพื่อฝึกอบบรมกุลบุตรให้มีความรู้ความสามารถในการเข้ารับราชการ หรือรับทุนเล่าเรียนหลวง เพื่อไปศึกษาต่อในต่างประเทศ โดยตั้งขึ้นที่ตำบลดมสมเด็จพระยา (โรงเรียนศึกษานารี ในปัจจุบัน) เมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2440 และต่อมาในปี พ.ศ. 2446 เกิดอหิวาต์ระบาด จึงนำนักเรียนไปฝากเรียนที่โรงเรียนสายสวัสดิ์ภิรมย์ ตำบลดมโรงเรียนเด็ก ผังพระนคร

สมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว เกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ เนื่องจากผลของสงครามโลก จึงทรงโปรดเกล้าฯ ให้โรงเรียนมหาดเล็กหลวงกับโรงเรียนราชวิทยาลัย รวมเป็นโรงเรียนเดียวกัน ให้โรงเรียนอยู่ในพระบรมราชูปถัมภ์ และขึ้นแก่สภากรรณการจักรการพระราชทานนามโรงเรียนว่า โรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัย เมื่อวันที่ 16 เมษายน 2496

ครั้นเมื่อปี พ.ศ. 2507 ราชวิทยาลัยมูลนิธิเพื่อการศึกษา ได้มีมติตั้งขึ้นเป็นผลสำเร็จ ทั้งนี้เพื่อดำเนินการเรื่องก่อตั้งโรงเรียนราชวิทยาลัยขึ้นใหม่ โดยได้รับความช่วยเหลือจากกระทรวงศึกษาธิการ ให้ใช้สถานที่ของโรงเรียนเตรียมอุดมสามพรานเดิม และนำความขึ้นทูลเกล้าฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว(รัชกาลที่ 9) ขอพระราชทานนาม "โรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์"

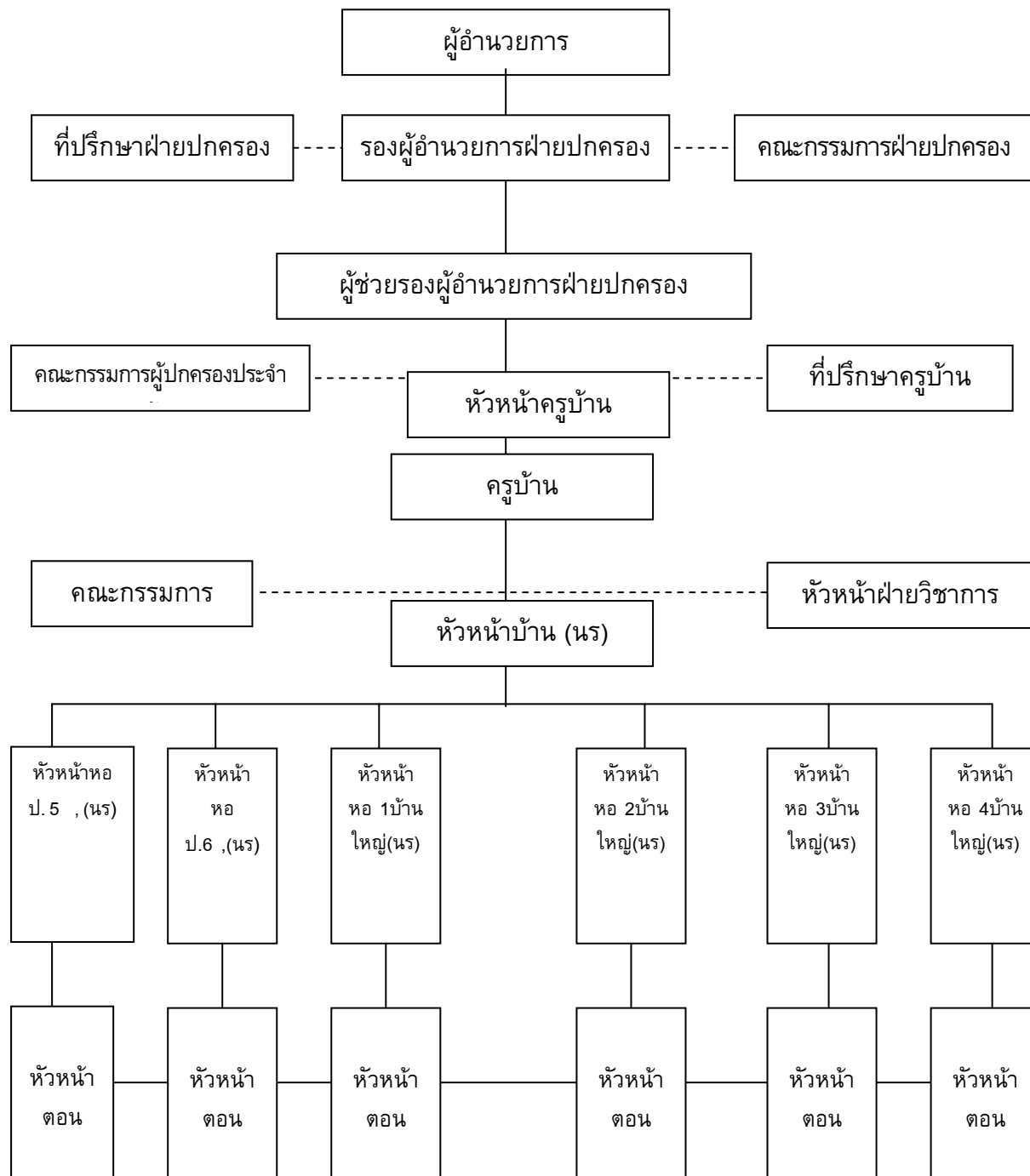
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถได้ทรงเสด็จพระราชดำเนินเพื่อทำการ เปิดโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัยฯ ในวันที่ 1 มิถุนายน 2507 จึงได้นับเอาวันที่ 1 มิถุนายน นี้เป็นวันเกิดหรือ วันสถาปนา โรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัยฯ ณ ตำบลดมท่าตลาด อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

โรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัยฯ นั้นจัดเป็นโรงเรียนประจำมีความมุ่งหมายที่จะอบรมให้นักเรียนมีศีลธรรมและ วัฒนธรรมอันดีงาม รู้จักเคารพตนเองและผู้อื่น ฝึกฝนในทางกีฬาเพื่อช่วยให้มีพลานามัยสมบูรณ์ ส่งเสริมการศึกษา ด้านต่างๆ ฝึกฝนให้มีวิธีการปกครองกันเองระหว่างนักเรียน ให้มีการเคารพต่อระเบียบวินัย เคารพผู้ใหญ่ มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และรู้จักการพึ่งตนเองปัจจุบันโรงเรียนได้เปิดสอนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาปีที่ 5 จนถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนทุกคนของโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัยฯ ต้องอยู่ประจำ ซึ่งโรงเรียนแบ่งนักเรียนทุกระดับชั้นออกเป็น 4 บ้านแต่ละบ้านจะมีสีประจำบ้านของตนเอง คือ หอพักมีทั้งหมด 5 หลัง คือ หอพัก บ้าน 1, บ้าน 2, บ้าน 3, บ้าน 4 และบ้านเด็กเล็กนักเรียนชั้น ป.5, ป.6, และ ม.1 ของทุกบ้านจะพักรวมกันที่บ้านเด็กเล็ก นักเรียนชั้นอื่นๆ จะแยกพักตามบ้าน 1 - 4 แต่ละบ้านจะมีครู ซึ่งเรียกว่า "ครูบ้าน" ทำหน้าที่ปกครองดูแลอย่างใกล้ชิด เสมือนพ่อแม่ดูแลบุตรหลานในบ้าน ความเป็นอยู่ในหอพักเป็นไปในรูปแบบที่ปกครองน้อง เป็นการส่งเสริมลักษณะการเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี เน้นการสร้างเสริมลักษณะนิสัย คุณธรรม

จริยธรรม ในการดำรงชีวิตในสังคมอันตั้งงามสร้างสามัคคีในหมู่คณะและมีการจัดระเบียบ
ภายในบ้านร่วมกัน โรงเรียนจะคัดเลือกนักเรียนชั้น ม.6 ให้ทำหน้าที่ปกครองดูแลน้องๆ
นักเรียนที่ได้รับการคัดเลือกเรียกว่า 프리เฟกซ์ (PREFECT) โดยฟรีเฟกซ์จะเป็นผู้ทำหน้าที่คอย
ดูแลช่วยเหลือน้องๆในทุกๆด้านและเป็นตัวแทนประสานงานระหว่างครูกับนักเรียน

การบริหารหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนผังการบริหารบ้านพักนักเรียน

นักเรียนในตอน ๆ ละ 8 – 110 คน

หมายเหตุ ทุกหอนอนจัดหัวหน้าตอน และตอนเหมือนกัน

หน้าที่ของครู-บุคลากรดูแลหอพัก

อาจารย์ที่ปรึกษา

หน้าที่รับผิดชอบ

1. ด้านปกครองนักเรียน

1.1 พบนักเรียนขณะเข้าแถวตอนเช้า 10 นาที ทุกวัน เพื่อควบคุมดูแลตรวจสอบรายชื่อนักเรียน ผู้มาเรียน ผู้ขาดเรียน ขาดการเข้าแถว มาสาย ตรวจระเบียบการแต่งกาย ผสม สภาพทั่วไป ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของการเข้าแถว การเดินเข้าห้องเรียน

1.2 หาโอกาสพบนักเรียนในห้องของตนเองเสมอ ติดตามดูแลเพื่อความใกล้ชิด ต้องหาเวลาสั่งสอนถามทุกข์ – สุข ปัญหาต่าง ๆ ติดตามสังเกตปัญหาที่เกิดขึ้น หากพบความผิดปกติต้องรายงานให้ฝ่ายบริหารทราบทันที เพื่อร่วมกันหาทางแก้ไข

1.3 ควบคุมดูแลนักเรียนในชั้น ให้ปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียนในทุกด้าน เมื่อมีการประชุมนักเรียนต้องดูแลนักเรียนในชั้นของตนเองให้เรียบร้อยทุกครั้ง

1.4 ทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนด้านการแต่งกาย การประพฤติปฏิบัติ

1.5 ติดตามประสานงานกับรองผู้อำนวยการฝ่ายปกครอง หัวหน้าระดับชั้น หัวหน้าสายชั้น เน้นแนว และปกครองนักเรียน ถ้าพบปัญหาที่ไม่สามารถแก้ไขได้ ให้นำเสนอผู้บังคับบัญชาตามสายงานต่อไป

2. ด้านวิชาการ การเรียนการสอน

2.1 เช็กใบแจ้งรายการเข้าสอนประจำคาบสอนในแต่ละวันในชั้นของตนทุกวัน แล้วลงนามกำกับสรุ่ยยอดนักเรียนขาดเรียน มาสาย ป่วย ลา ก่อนนำส่งรองผู้อำนวยการ ฝ่ายปกครองทุกวัน

2.2 จัดทำสมุดรายงานประจำตัวนักเรียนให้เรียบร้อย ถูกต้องตามระเบียบการวัดผลที่โรงเรียน ๆ กำหนดติดตามการเรียนการสอน แก้ปัญหาเด็กขาดเรียน หนีเรียน ไม่ทำการบ้าน โดยประสานงานกับอาจารย์ประจำวิชา และผู้ปกครองนักเรียน

3. ด้านธุรการและบริการ

3.1 ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของห้อง

3.2 ส่งเสริมนักเรียนที่ประพฤติดี ปฏิบัติชอบ ให้การยกย่องชมเชย กระตุ้นสนับสนุน ส่งเสริมให้นักเรียนมุ่งมั่นขยันหมั่นเพียร ในการศึกษาเล่าเรียน

3.3 ติดตามดูแลพัสดุครุภัณฑ์ในห้องเรียน หากเกิดเสียหายโดยเหตุอันไม่ควร ผู้ทำความเสียหายต้องชดเชยค่าเสียหายให้แก่โรงเรียนติดตามดูแลนักเรียนด้านกิจกรรมนักเรียน การร่วมงานต่าง ๆ ทั้งในและนอกโรงเรียน

4. ด้านการแนะแนว

เป็นครูแนะแนวสำหรับนักเรียนในชั้น โดยเน้นด้านคุณภาพชีวิต การประกอบอาชีพ การศึกษาต่อการใช้ชีวิตอยู่ร่วมในสังคม

หัวหน้าครูบ้าน

หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. เป็นกรรมการในคณะกรรมการฝ่ายกิจการหอพัก
2. จัดสถานที่และบ้านพักให้อยู่ในสภาพที่จะรับนักเรียนเข้าอยู่อาศัยตลอดจนอำนวยความสะดวกในการพักอาศัยของนักเรียน
3. รับนโยบายของโรงเรียนจากผู้ช่วยฝ่ายกิจกรรมหอพักจากโรงเรียนนำไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ครูบ้าน
4. ประสานงาน และได้รับคำปรึกษาและช่วยเหลือครูบ้านและครูหอในการปกครองดูแลนักเรียน
5. สอดส่อง ตรวจสอบดูแลนักเรียนในเวลากลางคืนและตรวจเช็คนักเรียนทุกคืน
6. อบรมสั่งสอนให้นักเรียนในบ้านพักของตนเองเป็นคนดี และเป็นพลเมืองดีของชาติ
7. อบรมสั่งสอน ดูแลการเรียน มารยาทและการกีฬาของนักเรียนภายในบ้านทั้งในเวลาและนอกเวลาราชการ
8. ประชาสัมพันธ์ ติดต่อ อำนวยความสะดวก แก่ผู้ปกครองนักเรียน
9. ตรวจสอบ ดูแล ปรับปรุง สภาพของบ้านพักให้เรียบร้อยอยู่เสมอตลอดจนริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งที่เป็นประโยชน์แก่นักเรียน
10. จัดสถานที่ ห้องสมุดบ้าน ห้องประชุม ห้องนั่งพัก ห้องรับแขก และห้องอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่นักเรียน ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ ผู้มาติดต่อที่บ้านพักนักเรียน
11. บันทึกเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในบ้าน โดยจัดทำเอกสารต่าง ๆ เพื่อเป็นหลักฐาน
12. ดูแลเรื่องสุขภาพและการปฐมพยาบาลภายในบ้านพัก
13. เป็นที่ปรึกษาและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียนโดยประสานงานกับผู้ปกครอง
14. ปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีต่อนักเรียนภายในบ้าน
15. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ครูประจำหอนอน

หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. เป็นคณะกรรมการในคณะกรรมการฝ่ายกิจกรรมหอพัก
2. จัดหอพักให้อยู่ในสภาพพร้อมที่จะรับนักเรียนเข้าอยู่อาศัยตลอดจนอำนวยความสะดวกในการพักอาศัยของนักเรียน
3. ปกครองดูแล นักเรียนในหอพักที่ตนเองรับผิดชอบและร่วมกับหัวหน้าครูบ้าน ครู อาจารย์ผู้ปกครองนักเรียนในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ
4. รับนโยบายจากโรงเรียน ทางฝ่ายกิจกรรมหอพักไปปฏิบัติ
5. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

หน้าที่เวรประจำวัน

หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. เป็นกรรมการในคณะกรรมการปกครอง
2. ตรวจตรา ดูแลนักเรียน และการปฏิบัติหน้าที่ของครู อาจารย์เวรประจำตามจุดต่าง ๆ
3. ให้การอบรม และแจ้งข่าวสารแก่นักเรียนหน้าเสาธง ตามวันเวลาที่กำหนด พร้อมทั้งบันทึกเหตุการณ์ลงในสมุดบันทึกประจำวัน
4. ประชุมชี้แจง จัดแบ่งหน้าที่ และให้ความช่วยเหลือในการแก้ปัญหา หรืออุปสรรคขัดข้องในการปฏิบัติหน้าที่ของครูอาจารย์เวรประจำวันนั้น ๆ
5. นำเสนอข้อมูล หรือปัญหาที่พบในการปฏิบัติหน้าที่ต่อรองผู้อำนวยการฝ่ายปกครองเพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหาต่อไป
6. สดับตรับฟังเหตุการณ์ต่าง ๆ อันอาจก่อให้เกิดปัญหาร้ายแรง และรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบ
7. เก็บรวบรวมข้อมูล รายงาน และประเมินผลการปฏิบัติงานของครูอาจารย์ในสายงานเสนอต่อรองผู้อำนวยการฝ่ายปกครองเพื่อพิจารณาตามลำดับ

ครูเวรกลางวัน

หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. ในวันปฏิบัติหน้าที่ ให้ปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่ เวลา 06.30 น. – 18.45 น. โดยลงชื่อการมาปฏิบัติหน้าที่ในสมุดบันทึกเวร
2. ดูแลการเข้าแถวเคารพธงชาติของนักเรียนในตอนเช้าและการเชิญธงชาติลงตอนเย็น
3. ดูแลการรับประทานอาหาร ของนักเรียนในโรงอาหารทั้ง 3 มื้อ รายงานจำนวนนักเรียนขาดแก่หัวหน้าเวรประจำวัน
4. ดูแลการซื้ออาหารของนักเรียน ระหว่างเวลา 15.30 – 17.00 น.
5. สอดส่อง ตรวจตรา ดูแลบริเวณที่รับผิดชอบ ให้ความสะดวกแก่ผู้มาติดต่อราชการ

6. ถ้ามีปัญหา ในการกระทำผิด กฎระเบียบของโรงเรียนให้รายงานผู้ตรวจหรือรองผู้อำนวยการฝ่ายปกครองทราบ
7. บันทึกการอยู่เวร รายงานเหตุการณ์ทั่วไปในขณะปฏิบัติหน้าที่ ลงในสมุดบันทึกเวรยาม

ผู้ตรวจเวรยาม

หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. ต้องตรวจการอยู่เวรยามของครูอาจารย์และยามในเวลาที่กำหนด

เวลากลางวัน ระหว่างเวลา 06.30 น. – 18.30 น.

เวลากลางคืน ระหว่างเวลา 18.45 น. – 20.00 น.

ยาม ระหว่างวันที่กำหนดเป็นผู้ตรวจ

โดยตรวจดูความเรียบร้อยของการอยู่เวรยาม การบันทึกเวรยาม แล้วให้ผู้ตรวจเวรบันทึกการตรวจลงสมุดบันทึกที่โรงเรียนจัดไว้ให้

2. ว่ากล่าวตักเตือน แนะนำผู้ปฏิบัติหน้าที่เวรยามในกรณีที่เห็นว่าปฏิบัติไม่ถูกต้องตามระเบียบ

3. รายงานเหตุการณ์ และผู้ไม่มาปฏิบัติหน้าที่เวรยามที่ให้แก่ผู้อำนวยการโรงเรียนทราบ

งานปกครองบ้านพักนักเรียน

หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. ควบคุมให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนและบ้านพักนักเรียน
2. ควบคุมให้นักเรียนปฏิบัติตามกิจวัตรประจำวันของนักเรียน
3. ควบคุมดูแลงานต่าง ๆ ของฝ่ายกิจกรรมหอพักให้มีประสิทธิภาพ
4. รับนโยบายของโรงเรียนมาปฏิบัติและประยุกต์ใช้ในการสร้างงานและโครงการต่าง ๆ ของฝ่ายกิจการหอพัก
5. ควบคุม ดูแลความประพฤติ การเรียน สุขภาพของนักเรียน
6. ดำเนินการควบคุม ดูแล การตัดผมของนักเรียน ได้แก่ ควบคุมดูแลห้องตัดให้สะอาดเรียบร้อยและตัดผมนักเรียนให้ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน จัดทำบัญชี รับ – จ่าย ค่าตัดผม
7. จัดทำทะเบียนคู่มือตัดผม และประสานงานกับฝ่ายปกครองและฝ่ายต่าง ๆ
8. จัดบ้านพักนักเรียน อำนวยความสะดวกในการพักอาศัยของนักเรียนตลอดจน ตกแต่ง ปรับปรุงซ่อมแซม สถานที่บ้านพักเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียน
9. ประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ของโรงเรียนกับผู้ปกครองนักเรียน ตลอดจน ประชาสัมพันธ์งานของโรงเรียนต่อผู้ปกครองนักเรียน

10. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ในส่วนของการปฏิบัติ หน้าที่รับผิดชอบส่วนใหญ่จะตกอยู่กับฝ่ายปกครอง ต้องวางรูปแบบปฏิบัติว่าด้วยหน้าที่ของครูในส่วนภาคกลางวัน กับหน้าที่ของครูในส่วนภาคกลางคืน การรับผิดชอบเวลาต่อเนื่อง 24 ชั่วโมง แนวทางปฏิบัติดังนี้

1. 07.00 น. ถึง 18.45 น. เป็นหน้าที่ของหัวหน้าและครูเวรรับผิดชอบ
2. 18.45 น. ถึง 20.10 เป็นหน้าที่ของครูเวรดูแลนักเรียน เรียงตามลำพังหมดเวลากลับไปหอพัก
3. 20.10 น. ถึง 24.00 น. เป็นหัวหน้าของครูดูแลบ้านพักนักเรียน
4. 05.00 น ถึง 07.00 น. เป็นหน้าที่ของครูดูแลบ้านพักนักเรียนรับผิดชอบการตื่นนอน ภายหลังการแต่งกาย
5. ในภาคกลางวันจะมีครูในส่วนของหัวหน้าอาคาร หัวหน้าระดับ อาจารย์ที่ปรึกษา จะเห็นได้ว่าผู้ปฏิบัติในโรงเรียนประจำโดยเฉพาะฝ่ายปกครองต้องปฏิบัติให้ครบรอบ 1 วัน รวมทั้งกิจกรรมทุกอย่างที่จะสร้าง บุคลิก นิสัย คุณธรรม และจริยธรรม ให้ฝังอยู่ในหัวใจของนักเรียนจึงเห็นสมควรที่จะเพิ่มสายงานอีก 1 ฝ่าย โดยใช้ชื่อว่า “ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการหอพัก” ซึ่งจะมีบทบาทหน้าที่หลายประการแบ่งแยกจากฝ่ายปกครอง โดยเฉพาะจะเข้าควบคุมดูแลในการปฏิบัติการศึกษาในบัญญัติข้อที่ 8 สนับสนุนการบริหาร การจัดการของสถานศึกษา การจัดสวัสดิการให้กับครูโดยเฉพาะครูผู้ดูแลนักเรียนประจำ การจัดที่พัก ค่าตอบแทน ค่าล่วงเวลา ส่งผลถึงตัวบ่งชี้ในการประเมินผลด้านปริมาณกิจกรรมความร่วมมือการใช้ทรัพยากรที่ได้จากส่วนร่วม ประโยชน์ทางการศึกษา และประโยชน์ต่อสวัสดิการครู

**ระเบียบโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัยฯ
ว่าด้วยการอยู่ประจำสำหรับนักเรียน
โรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัยฯ
พุทธศักราช 2547**

เพื่อให้การอยู่ประจำของนักเรียนโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัยฯ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัยฯ จึงได้วางระเบียบไว้ดังนี้

หมวดทั่วไป

- ข้อ 1** ระเบียบนี้ให้เรียกว่า “ระเบียบโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัยฯ ว่าด้วยการอยู่ประจำสำหรับนักเรียนโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัยฯ พ.ศ. 2547”
- ข้อ 2** ระเบียบนี้ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2547 เป็นต้นไป
- ข้อ 3** ตั้งแต่วันใช้ระเบียบนี้ให้ยกเลิกข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งอื่น ๆ ในข้อที่ขัดแย้งกับระเบียบนี้และใช้ความแห่งระเบียบนี้แทน
- ข้อ 4** คำว่า “นักเรียนโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัยฯ” หมายถึง นักเรียนที่กำลังเรียนและพักอยู่ประจำที่โรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัยฯ
- ข้อที่ 5** “ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายปกครอง” หมายถึง ครูที่โรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัยฯ แต่งตั้งให้มีอำนาจและหน้าที่ดูแลทุกข์สุขทั่วไป ควบคุมการเล่าเรียนและความประพฤติ ตลอดจนพิจารณาระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ เกี่ยวกับการปกครองอันสอดคล้องกับระเบียบนี้กับทั้งพิจารณาโทษและลงโทษนักเรียนผู้กระทำความผิดระเบียบด้วย
- ข้อ 5.1 “ครูเวร”** หมายถึง ครูที่โรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัยฯ แต่งตั้งให้มีหน้าที่สอดส่องดูแลความเป็นระเบียบของโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัยฯ และความเป็นระเบียบเรียบร้อยตลอดจนการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของนักเรียนตามระเบียบของโรงเรียน
- ข้อ 5.2 “ครูหัวหน้าระดับ”** หมายถึง ครูที่โรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัยฯ แต่งตั้งให้มีหน้าที่สอดส่องดูแลความเป็นระเบียบเรียบร้อยของนักเรียนในระดับชั้นที่ได้รับมอบหมาย
- ข้อ 5.3 “ครูที่ปรึกษา”** หมายถึง ครูโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัยฯ แต่งตั้งให้มีหน้าที่สอดส่องดูแลความเป็นระเบียบเรียบร้อยของนักเรียนในชั้นเรียนที่ได้รับมอบหมาย

- ข้อ 6 “รองผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายปกครอง”** หมายถึง ครูที่โรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัยฯ แต่งตั้งให้มีอำนาจและหน้าที่รองจากผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายปกครอง ปฏิบัติหน้าที่เป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำ และรับมอบหมายงานตามสายงานที่กำหนดของฝ่าย
- ข้อ 6.1 “หัวหน้าบ้าน”** หมายถึง ครูที่โรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัยฯ แต่งตั้งให้มีหน้าที่เป็นหัวหน้าผู้ปกครองดูแลบ้านพักนักเรียนรวมทั้งครูบ้านตลอดจนประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียน
- ข้อ 6.2 “ครูบ้าน”** หมายถึง ครูที่โรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัยฯ แต่งตั้งให้ทำหน้าที่ปกครองดูแลหอนอนตามที่ได้รับมอบหมาย มีความรับผิดชอบและขึ้นตรงต่อหัวหน้าครูบ้าน
- ข้อ 6.3 “ครูเวรกลางคืน”** หมายถึง ครูที่โรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัยฯ แต่งตั้งให้ทำหน้าที่สอดส่องดูแลความเป็นระเบียบเรียบร้อยของนักเรียนเวลากลางคืน

หมวดที่ 1

การเข้าอยู่ประจำบ้านพักนักเรียน

- ข้อ 7** ครูบ้านจะอนุญาตให้นักเรียนเข้าอยู่ประจำบ้านได้ต่อเมื่อนักเรียนได้ปฏิบัติตามนี้
- ข้อ 7.1** นำหลักฐานมาแสดงว่าได้ชำระค่าบำรุงต่าง ๆ ตามระเบียบการของโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัยฯ เสร็จสิ้นแล้ว หรือแสดงหลักฐานว่าได้รับการผ่อนผันการชำระค่าบำรุงจากผู้อำนวยการแล้ว
- ข้อ 7.2** มีเครื่องใช้ประจำตัวครบตามที่ระบุไว้ในระเบียบของโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัยฯ
- ข้อ 8** นักเรียนต้องรับรองว่าจะปฏิบัติตามระเบียบและข้อบังคับของโรงเรียน และระเบียบข้อบังคับของบ้านพักทุกข้อโดยเคร่งครัด
- ข้อ 9** นักเรียนต้องไม่นำของใช้ ที่ไม่จำเป็นและฟุ่มเฟือยมาใช้ หากผู้ใดฝ่าฝืนครูบ้านจะยึดของนั้นไว้และจะไม่คืนจนกว่าจะสิ้นปีการศึกษาทั้งจะพิจารณาโทษฐานทำผิดระเบียบนี้ด้วย
- ข้อ 10** นักเรียนไม่พืงนำของมีค่าติดตัวมาใช้ หากมีความจำเป็นต้องนำ ให้ฝากไว้กับผู้อำนวยการแต่เพียงผู้เดียวโดยเสนอผ่านครูบ้านและผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายปกครองตามลำดับก่อนในกรณีที่เกิดการสูญหายหรือเสียหาย เมื่อเก็บรักษาไว้เองโรงเรียนจะไม่รับผิดชอบ หากการนั้นก่อให้เกิดความวุ่นวายเป็นภาระแก่ทางโรงเรียน จะพิจารณาโทษฐานก่อความสงบสุขของโรงเรียนอีกโทษหนึ่งด้วย
- ข้อ 11** นักเรียนต้องไม่นำของต้องห้ามผิดกฎหมาย อาวุธ เครื่องทองของเมา เชื้อเพลิงทุกชนิดเข้ามาในบ้านพัก

- ข้อ 12** นักเรียนที่จะเข้าอยู่ในบ้านพักได้ต้องไม่เป็นโรคติดต่อ หรือโรคประจำตัว เช่น โรคหัวใจ โรคหอบหืด โรคลมชัก โรคผิดปกติทางสมอง มีผลการ X – RAY มอบให้โรงเรียน หากพิจารณาพบภายหลังโรงเรียนมีสิทธิ์พิจารณาให้ออกได้
- ข้อ 13** เมื่อได้รับการอนุมัติให้เข้าอยู่ประจำบ้านพักแล้วให้นักเรียนลงนามรับมอบสิ่งของเครื่องใช้ประจำบ้านพัก

หมวดที่ 2

การใช้และการรักษาบ้านพักและเครื่องใช้ประจำบ้านพัก

- ข้อ 14** นักเรียนต้องรักษาเกียรติยศของตนเองด้วยการฝึกตนเอง ให้เป็นผู้มีความเป็นระเบียบ เป็นผู้ตระหนักในสิทธิ์ของผู้อยู่ร่วมกันและเป็นผู้รับผิดชอบในการดูแล รักษา ป้องกันความเสียหายแห่งบ้านพัก และเครื่องใช้ประจำบ้านพัก อันอาจเกิดขึ้นเพราะการกระทำของตนเองหรือผู้อื่น
- ข้อ 15** นักเรียนต้องรักษาเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่โรงเรียนมอบให้ใช้ด้วยความระมัดระวังหากเกิดสูญหายหรือเสียหายขึ้นนักเรียนต้องชดเชยค่าเสียหายทุกครั้ง
- ข้อ 16** เมื่อมีเครื่องใช้อย่างใดอย่างหนึ่งสูญหายหรือเสียหายขึ้นนักเรียนต้องแจ้งแก่หัวหน้าครูบ้านและครูบ้านโดยด่วน เพื่อจะได้ซ่อมแซมหรือจัดหาให้ใหม่
- ข้อ 17** การกระทำใด ๆ อันเป็นการแสดงเจตนาทำลายสิ่งของเครื่องใช้อันเป็นสมบัติของโรงเรียนถือว่าเป็นความผิดร้ายแรงจะต้องได้รับโทษสถานหนักและต้องชดเชยค่าเสียหายทุกราวไป
- ข้อ 18** นักเรียนต้องรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของหอนอนให้สม่ำเสมอเป็นกิจ โดยเฉพาะในประการต่อไปนี้
- ข้อ 18.1** รักษาเครื่องนอนให้สะอาด ปูที่นอน หมอน ผ้าห่มให้เรียบร้อย ทุกเช้า
 - ข้อ 18.2** เสื้อผ้าเครื่องใช้ทุกชิ้นต้องพับไว้หรือเก็บไว้ในตู้ประจำตัว
 - ข้อ 18.3** หมั่นทำความสะอาดและจัดตู้เสื้อผ้าให้เรียบร้อยอยู่ทุกเช้า
 - ข้อ 18.4** ไม่นำอาหารมารับประทานในบ้านพัก
- ข้อ 19** เมื่อได้รับการตักเตือนและแนะนำจากหัวหน้าครูบ้านและครูบ้านต้องยอมรับและปฏิบัติตามทันที
- ข้อ 20** หัวหน้าครูบ้านและครูบ้านมีอำนาจหน้าที่และรับผิดชอบในความเป็นระเบียบเรียบร้อยความสะอาดและความปลอดภัยของบ้านพัก ฉะนั้นจึงมีสิทธิ์ที่จะตรวจสอบหรือมอบหมายให้ผู้อื่นผู้ใดทำการตรวจบ้านพัก หรือห้องอื่น ๆ ได้ทุกเวลา นักเรียนต้องให้ความสะดวกในการตรวจทุกครั้ง

- ข้อ 21** การใช้ห้องร่วมกัน เช่น ห้องน้ำ ห้องส้วม และห้องรับแขก นักเรียนต้องร่วมมือกันในการรักษาความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อยเสมอ เมื่อมีเหตุขัดข้องในการใช้ต้องแจ้งให้ครูบ้านทราบ
- ข้อ 22** การใช้น้ำ ไฟ ควรสังวรให้เสมอว่าต้องใช้อย่างประหยัด อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดไว้ให้เสมอ เช่น หลอดไฟ โคมไฟ ฯลฯ นักเรียนจะสับเปลี่ยนโยกย้ายหรือเพิ่มเติมไม่ได้

หมวดที่ 3

การปฏิบัติตนในการอยู่ประจำ

- ข้อ 23** นักเรียนต้องประพฤติตนให้เหมาะสมกับสภาพของนักเรียน กล่าวคือ ไม่ประพฤติตนในสิ่งต่อไปนี้ ทุจริต ลักขโมย ทะเลาะวิวาทกัน ขู่กรรโชก หรือรังแกข่มเหงผู้อื่น สูบบุหรี่ หรือเสพของมีนเมาอย่างอื่น สิ่งเสพติด เล่นการพนัน หรือการเล่นซึ่งมีลักษณะคล้ายการพนัน ประพฤติตนในทำนองชั่วสาวเปียงเบนทางเพศ
- ข้อ 24** นักเรียนต้องปฏิบัติตามระเบียบโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัยฯ ว่าด้วยกิจวัตรของนักเรียนโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัยฯ และระเบียบของบ้านพักโดยเคร่งครัด
- ข้อ 25** เมื่อกิจเจ็บป่วยขึ้นให้แจ้งหัวหน้าครูบ้านหรือครูบ้านหรือครูเวรแล้วแต่กรณี ถ้าเรียนไม่ไหวให้นอนอยู่ในห้องพยาบาลและยื่นใบลาเรียน
- ข้อ 26** ห้ามมิให้นักเรียนพักแรมในบ้านพักระหว่างปิดภาคเรียนทุกภาค เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นกรณีพิเศษจากผู้อำนวยการโรงเรียน
- ข้อ 27** ห้ามมิให้นักเรียนนำผู้ใดผู้หนึ่งเข้าบ้านพักหรือเข้าพักในบ้านพักเป็นอันขาด ถือเป็นความผิดร้ายแรงถ้าก่อให้เกิดความเสียหายใด ๆ ขึ้นต้องรับผิดชอบ
- ข้อ 28** การลากลับบ้านหรือออกนอกบริเวณโรงเรียนจะต้องมีผู้ปกครองมารับ – ส่ง พร้อมทั้งแสดงบัตรแก่ผู้อำนวยการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย
- ข้อ 29** โรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัยฯ จะอนุญาตให้นักเรียนกลับบ้านได้ตามที่โรงเรียนกำหนดและจะต้องกลับเข้าบ้านพักให้ทันเวลา 17.00 น. ในวันสุดท้ายของวันหยุด
- ข้อ 30** นักเรียนที่มีกิจจำเป็นต้องขออนุญาตลากลับบ้านหรือออกนอกบริเวณโรงเรียนในวันที่โรงเรียนมิได้อนุญาตไว้ ต้องขออนุญาตเป็นพิเศษจากผู้อำนวยการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทุกคราว ต้องขออนุญาตเป็นพิเศษจากผู้อำนวยการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทุกคราว ควรมีการระบุกิจที่จำเป็นเพื่อกรอบในการพิจารณา
- ข้อ 31** การลากออกนอกบริเวณโรงเรียนตามข้อที่ 30 ให้ขออนุญาตจากหัวหน้าครูบ้านหรือครูบ้าน เมื่อได้รับอนุญาตแล้วให้แจ้งให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายปกครองทราบก่อนจึง

จะออกไปได้และ เมื่อกลับมาแล้วให้รายงานแก่ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายปกครอง และครูบ้านทราบทุกครั้ง

ข้อ 32 การขออนุญาตหรือการลาโรงเรียนตามข้อที่ 30

ถ้าในระหว่างเวลาเรียนให้ขออนุญาตผ่านทางครูประจำชั้น ครูบ้าน และผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายปกครอง โดยเขียนเป็นใบลาแห่งความจำเป็นอย่างชัดเจนแล้วให้ครูประจำชั้นหรือครูบ้าน และผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายปกครองเห็นลงในใบลาแล้วนำเสนอต่อผู้อำนวยการ เมื่อได้รับอนุญาตแล้วให้แจ้งผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายปกครอง จึงออกไปได้ เมื่อกลับมาให้รายงานผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายปกครองหัวหน้าครูบ้าน ครูบ้าน จึงจะเข้าบ้านพักได้หรือเข้าห้องเรียนได้

ถ้าลานอกเวลาเรียนให้ขออนุญาตผ่านทางครูบ้านและผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายปกครองโดยเขียนเป็นเวลาอ้างเหตุแห่งความจำเป็นอย่างชัดเจนแล้วให้หัวหน้าครูบ้านหรือครูบ้านและผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายปกครองเสนอความเห็นลงในใบลามาเสนอต่อผู้อำนวยการ เมื่อได้รับอนุญาตแล้วจึงออกไปได้ เมื่อกลับมาแล้วให้รายงานผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายปกครองครูบ้าน จึงจะเข้าบ้านพักหรือห้องเรียนได้

ในกรณีพิจารณาได้ว่าเป็นการเร่งด่วนให้หัวหน้าครูบ้าน หรือครูบ้านอนุญาตให้ลาได้แต่ต้องเสนอให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายปกครองทราบทุกครั้ง

อนึ่งเมื่อได้รับอนุญาตให้ลากลับบ้านแล้วต้องกลับเข้าโรงเรียนให้ทันเวลา 17.00 น. ของวันที่ได้รับอนุญาตให้ลา

ข้อ 33 นักเรียนผู้ได้รับอนุญาตให้ลากลับบ้านหรือออกนอกบริเวณโรงเรียนเมื่อกลับเข้ามาแล้วถือว่าการอนุญาตสิ้นสุดลง หากต้องการลาหรือออกนอกบริเวณโรงเรียนอีกต้องขออนุญาตใหม่

ข้อ 34 นักเรียนผู้ได้รับอนุญาตให้ลากลับบ้านหรือออกนอกบริเวณโรงเรียนต้องแต่งกายโดยชุด พิธีการของโรงเรียน

ข้อ 35 การออกนอกบริเวณโรงเรียนโดยมิได้ปฏิบัติตามระเบียบข้อที่ 31 หรือข้อ 32 หรือข้อ 33 หรือ ข้อ 34 นับเป็นการหนีโรงเรียนถือว่าเป็นความผิดร้ายแรงจึงต้องได้รับโทษสถานหนัก หากการกระทำนั้นก่อให้เกิดความวุ่นวายเป็นภาระแก่โรงเรียนด้วยจะพิจารณาโทษฐานก่อวุ่น

ข้อ 36 การออกจากบ้านพักเมื่อสิ้นปีการศึกษาให้นักเรียนนำพัสดุครุภัณฑ์ที่ได้รับจากหัวหน้าครูบ้าน ครูบ้าน ส่งคืนที่หัวหน้าครูบ้าน ครูบ้านให้เรียบร้อยก่อน สิ่งของที่เป็นสมบัติของนักเรียนต้องนำกลับให้หมดโรงเรียนจะไม่รับผิดชอบเมื่อเกิดการสูญหาย

ข้อ 37 นักเรียนต้องประพฤติตนให้สมเกียรติศักดิ์ของโรงเรียนและของตนเองทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นเหตุให้บุคคลภายนอกในแง่เสื่อมเสียชื่อเสียงแก่ตนเอง และแก่ส่วนรวม หากมีเรื่องทำนองนี้เกิดขึ้นถือเป็นความผิดฐานไม่รักษาชื่อเสียงของโรงเรียน จักพิจารณาลงโทษสถานหนัก

- ข้อ 38** ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายปกครอง เรียกนักเรียนทั้งหมดหรือบางส่วน หรือหัวหน้าครูบ้าน หรือครูบ้าน เรียกนักเรียนในบ้านของตนประชุมเพื่ออบรม เพื่อสั่งการชี้แจงหรือเพื่อซักซ้อมความเข้าใจได้
- ข้อ 39** หัวหน้าครูบ้าน หรือครูบ้าน ใช้บริเวณบ้านพักเพื่อจัดกิจกรรมของนักเรียนในบ้านพักได้โดยขออนุญาตพร้อมแสดงเหตุผลต่อผู้อำนวยการผ่านผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายปกครอง
- ข้อ 40** ในการปกครองดูแลและจัดกิจกรรมของบ้านพัก ครูจะแต่งตั้งนักเรียนที่พิจารณาเห็นว่าสมควรจะแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ช่วยหัวหน้าครูบ้านครูและครูบ้าน โดยให้ขออนุมัติฝ่ายผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายปกครอง เพื่อขออนุมัติจากผู้อำนวยการเพื่อแต่งตั้งเป็นทางการต่อไป

กำหนดวันเปิด – ปิดภาคเรียน

ภาคเรียนที่หนึ่ง	วันเปิดภาคเรียน	เดือนพฤษภาคม
	วันปิดภาคเรียน	เดือนตุลาคม
ภาคเรียนที่สอง	วันเปิดภาคเรียน	เดือนพฤศจิกายน
	วันปิดภาคเรียน	เดือนเมษายน

กิจวัตรประจำวันของนักเรียน

กิจกรรม (ปกติ)

0.500 – 05.40 น.	ตื่นนอนเปลี่ยนชุดกีฬา
05.45 – 06.15 น.	กายบริหาร (ถ้ามี)
06.30 น.	เชิญธงชาติขึ้นสู่เสา
07.00 น.	รับประทานอาหารเช้า
07.40 – 08.35 น.	เรียนคาบที่ 1
08.30 – 09.30 น.	เรียนคาบที่ 2
09.30 – 09.50 น.	โฮมรูม
09.50 – 10.45 น.	เรียนคาบที่ 3
10.45 – 11.40 น.	เรียนคาบที่ 4
11.40 – 12.35 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
12.35 – 13.30 น.	เรียนคาบที่ 5
13.30 – 14.25 น.	เรียนคาบที่ 6
14.25 – 15.20 น.	เรียนคาบที่ 7
15.20 – 16.15 น.	เรียนคาบที่ 8 (ถ้ามี)
15.30 – 17.00 น.	กิจกรรมกีฬา
17.45 – 18.00 น.	เชิญธงชาติลงจากเสา
19.00 – 20.00 น.	เรียนด้วยตนเอง
20.15 น.	อบรม สวดมนต์
22.00 น.	นอน

วันเสาร์

06.00 น.	ตื่นนอน
08.00 น.	เชิญธงชาติขึ้นสู่ยอดเสา
08.30 น.	รับประทานอาหารเช้า
09.00 – 12.00 น.	กิจกรรมโรงเรียนกำหนด
12.00 น.	รับประทานอาหารเช้า
13.00 – 15.00 น.	กิจกรรมโรงเรียนกำหนด
15.00 – 17.00 น.	กิจกรรมกีฬา
17.45 – 18.00 น.	เชิญธงชาติลงจากเสา
20.00 น.	อบรม สวดมนต์
22.00 น.	นอน

วันอาทิตย์ และวันหยุดราชการ

06.00 น.	ตื่นนอน
08.00 น.	เชิญธงชาติขึ้นสู่ยอดเสา
08.30 น.	รับประทานอาหารเช้า
09.00 – 10.10 น.	พัฒนาหอนอน
10.10 – 12.00 น.	พบผู้ปกครองที่มาเยี่ยมและพักผ่อนทั่วไป
12.00 น.	รับประทานอาหารเช้า
13.00 – 17.00 น.	พบผู้ปกครองที่มาเยี่ยมและพักผ่อนทั่วไป
18.00 น.	เชิญธงชาติลงจากเสา
20.00 น.	อบรม สวดมนต์

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พัทตร์วิภา ศุภโกศล (2546:53) ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของนิสิตปริญญาตรีที่มีต่อการให้บริการงานหอพักมหาวิทยาลัยบูรพา โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2546 จำนวน 425 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) นิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยบูรพา มีความพึงพอใจต่อการให้บริการงานหอพักมหาวิทยาลัยบูรพา ในแต่ละด้านและโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) นิสิตชายและหญิงมหาวิทยาลัยบูรพา มีความพึงพอใจต่อการให้บริการงานหอพักโดยรวมแตกต่างกัน 3) นิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาที่ศึกษาอยู่ชั้นปีต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการให้บริการงานหอพักในแต่ละด้านและโดยรวมแตกต่างกัน 4) นิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาที่อาศัยอยู่ในโซนหอพักต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการให้บริการงานหอพักในแต่ละด้านและโดยรวมแตกต่างกัน 5) นิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาที่เข้าร่วมกิจกรรมภายในหอพักต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการให้บริการงานหอพักโดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาการให้บริการงานหอพัก ด้านกายภาพ และด้านกิจกรรมภายในหอพักแตกต่างกัน ส่วนด้านบริหารและด้านบริการและสวัสดิการไม่พบความแตกต่าง

วีระพงศ์ ประดิษฐ์ (2548) ศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาการบริหารงานหอพักนักเรียนของกลุ่มโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย โดยประชากรเป็นผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้าหอพักนักเรียน กลุ่มโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย จำนวน 120 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านการบริหารงานหอพักนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในความรับผิดชอบของฝ่ายกิจการนักเรียน มีการจัดจ้างครู-อาจารย์ดูแลนักเรียนหอพัก 2) ด้านการบริการและให้สวัสดิการหอพักนักเรียน มีการจัดอุปกรณ์และเวชภัณฑ์ในการพยาบาล ตลอดจนมีรถคอยบริการนักเรียนที่ป่วย 24 ชั่วโมง ด้านอาหารจัดครูโภชนาการดูแลและบริการ 3) ด้านการจัดกิจกรรมหอพักนักเรียน มีการประชุมนิเทศผู้ปกครองและนักเรียน จัดหาอุปกรณ์และสถานที่ไว้อำนวยความสะดวก ด้านนันทนาการและกีฬา 4) ด้านการจัดสภาพแวดล้อมของหอพักจัดให้มีห้องอ่านหนังสือ-ทำการบ้าน ห้องเก็บของ ห้องประชุม และห้องอื่นๆ ไว้บริการนักเรียน ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะสภาพการบริหารงานหอพักนักเรียนสูงสุดคือ รัฐบาลจัดงบประมาณพิเศษในการบริหารงานหอพักนักเรียน ปัญหาการบริหารงานหอพักนักเรียน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางถึงน้อย ปัญหาสูงสุดที่อยู่ระดับมากมี 1 รายการ คือการจัดระบบการเก็บรักษาของใช้ส่วนตัวของนักเรียนเพื่อป้องกันการสับเปลี่ยนและสูญหาย รองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ นักเรียนไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อปฏิบัติในการอยู่หอพัก ต่ำสุดในระดับน้อย ได้แก่ การจัดกิจกรรมกีฬาและการออกกำลังกาย

ศิริวรรณ พิมพ์ทอง (2546) ศึกษาเรื่อง ทักษะคตินิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตปริญญาตรีที่พักในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 305 คน ผลการวิจัยพบว่า นิสิตชายมีทักษะต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมและในแต่ละด้านมีความเหมาะสมระดับมาก นิสิตหญิงมีทักษะต่อการจัดบริการหอพักนิสิตใน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมมีความเหมาะสมระดับมาก และเมื่อพิจารณาด้านการบริหาร ด้านกิจกรรม และด้านการรักษาความปลอดภัยมีความเหมาะสมระดับมาก ส่วนด้านกายภาพ และด้านการบริการและสวัสดิการมีความเหมาะสมระดับปานกลาง นิสิตชายที่ศึกษาในชั้นปีที่ 1,2,3,4 และสูงกว่า มีทักษะต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาด้านกิจกรรมและด้านการรักษาความปลอดภัย นิสิตชายชั้นปีที่1 กับ นิสิตชายชั้นปีที่4 และสูงกว่ามีทักษะแตกต่างกัน นิสิตชายที่มีภูมิลำเนาในภาคเหนือ,ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ,ภาคตะวันออก,ภาคกลาง,ภาคใต้,และภาคตะวันตก มีทักษะต่อการ จัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน นิสิต หญิงที่ศึกษาในชั้นปีที่ 1,2,3,4 และสูงกว่า มีทักษะต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์ มหวิทยาลัยโดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน นิสิตหญิงที่มีภูมิลำเนาในภาคเหนือ,ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ,ภาคตะวันออก,ภาคกลาง,ภาคใต้,และภาคตะวันตก มีทักษะต่อการ จัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน การ จัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมและในแต่ละด้านของนิสิตชายสูงกว่า เกณฑ์ การจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมของนิสิตหญิงสูงกว่า เกณฑ์ เมื่อพิจารณาด้านการบริหารและด้านกิจกรรมสูงกว่าเกณฑ์ ด้านกายภาพต่ำกว่าเกณฑ์ ด้านการบริการและสวัสดิการและด้านการรักษาความปลอดภัยไม่แตกต่างจากเกณฑ์

ณฤมล ประภัสสร (2547) ศึกษาเรื่อง ปัญหาและความต้องการของนิสิตเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของหอพักโครงการเพชรในตม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยกลุ่ม ตัวอย่างเป็นนิสิตโครงการเพชรในตม ระดับปริญญาตรี วิชาเอกการประถมศึกษา คณะ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 112 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) นิสิตชาย และหญิงมีปัญหาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของหอพัก โครงการเพชรในตม โดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นิสิตชายและหญิงมีปัญหาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของหอพัก ด้านกายภาพและด้านการบริหารแตกต่างกัน ส่วนด้านอื่นๆไม่แตกต่างกัน 2) นิสิตชายและ หญิงมีความต้องการเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของหอพักโครงการเพชรในตม โดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านิสิตชายและหญิงมีปัญหาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของ หอพัก ด้านกายภาพและด้านสังคม แตกต่างกัน ส่วนด้านอื่นๆไม่แตกต่างกัน 3) นิสิตที่มี ภูมิลำเนาต่างกันมีปัญหาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของหอพัก โครงการเพชรในตม โดยรวม แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านิสิตที่มีภูมิลำเนาต่างกันมีปัญหาเกี่ยวกับ สภาพแวดล้อมของหอพัก ด้านกายภาพ ด้านการบริหารและด้านสวัสดิการ แตกต่างกัน ส่วน ด้านอื่นๆไม่แตกต่างกัน 4) นิสิตที่มีภูมิลำเนาต่างกันมีปัญหาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของหอพัก โครงการเพชรในตมโดยรวมแตกต่างกัน 5) นิสิตที่ศึกษาในชั้นปีต่างกันมีปัญหาเกี่ยวกับ สภาพแวดล้อมของหอพัก โครงการเพชรในตมโดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่านิสิตที่ศึกษาชั้นปีต่างกัน มีปัญหาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของหอพักด้านสวัสดิการ แตกต่างกัน ส่วนด้านอื่นๆไม่แตกต่างกัน 6) นิสิตที่ศึกษาในชั้นปีต่างกันมีความต้องการ

เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของหอพัก โครงการเพชรในตมโดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านิสิตที่ศึกษาชั้นปีต่างกัน มีปัญหาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของหอพักด้านการบริหารและด้านสวัสดิการแตกต่างกัน ส่วนด้านอื่นๆไม่แตกต่างกัน

บทที่3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่1 – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 1,239 คน แบ่งเป็นช่วงชั้นที่ 3 (ม.1-ม.3)จำนวน 745 คน และช่วงชั้นที่ 4 (ม.4-ม.6)จำนวน 494 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่1– ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ภาคเรียนที่1 ปี การศึกษา 2549 โดยการเปิดตารางขนาดของกลุ่มตัวอย่างสำหรับศึกษาค่าเฉลี่ยของประชากรที่ระดับความเชื่อมั่น95% ค่าความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ (ศิริชัย กาญจนวาสี และคณะ.2537:106) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 316 คน ทำการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)ตามตัวแปรช่วงชั้นแบ่งเป็นช่วงชั้นที่ 3 จำนวน 169 คน และช่วงชั้นที่ 4 จำนวน 147 คน ดังแสดงตามตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของนักเรียนโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย
ในพระบรมราชูปถัมภ์ จำแนกตามช่วงชั้น

ระดับช่วงชั้น		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ช่วงชั้นที่ 3	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	269	64
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	253	52
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	223	53
รวมช่วงชั้นที่ 3		745	169
ช่วงชั้นที่ 4	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	140	44
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	169	55
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	185	48
รวมช่วงชั้นที่ 4		494	147
รวมประชากรทั้งหมด		1,239	
รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด		316	

ตาราง 2 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับกลับคืนสมบูรณ์

ระดับช่วงชั้น		จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนสมบูรณ์		
		แบบสอบถาม ที่ส่งไป	ได้รับ แบบสอบถาม กลับคืน	ร้อยละ
ช่วงชั้นที่ 3	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	64	64	20.25
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	52	52	16.46
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	53	53	16.77
	รวมช่วงชั้นที่ 3	169	169	53.48
ช่วงชั้นที่ 4	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	44	44	13.92
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	55	55	17.41
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	48	48	15.19
	รวมช่วงชั้นที่ 4	147	147	46.52
รวม		316	316	100.00

จากตาราง 2 จำนวนแบบสอบถามส่งไปจำนวน 316 ฉบับ ได้รับกลับคืน 316 ฉบับ คิด
เป็นร้อยละ 100

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการของหอพัก โรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ลักษณะของแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของนักเรียน ประกอบด้วย ช่วงชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพผู้ปกครอง รายได้เฉลี่ยผู้ปกครอง และภูมิสำเนา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านการควบคุมนักเรียน ด้านการบริการและสวัสดิการ ด้านกิจกรรมภายในหอพัก และด้านบุคลากร จำนวนทั้งหมด 56 ข้อ

คำถามแต่ละข้อมีค่าระดับความพึงพอใจให้เลือกตอบ 5 ระดับ

ระดับ 5 หมายถึง ผู้ตอบมีความพึงพอใจกับเรื่องดังกล่าวในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ผู้ตอบมีความพึงพอใจกับเรื่องดังกล่าวในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง ผู้ตอบมีความพึงพอใจกับเรื่องดังกล่าวในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ผู้ตอบมีความพึงพอใจกับเรื่องดังกล่าวในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ผู้ตอบมีความพึงพอใจกับเรื่องดังกล่าวในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่มีต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ได้สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการงานหอพักในด้านต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามวัดความพึงพอใจที่มีต่อการบริการของหอพัก จากวิธีการสร้างเครื่องมือของ พัทธวิภา ศุภโกศล (2546) ศิริวรรณ พิมพ์ทอง (2546) วีระพงศ์ ประดิษฐ์ (2548) และ ณฤมล ประภัสสร (2547) ซึ่งเป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. เขียนคำนิยามปฏิบัติการ คือ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านการควบคุมนักเรียน ด้านการบริการและสวัสดิการ ด้านกิจกรรมภายในหอพัก และด้านบุคลากร

3. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้กรรมการควบคุมสารนิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องและเสนอแนะเพิ่มเติม

4.นำเสนอแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ที่มีความชำนาญทางด้านเครื่องมือ ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพรีร์ ลี้มไทย อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์ อาจารย์ภัคกร สกลรักษ์ ครูแท่งทิพย์ วันเจริญพันธ์ุ และครูอารียา แสงคำ ตรวจสอบความถูกต้อง และแก้ไขความเหมาะสมของข้อความ พิจารณาความสอดคล้องของนิยามเชิงปฏิบัติการ โดยใช้ดัชนี IOC แล้วเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จำนวน 58 ข้อ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00

5.นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คน ในระหว่างวันที่ 11 – 15 กันยายน 2549 แล้วนำผลไปคำนวณหาค่าอำนาจจำแนก ($r_{\text{Item - Total}}$) ได้ค่า ($r_{\text{Item - Total}}$) ระหว่าง 0.20 – 0.71 จำนวน 58 ข้อ แล้วนำไปวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.95 ซึ่งมีค่าสูงเพียงพอที่จะใช้ในงานวิจัยได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขออนุญาตจากผู้อำนวยการโรงเรียนภ.ป.ร.ราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง
2. นำแบบสอบถามเก็บข้อมูลกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ในระหว่างวันที่ 18 – 29 กันยายน 2549
3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามให้กับนักเรียน ในช่วงพักกลางวัน ช่วงเวลาว่างของนักเรียน และหลังเลิกเรียนของทุกวัน เป็นระยะเวลา 12 วัน
4. นำข้อมูลของแบบสอบถาม ไปคำนวณหาค่าสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package For Social Sciences)

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ (Computer) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows Version 10.0 ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน โดยคำนวณหาค่าความถี่และค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สำหรับการแปลผลค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากการคำนวณข้อคำตอบโดยใช้มาตรประเมินค่า ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์การแปลผลตามช่วงคะแนนต่างๆ ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.50 – 5.00	พึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.50 – 4.49	พึงพอใจอยู่ในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.50 – 3.49	พึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.50 – 2.49	พึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.00 – 1.49	พึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการของหอพัก โรงเรียนภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ตาม ช่วงชั้นและภูมิภาค โดยการใช้การทดสอบค่า t (t-test Independent)

4.เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการของหอพัก โรงเรียนภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ในแต่ละด้านโดยจำแนกตาม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพ ผู้ปกครอง และรายได้เฉลี่ยผู้ปกครอง โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One-way Analysis of Variance เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธี LSD

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าความถี่และร้อยละ

1.2 ค่าเฉลี่ย โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2546 : 59)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2546 : 69)

$$s = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนกลุ่มตัวอย่าง
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติสำหรับวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

2.1 หาความเที่ยงตรงเชิงพินิจรายข้อ โดยใช้สูตร IOC (Item-Operational Definition Congruence Index) ใช้ค่าตั้งแต่ .50 ขึ้นไป (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2548 : 1)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้อง
$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นในแต่ละข้อของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2548 : 4)

$$r_{Item-Total} = \frac{n \sum IT - \sum I \sum T}{\sqrt{[n \sum I^2 - (\sum I)^2][n \sum T^2 - (\sum T)^2]}}$$

n	แทน	จำนวนคนในกลุ่ม
I	แทน	คะแนนของข้อคำถาม หรือ Item
T	แทน	คะแนนผลรวมของข้ออื่นๆที่เหลือทุกข้อหรือ Total

2.3 หาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient - α) (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2548 : 14) ของครอนบัก

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_x^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
	K	แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	S_i^2	แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
	S_x^2	แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนแบบสอบถามทั้งฉบับ

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้สูตร t – test เมื่อทดสอบความแปรปรวนของประชากรกลุ่มที่ 1 (σ_1^2) และกลุ่มที่ 2 (σ_2^2) พบว่า $\sigma_1^2 \neq \sigma_2^2$ จึงใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2546 : 170)

$$t = \frac{\overline{X}_1 - \overline{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

$$df = \frac{\left[\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2} \right]^2}{\frac{\left[\frac{S_1^2}{n_1} \right]^2}{n_1 - 1} + \frac{\left[\frac{S_2^2}{n_2} \right]^2}{n_2 - 1}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา t – distribution
	$\overline{X}_1$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1
	$\overline{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2
	S_1^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1
	S_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2
	n_1	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1
	n_2	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2
	df	แทน	ชั้นแห่งความอิสระ

3.2 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way Analysis of Variance : ANOVA) (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2546 : 236)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F - distribution
	MS_b	แทน	ค่าความแปรปรวน (Mean Square) ระหว่างกลุ่ม
	MS_w	แทน	ค่าความแปรปรวน (Mean Square) ภายในกลุ่ม

3.3 เปรียบเทียบพหุคูณ โดยวิธีของ LSD (Least Significant Difference) เพื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2 กลุ่ม กรณีค่า

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ต่างๆที่ใช้แทนความหมายของข้อมูล ดังนี้

N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย(Mean)
S.D	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา t-distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา F-distribution
df	แทน	ระดับชั้นของความเป็นอิสระ (Degree of freedom)
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนค่าความเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมของคะแนนค่าความเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean of Squares)
P	แทน	ความน่าจะเป็นที่สถิติที่ใช้ทดสอบจะตกอยู่ในช่วงปฏิเสธสมมติฐาน
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามช่วงชั้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพผู้ปกครอง รายได้เฉลี่ยผู้ปกครอง และภูมิสำเนา โดยวิเคราะห์จำนวนและค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ ใน 5 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านการควบคุมนักเรียน ด้านการบริการและสวัสดิการ ด้านกิจกรรมภายในหอพัก และด้านบุคลากร โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวม รายด้านและรายข้อ

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ราชูปถัมภ์ ใน 5 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านการควบคุมนักเรียน ด้านการบริการและสวัสดิการ ด้านกิจกรรมภายในหอพัก และด้านบุคลากร โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามช่วงชั้นและภูมิสำเนา โดยใช้ค่าสถิติ t-test สำหรับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพผู้ปกครอง และรายได้

เฉลี่ยผู้ปกครอง โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One-way Analysis of Variance ซึ่งได้ทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธี LSD

ตอนที่ 4 การรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์จากแบบสอบถามปลายเปิด โดยการจับกลุ่มและการแจกแจงความถี่ของคำตอบนำเสนอผลในเชิงบรรยาย เพื่อใช้ในการประกอบการอภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามช่วงชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพผู้ปกครอง รายได้เฉลี่ยผู้ปกครอง และภูมิลำเนา โดยการวิเคราะห์จำนวนและค่าร้อยละ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามช่วงชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพผู้ปกครอง รายได้เฉลี่ยผู้ปกครอง และภูมิลำเนา

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ช่วงชั้น		
1.1 ช่วงชั้นที่ 3 (ม.1 - ม.3)	169	53.5
1.2 ช่วงชั้นที่ 4 (ม.4 - ม.6)	147	46.5
รวม	316	100
2.ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
2.1 คะแนนเฉลี่ยสะสม ต่ำกว่า 2.50	64	20.3
2.2 คะแนนเฉลี่ยสะสม 2.50 – 3.00	111	35.1
2.3 คะแนนเฉลี่ยสะสม 3.01 – 4.00	141	44.6
รวม	316	100
3.อาชีพผู้ปกครอง		
3.1 รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	96	30.4
3.2 ค้าขาย / เจ้าของกิจการ	171	54.1
3.3 อื่นๆ	49	15.5
รวม	316	100

ตาราง 3 (ต่อ)

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4.รายได้เฉลี่ยผู้ประกอบการ		
4.1 ไม่เกิน 20,000 บาท	70	22.2
4.2 20,001 - 30,000 บาท	91	28.8
4.3 30,001 - 40,000 บาท	55	17.4
4.4 40,001 บาท ขึ้นไป	100	31.6
รวม	316	100
5. ภูมิสำเนา		
5.1 ภาคกลาง	219	69.3
5.2 ภาคอื่นๆ	97	30.7
รวม	316	100

จากตาราง 3 แสดงว่า นักเรียนผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 316 คน ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 (ม.1-ม.3) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คะแนนเฉลี่ยสะสม 3.01-4.00 ผู้ประกอบการมีอาชีพ ค้าขาย/เจ้าของกิจการ ผู้ประกอบการมีรายได้เฉลี่ย 40,001 บาทขึ้นไป และมีภูมิสำเนาอยู่ในภาคกลาง

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ใน 5 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านการควบคุมนักเรียน ด้านการบริการและสวัสดิการ ด้านกิจกรรมภายในหอพัก และด้านบุคลากร โดยหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวมรายด้านและรายข้อ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตาราง 4 – 9

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยรวมและรายด้าน

ความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการ	$\bar{X}$	S.D	ระดับความพึงพอใจ
ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ	3.44	0.63	ปานกลาง
ด้านการควบคุมนักเรียน	3.80	0.61	มาก
ด้านการบริการและสวัสดิการ	3.34	0.71	ปานกลาง
ด้านกิจกรรมภายในหอพัก	3.73	0.62	มาก
ด้านบุคลากร	3.66	0.68	มาก
รวม	3.59	0.55	มาก

จากตาราง 4 แสดงว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากคือ ด้านการควบคุมนักเรียน ด้านกิจกรรมภายในหอพัก และด้านบุคลากร นอกนั้นนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ โดยรวมและรายข้อ

ความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการ	$\bar{X}$	S.D	ระดับความพึงพอใจ
ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ			
1.ความเหมาะสมของทำเลที่ตั้งของอาคารหอพักสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม	3.82	0.75	มาก
2.ความมั่นคงและปลอดภัยของอาคารห้องพัก	3.88	0.78	มาก
3.การระบายอากาศภายในอาคารห้องพัก	3.49	0.93	ปานกลาง
4.ความสว่างภายในห้องพัก	3.84	0.86	มาก
5.ความสะอาดของบริเวณอาคารหอพัก	3.44	1.01	ปานกลาง
6.ขนาดของห้องพักต่อจำนวนนักเรียน	3.04	1.17	ปานกลาง
7.สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน ได้แก่ เตียง นอน ตู้เสื้อผ้า โต๊ะอ่านหนังสือ	3.31	1.04	ปานกลาง
8.ความร่มรื่นและสวยงามของมุมที่พักผ่อนบริเวณภายในและรอบ ๆ หอพัก	3.63	1.03	มาก
9.ความสะอาดสบายของสถานที่รับรองผู้ปกครองที่มาพบนักเรียน	3.45	1.08	ปานกลาง
10.ความสะอาดสบายในการเดินทางจากอาคารหอพักไปยังอาคารอื่นๆ เช่น อาคารเรียน ห้องสมุด โรงอาหาร	3.80	0.87	มาก
11.ความเพียงพอของจำนวนห้องอาบน้ำ,ห้องสุขาต่อจำนวนนักเรียน	2.69	1.07	ปานกลาง
12.การรักษาความสะอาดของห้องอาบน้ำและห้องสุขาภายในอาคารห้องพัก	2.89	1.06	ปานกลาง
รวม	3.44	0.63	ปานกลาง

จากตาราง 5 แสดงว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คือ ความมั่นคงและปลอดภัยของอาคารห้องพัก ความเหมาะสมของทำเลที่ตั้งของอาคารหอพัก สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม ความสะดวกสบายของสถานที่รับรองผู้ปกครองที่มาพบนักเรียน และความร่มรื่นและสวยงามของมุมที่พักผ่อนบริเวณภายในและรอบๆหอพัก นอกนั้นนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ด้านการควบคุมนักเรียนโดยรวมและรายข้อ

ความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการ	$\bar{X}$	S.D	ระดับความพึงพอใจ
ด้านการควบคุมนักเรียน			
1.มีการจัดปฐมนิเทศเพื่อให้นักเรียนทราบระเบียบและข้อปฏิบัติของการอยู่หอพัก	3.65	0.87	มาก
2.ความชัดเจนของการกำหนดระเบียบและข้อปฏิบัติของหอพัก	3.87	0.80	มาก
3.การชี้แจงกฎระเบียบข้อบังคับให้นักเรียนได้ทราบและเข้าใจ	3.97	0.79	มาก
4.การปรับปรุงระเบียบ-ข้อปฏิบัติเพื่อสอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน	3.67	0.90	มาก
5.ความเคร่งครัดของระเบียบและข้อปฏิบัติต่างๆ ภายในหอพัก	3.93	0.88	มาก
6.ความยุติธรรมของกระบวนการพิจารณาลงโทษนักเรียนที่กระทำความผิด	3.45	1.20	ปานกลาง
7.ความเหมาะสมของการกำหนดเวลาเปิด-ปิดหอพัก	3.33	1.08	ปานกลาง
8.ความเหมาะสมของสัดส่วนอาจารย์ที่ดูแลหอพักต่อจำนวนนักเรียน	3.72	1.07	มาก
9.การดูแล เอาใจใส่ และการให้คำปรึกษาของอาจารย์ประจำหอพักที่มีต่อนักเรียน	3.82	1.05	มาก
10.อาจารย์ที่ดูแลหอพักสามารถควบคุมให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของหอพัก	3.94	0.94	มาก
11.ความเข้มงวดในการเซ็นชื่อรับ-ส่งนักเรียนของผู้ปกครองในวันเข้าและออกจากโรงเรียน	4.13	0.87	มาก
12.อาจารย์ที่ปรึกษาหอพักปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน	4.09	1.00	มาก
รวม	3.80	0.61	มาก

จากตาราง 6 แสดงว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ด้านการควบคุมนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คือ ความเข้มงวดในการเซ็นชื่อรับ-ส่งนักเรียนของผู้ปกครองในวันเข้าและออกจากโรงเรียน อาจารย์ที่ปรึกษาหอพักปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน การชี้แจงกฎระเบียบข้อบังคับให้นักเรียนได้ทราบและเข้าใจ อาจารย์ที่ดูแลหอพักสามารถควบคุมให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบของหอพัก ความเคร่งครัดของระเบียบและข้อปฏิบัติต่างๆ ภายในหอพัก ความชัดเจนของการกำหนดระเบียบและข้อปฏิบัติของหอพัก การดูแล เอาใจใส่ และการให้คำปรึกษาของอาจารย์ประจำหอพักที่มีต่อนักเรียน ความเหมาะสมของสัดส่วนอาจารย์ที่ดูแลหอพักต่อจำนวนนักเรียน การปรับปรุงระเบียบ-ข้อปฏิบัติเพื่อสอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน มีการจัดปฐมนิเทศเพื่อให้นักเรียนทราบระเบียบและข้อปฏิบัติของการอยู่หอพัก นอกนั้นนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการของ
หอพักโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ด้านการบริการและ
สวัสดิการโดยรวมและรายข้อ

ความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการ	$\bar{X}$	S.D	ระดับความพึงพอใจ
ด้านการบริการและสวัสดิการ			
1.การอำนวยความสะดวกของบริการด้านสุขภาพและการปฐมพยาบาล	3.55	1.03	มาก
2.ความสะอาดของน้ำดื่มที่ใช้อุปโภคและบริโภค	3.16	1.11	ปานกลาง
3.ความสะอาดสบายของนักเรียนที่ใช้บริการห้องนันทนาการ	3.42	1.00	ปานกลาง
4.การรักษาความปลอดภัยของระบบเวรยามประจำหอพัก ตลอด 24 ชั่วโมง	4.00	0.87	มาก
5.ความเพียงพอในการจัดบริการโทรศัพท์ภายใน	3.04	1.18	ปานกลาง
6.ความเพียงพอในการจัดบริการโทรศัพท์สาธารณะ	2.91	1.14	ปานกลาง
7.ความรวดเร็วของบริการรับ –ส่งจดหมาย /พัสดุภัณฑ์	3.45	.97	ปานกลาง
8.การจัดบริการหนังสือพิมพ์ประจำวันและการประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่างๆ	3.41	1.15	ปานกลาง
9.การจัดให้บริการคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต	3.19	1.27	ปานกลาง
10.ความพอเพียงของจำนวนช่องที่รับส่งสัญญาณ UBCภายในอาคารหอพัก	3.70	1.16	มาก
11.คุณภาพและความสะอาดของอาหารที่ได้รับบริการ	2.79	1.23	ปานกลาง
12.ความปลอดภัยของระบบป้องกันอัคคีภัยภายในหอพัก	3.48	1.11	ปานกลาง
รวม	3.34	0.71	ปานกลาง

จากตาราง 7 แสดงว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ด้านการบริการและสวัสดิการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คือ การรักษาความปลอดภัยของระบบเวรยามประจำหอพัก ตลอด 24 ชั่วโมง ความพอเพียงของจำนวนช่องที่รับส่งสัญญาณ UBCภายในอาคารหอพัก การอำนวยความสะดวกของบริการด้านสุขภาพและการปฐมพยาบาล นอกนั้นนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ด้านกิจกรรมภายในหอพัก โดยรวมและรายข้อ

ความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการ	$\bar{X}$	S.D	ระดับความพึงพอใจ
ด้านกิจกรรมภายในหอพัก			
1.รูปแบบของกิจกรรมทำให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์	3.62	0.94	มาก
2.การส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของหอพัก	3.69	0.92	มาก
3.ความเหมาะสมของช่วงเวลาในการจัดกิจกรรม	3.52	0.94	มาก
4.รูปแบบกิจกรรมช่วยบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม	3.65	0.83	มาก
5.รูปแบบกิจกรรมช่วยเสริมสร้างความสามัคคี	3.97	0.89	มาก
6.รูปแบบกิจกรรมที่จัดส่งเสริมด้านคุณธรรมและจริยธรรม	3.67	0.95	มาก
7.รูปแบบกิจกรรมช่วยเสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน	3.96	0.86	มาก
8.รูปแบบของกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาด้านสติปัญญา	3.50	1.02	มาก
9.รูปแบบกิจกรรมช่วยส่งเสริมและพัฒนาด้านบุคลิกภาพ	3.89	0.94	มาก
10.นักเรียนทราบข่าวสารการจัดกิจกรรมของหอพักอย่างทั่วถึง	3.78	0.97	มาก
รวม	3.73	0.62	มาก

จากตาราง 8 แสดงว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ด้านกิจกรรมภายในหอพัก โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการ
ของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ ด้านบุคลากรโดยรวม
และรายข้อ

ความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการ	$\bar{X}$	S.D	ระดับความพึงพอใจ
ด้านบุคลากร			
1.สัดส่วนของจำนวนบุคลากรดูแลหอพักต่อจำนวนนักเรียน	3.65	1.01	มาก
2.ความสามารถของบุคลากรในการปฏิบัติงานที่ได้รับผิดชอบ	3.79	1.00	มาก
3.การติดต่อประสานงานและร่วมมือกันระหว่างผู้ดูแลหอพักกับนักเรียน	3.81	0.88	มาก
4.การให้คำปรึกษาและแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาหอพัก(ครูบ้าน)	3.83	0.99	มาก
5.การอำนวยความสะดวกของบุคลากรเกี่ยวกับการเบิก-จ่ายวัสดุและอุปกรณ์เพื่อจัดกิจกรรม	3.54	1.02	มาก
6.การให้คำปรึกษาและแนะนำของเจ้าหน้าที่ธุรการเกี่ยวกับข้อมูลและข่าวสาร	3.47	1.03	ปานกลาง
7.ความเคร่งครัดในกฎระเบียบของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย	3.89	0.90	มาก
8.การรักษาความสะอาดโดยแม่บ้าน และ ภารโรงภายในห้องพักและบริเวณหอพัก	3.83	0.98	มาก
9.ความเอาใจใส่และการดูแลรักษาของเจ้าหน้าที่พยาบาล	3.45	1.14	ปานกลาง
10.การปรับปรุงและซ่อมแซมอุปกรณ์ในหอพักที่ชำรุดของภารโรง	3.37	1.12	ปานกลาง
รวม	3.66	0.68	มาก

จากตาราง9 แสดงว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ด้านบุคลากรโดยรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คือ ความเคร่งครัดในกฎระเบียบของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย การให้คำปรึกษาและแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาหอพัก(ครูบ้าน) การรักษาความสะอาดโดยแม่บ้าน และ ภารโรงภายในห้องพักและบริเวณหอพัก การติดต่อประสานงานและร่วมมือกันระหว่างผู้ดูแลหอพักกับนักเรียน ความสามารถของบุคลากรในการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบ สัดส่วนของจำนวนบุคลากรดูแลหอพักต่อจำนวนนักเรียน การอำนวยความสะดวกของบุคลากรเกี่ยวกับการเบิกจ่ายวัสดุและอุปกรณ์เพื่อจัดกิจกรรม นอกนั้นนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ใน 5 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านการควบคุมนักเรียน ด้านการบริการและสวัสดิการ ด้านกิจกรรมภายในหอพัก และด้านบุคลากร โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับชั้นปี และภูมิภาค โดยใช้ค่าสถิติ t-test สำหรับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพผู้ปกครอง และรายได้เฉลี่ยผู้ปกครอง โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One-way Analysis of Variance เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้ LSD ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตาราง 10 -16

ตาราง 10 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามช่วงชั้น

ความพึงพอใจที่มีต่อการบริการ ของหอพัก	ช่วงชั้น n = 316				t	P
	ช่วงชั้นที่ 3 (N=169)		ช่วงชั้นที่ 4 (N=147)			
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ	3.55	0.63	3.32	0.61	3.21**	0.00
ด้านการควบคุมนักเรียน	3.88	0.59	3.70	0.61	2.69**	0.01
ด้านการบริการและสวัสดิการ	3.42	0.69	3.25	0.72	2.16*	0.03
ด้านกิจกรรมภายในหอพัก	3.82	0.63	3.61	0.58	3.09**	0.00
ด้านบุคลากร	3.79	0.68	3.52	0.65	3.58**	0.00
รวม	3.69	0.55	3.48	0.53	3.50**	0.00

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 10 แสดงว่า นักเรียนที่มีช่วงชั้นต่างกันมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นมีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านการควบคุมนักเรียน ด้านกิจกรรมภายในหอพัก และด้านบุคลากร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เฉพาะด้านการบริการและสวัสดิการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นมีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

ตาราง 11 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความพึงพอใจต่อการให้บริการของหอพัก	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ	ระหว่างกลุ่ม	2	8.62	4.31	0.01	0.99
	ภายในกลุ่ม	313	125.65	0.40		
	รวม	315	125.66			
ด้านการควบคุมนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.59	0.30	0.80	0.45
	ภายในกลุ่ม	313	115.93	0.37		
	รวม	315	116.52			
ด้านการบริการและสวัสดิการ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.24	0.12	0.24	0.79
	ภายในกลุ่ม	313	156.76	0.50		
	รวม	315	157.00			
ด้านกิจกรรมภายในหอพัก	ระหว่างกลุ่ม	2	0.30	0.15	0.39	0.68
	ภายในกลุ่ม	313	118.98	0.38		
	รวม	315	119.28			
ด้านบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	2	0.45	0.22	0.48	0.62
	ภายในกลุ่ม	313	144.37	0.46		
	รวม	315	144.81			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	6.76	3.38	0.11	0.89
	ภายในกลุ่ม	313	93.99	0.30		
	รวม	315	94.06			

จากตาราง 11 แสดงว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของหอพัก โรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 12 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง

ความพึงพอใจต่อการ ให้บริการของหอพัก	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านสภาพแวดล้อมทาง กายภาพ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.50	0.25	0.63	0.53
	ภายในกลุ่ม	313	125.16	0.40		
	รวม	315	125.66			
ด้านการควบคุม นักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.39	0.69	1.88	0.15
	ภายในกลุ่ม	313	115.13	0.37		
	รวม	315	116.52			
ด้านการบริการและ สวัสดิการ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.43	0.22	0.43	0.65
	ภายในกลุ่ม	313	156.57	0.50		
	รวม	315	157.00			
ด้านกิจกรรมภายใน หอพัก	ระหว่างกลุ่ม	2	0.59	0.29	0.78	0.46
	ภายในกลุ่ม	313	118.69	0.38		
	รวม	315	119.28			
ด้านบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	2	0.10	5.08	0.11	0.90
	ภายในกลุ่ม	313	144.71	0.46		
	รวม	315	144.81			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.41	0.21	0.69	0.50
	ภายในกลุ่ม	313	93.64	0.30		
	รวม	315	94.06			

จากตาราง 12 แสดงว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกันมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 13 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามรายได้เฉลี่ย ผู้ปกครอง

ความพึงพอใจต่อการ ให้บริการของหอพัก	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านสภาพแวดล้อมทาง กายภาพ	ระหว่างกลุ่ม	3	2.50	0.83	2.11	0.10
	ภายในกลุ่ม	312	123.16	0.40		
	รวม	315	125.66			
ด้านการควบคุม นักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	3	3.13	1.04	2.87*	0.04
	ภายในกลุ่ม	312	113.39	0.36		
	รวม	315	116.52			
ด้านการบริการและ สวัสดิการ	ระหว่างกลุ่ม	3	3.33	1.11	2.25	0.08
	ภายในกลุ่ม	312	153.67	0.49		
	รวม	315	157.00			
ด้านกิจกรรมภายใน หอพัก	ระหว่างกลุ่ม	3	2.18	0.73	1.93	0.12
	ภายในกลุ่ม	312	117.10	0.38		
	รวม	315	119.28			
ด้านบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	3	2.00	0.67	1.46	0.23
	ภายในกลุ่ม	312	142.81	0.46		
	รวม	315	144.81			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	2.41	0.80	2.73*	0.04
	ภายในกลุ่ม	312	91.65	0.29		
	รวม	315	94.06			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 แสดงว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้เฉลี่ยต่างกันมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้เฉลี่ยต่างกันมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ เฉพาะด้านการควบคุมนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งได้ทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธี LSD

ตาราง 14 ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยรวม จำแนกตามรายได้เฉลี่ยผู้ปกครอง

รายได้เฉลี่ยผู้ปกครอง	20,001-30,000	30,001-40,000	40,001 ขึ้นไป	ไม่เกิน 20,000
	$\bar{X}$			
	3.47	3.58	3.66	3.68
20,001 - 30,000 บาท	3.47	0.11	0.19*	0.21*
30,001 - 40,000 บาท	3.58		0.08	0.10
40,001 บาท ขึ้นไป	3.66			0.02
ไม่เกิน 20,000	3.68			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 แสดงว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้เฉลี่ยไม่เกิน 20,000 บาทและนักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้เฉลี่ย 40,001 บาทขึ้นไป มีความพึงพอใจต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์โดยรวม มากกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้เฉลี่ย 20,001 – 30,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 15 ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการของหอพัก
โรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ด้านการควบคุมนักเรียน จำแนกตาม
รายได้เฉลี่ยผู้ปกครอง

รายได้เฉลี่ยผู้ปกครอง		20,001-30,000	30,001-40,000	40,001 ขึ้นไป	ไม่เกิน 20,000
	$\bar{X}$	3.66	3.75	3.88	3.89
20,001 - 30,000 บาท	3.66		0.09	0.22*	0.23*
30,001 - 40,000 บาท	3.75			0.13	0.14
40,001 บาท ขึ้นไป	3.88				0.01
ไม่เกิน 20,000	3.89				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 แสดงว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้เฉลี่ยไม่เกิน 20,000 บาทและนักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้เฉลี่ย 40,001 บาทขึ้นไป มีความพึงพอใจต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ในด้านการควบคุมนักเรียนมากกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้เฉลี่ย 20,001 – 30,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 16 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามภูมิลำเนา

ความพึงพอใจที่มีต่อการบริการ ของหอพัก	ภูมิลำเนา				t	p
	ภาคกลาง (N=219)		อื่นๆ (N=97)			
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ	3.45	0.65	3.41	0.60	0.52	0.61
ด้านการควบคุมนักเรียน	3.79	0.62	3.82	0.58	-0.50	0.62
ด้านการบริการและสวัสดิการ	3.35	0.72	3.31	0.66	0.48	0.63
ด้านกิจกรรมภายในหอพัก	3.72	0.62	3.74	0.61	-0.33	0.75
ด้านบุคลากร	3.66	0.69	3.68	0.65	-0.24	0.81
รวม	3.59	0.57	3.59	0.50	0.00	1.00

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 แสดงว่า นักเรียนที่มีภูมิลำเนาต่างกันมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 การรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ จากแบบสอบถามปลายเปิด ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตาราง 17 - 21

ตาราง 17 จำนวนความถี่และค่าร้อยละของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ	ความถี่ (f)
1. ควรมีการปลูกต้นไม้เพิ่มเพื่อความร่มรื่น	26
2. ควรเพิ่มมุมที่เหมาะสมสำหรับการอ่านหนังสือ	6
3. ควรเพิ่มบริเวณ / ที่จอดรถสำหรับผู้ปกครอง	2
4. ควรติดตั้งเครื่องทำน้ำเย็นเพิ่ม	3
5. ควรเพิ่มจำนวนพัดลมในห้องเรียน	3
6. ควรทำความสะอาดน้ำในบ่อปลา	2

จากตาราง 17 แสดงว่า นักเรียนมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพดังนี้ คือ ควรมีการปลูกต้นไม้เพิ่มเพื่อความร่มรื่นและควรเพิ่มมุมที่เหมาะสมสำหรับการอ่านหนังสือ

ตาราง 18 จำนวนความถี่และค่าร้อยละของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการของหอพัก โรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ ด้านการควบคุมนักเรียน

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะด้านการควบคุมนักเรียน	ความถี่ (f)
1. ควรแก้ไขความเคร่งครัดของครูบ้าน	7
2. ควรลดจำนวนนักเรียนลงเพื่ออำนวยความสะดวกและเพื่อให้นักเรียนมีคุณภาพมากขึ้น	9
3. ครูควรดูแลให้นักเรียนชั้นม.6 ลงโทษตามความเหมาะสม	3

จากตาราง 18 แสดงว่า นักเรียนมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการของหอพัก โรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ด้านการควบคุมนักเรียนดังนี้คือ ควรแก้ไขความเคร่งครัดของครูบ้าน และควรลดจำนวนนักเรียนลงเพื่ออำนวยความสะดวกและเพื่อให้นักเรียนมีคุณภาพมากขึ้น

ตาราง 19 จำนวนความถี่และค่าร้อยละของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ ด้านการบริการและสวัสดิการ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะด้านการบริการและสวัสดิการ	ความถี่ (f)
1.ควรเปลี่ยนรูปแบบของสหกรณ์ คือหยุดแล้วไปจ่ายเงิน	2
2.ร้านค้าสวัสดิการควรมีสิ่งของที่จำหน่ายหลากหลาย	13
4.ร้านค้าควรมีขนาดใหญ่	4
5.ควรเปลี่ยนเมนูอาหารบ่อยๆ	6
6.ควรปรับปรุงรสชาติของอาหาร	20
7.ควรเพิ่มจำนวนโทรทัศน์	5
8.ควรจัดระเบียบการเข้าแถวต่อคิวซื้อของ	6
9.ควรเพิ่มจำนวนช่างตัดผม	4
10.ควรปรับปรุงราคาสินค้าให้เหมาะสม	2
11.ควรปรับปรุงเรื่องความสะอาดของโรงอาหารและภาชนะใส่อาหาร	5
12.ควรปรับปรุงเรื่องความสะอาดของเสื้อผ้า	2

จากตาราง 19 แสดงว่า นักเรียนมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการของหอพัก โรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ด้านการบริการและสวัสดิการดังนี้ คือ ร้านค้าสวัสดิการควรมีสิ่งของที่จำหน่ายหลากหลาย ควรเปลี่ยนเมนูอาหารบ่อยๆ ควรปรับปรุงรสชาติของอาหาร ควรเพิ่มจำนวนโทรทัศน์ ควรจัดระเบียบการเข้าแถวต่อคิวซื้อของ และควรปรับปรุงเรื่องความสะอาดของโรงอาหารและภาชนะใส่อาหาร

ตาราง 20 จำนวนความถี่และค่าร้อยละของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ ด้านกิจกรรมภายในหอพัก

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะด้านกิจกรรมภายในหอพัก	ความถี่ (f)
1.ควรมีการจัดกิจกรรมพิเศษในโอกาสต่างๆ	12
3.ควรจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างพี่กับน้อง	2
4.ควรลดกิจกรรมให้น้อยลง เพราะทำให้นักเรียนไม่มีเวลาพักผ่อน	14
5.ควรเพิ่มกิจกรรมสร้างสรรค์ภายในหอพัก	2

จากตาราง 20 แสดงว่า นักเรียนมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ด้านกิจกรรมภายในหอพักดังนี้ คือ ควรมีการจัดกิจกรรมพิเศษในโอกาสต่างๆ และควรลดกิจกรรมให้น้อยลง เพราะทำให้นักเรียนไม่มีเวลาพักผ่อน

ตาราง 21 จำนวนความถี่และค่าร้อยละของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการของหอพัก โรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ ด้านบุคลากร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะด้านบุคลากร	ความถี่ (f)
1.ควรเพิ่มแม่บ้านในการทำความสะอาด	4
2.ควรเพิ่มจำนวนอาจารย์ที่ดูแลหอพัก และครูบ้าน	8
3.เจ้าหน้าที่ในโรงอาหารควรมีการบริการที่ดี	5
4.ควรเพิ่มจำนวนภารโรงในการทำความสะอาด	5

จากตาราง 21 แสดงว่า นักเรียนมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการของหอพัก โรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ด้านบุคลากรดังนี้ คือ ควรเพิ่มจำนวนอาจารย์ที่ดูแลหอพัก และครูบ้าน เจ้าหน้าที่ในโรงอาหารควรมีการบริการที่ดี และควรเพิ่มจำนวนภารโรงในการทำความสะอาด

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ ใน 5 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านการควบคุมนักเรียน ด้านการบริการและสวัสดิการ ด้านกิจกรรมภายในหอพัก และด้านบุคลากร จำแนกตามช่วงชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพผู้ปกครอง รายได้เฉลี่ยผู้ปกครอง และภูมิสำเนา ซึ่งสรุปสาระสำคัญและผลการวิจัยตามลำดับดังต่อไปนี้

ความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีดำเนินการวิจัย

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ ใน 5 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านการควบคุมนักเรียน ด้านการบริการและสวัสดิการ ด้านกิจกรรมภายในหอพัก และด้านบุคลากร

2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการของหอพัก โรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ ใน 5 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านการควบคุมนักเรียน ด้านการบริการและสวัสดิการ ด้านกิจกรรมภายในหอพัก และด้านบุคลากร จำแนกตามช่วงชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพผู้ปกครอง รายได้เฉลี่ยผู้ปกครอง และภูมิสำเนา

3. เพื่อรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร อาจารย์ที่รับผิดชอบหอพัก และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อจะได้นำผลการวิจัยไปวางแผนการดำเนินงานของหอพัก ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพในหอพัก ด้านการควบคุมนักเรียนในหอพัก ด้านการบริการและสวัสดิการให้แก่นักเรียน ด้านการส่งเสริมกิจกรรมต่างๆภายในหอพัก และด้านบุคลากรในหอพัก เพื่อปรับปรุง พัฒนาการดำเนินงานของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ ให้มีรูปแบบและระบบการจัดการที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และสนองความต้องการของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่1-ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 1,239 คน แบ่งเป็น ช่วงชั้นที่ 3 จำนวน 745 คน และช่วงชั้นที่ 4 จำนวน 494 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่1 – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 316 คน ซึ่งได้มาโดยดัดแปลงวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามตัวแปรช่วงชั้น

สมมุติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนที่ช่วงชั้นต่างกันมีความพึงพอใจต่อการให้บริการหอพัก โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
2. นักเรียนที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีความพึงพอใจต่อการให้บริการหอพัก โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
3. นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกันมีความพึงพอใจต่อการให้บริการหอพัก โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
4. นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้เฉลี่ยต่างกันมีความพึงพอใจต่อการให้บริการหอพัก โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
5. นักเรียนที่ภูมิลำเนาต่างกันมีความพึงพอใจต่อการให้บริการหอพักโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่1- ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ภาคเรียนที่1 ปีการศึกษา 2549 ทำการแจกแบบสอบถามจำนวน 316 ฉบับ ได้คืนมา 316 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และแบบสอบถามมีความสมบูรณ์ทุกฉบับ จากนั้นนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการของหอพัก โรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ลักษณะของแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของนักเรียน ประกอบด้วยช่วงชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพผู้ปกครอง รายได้เฉลี่ยผู้ปกครอง และภูมิสำเนา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านการควบคุมนักเรียน ด้านการบริการและสวัสดิการ ด้านกิจกรรมภายในหอพัก และด้านบุคลากร จำนวนทั้งหมด 56 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่มีต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการประมวลข้อมูลทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS 10.0 for Windows (Statistical Package for Social Sciences Version 10.0 for Windows) ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน โดยการหาค่าความถี่และค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.50 – 5.00 พึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.50 – 4.49 พึงพอใจอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.50 – 3.49 พึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.50 – 2.49 พึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.00 – 1.49 พึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

- 3.เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ จำแนกตามช่วงชั้นและภูมิสำเนา วิเคราะห์โดยใช้สถิติ t-test สำหรับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพผู้ปกครอง และรายได้เฉลี่ยผู้ปกครอง โดยใช้สถิติความแปรปรวนทางเดียว One-way Analysis of Variance เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธี LSD

4. สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากแบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียนภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ผู้วิจัยวิเคราะห์และจัดประเภทเป็นรายด้าน โดยเสนอความถี่ในเชิงบรรยายเพื่อประกอบการอภิปรายผล

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ ใน 5 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านการควบคุมนักเรียน ด้านการบริการและสวัสดิการ ด้านกิจกรรมภายในหอพัก และด้านบุคลากร สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1.1 ด้านการควบคุมนักเรียน นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คือ ความเข้มงวดในการเซ็นชื่อรับ-ส่งนักเรียนของผู้ปกครองในวันเข้าและออกจากโรงเรียน อาจารย์ที่ปรึกษาหอพักปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน การชี้แจงกฎระเบียบข้อบังคับให้นักเรียนได้ทราบและเข้าใจ อาจารย์ที่ดูแลหอพักสามารถควบคุมให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบของหอพัก ความเคร่งครัดของระเบียบและข้อปฏิบัติต่างๆ ภายในหอพัก ความชัดเจนของการกำหนดระเบียบและข้อปฏิบัติของหอพัก การดูแล เอาใจใส่ และการให้คำปรึกษาของอาจารย์ประจำหอพักที่มีต่อนักเรียน ความเหมาะสมของสัดส่วนอาจารย์ที่ดูแลหอพักต่อจำนวนนักเรียน การปรับปรุงระเบียบ-ข้อปฏิบัติเพื่อสอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน มีการจัดปฐมนิเทศเพื่อให้นักเรียนทราบระเบียบและข้อปฏิบัติของการอยู่หอพัก นอกนั้นนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

1.2 ด้านกิจกรรมภายในหอพัก นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ด้านกิจกรรมภายในหอพัก โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านบุคลากร อยู่ในระดับมาก แสดงว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คือ ความเคร่งครัดในกฎระเบียบของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย การให้คำปรึกษาและแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาหอพัก (ครูบ้าน) การรักษาความสะอาดโดยแม่บ้านและภารโรงภายในห้องพักและบริเวณหอพัก การติดต่อประสานงานและร่วมมือกันระหว่างผู้ดูแลหอพักกับนักเรียน ความสามารถของบุคลากรในการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบ สัดส่วนของจำนวนบุคลากรดูแลหอพักต่อจำนวนนักเรียน การอำนวยความสะดวกของบุคลากรเกี่ยวกับการเบิก-จ่ายวัสดุและอุปกรณ์เพื่อจัดกิจกรรม

1.4 ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คือความมั่นคงและปลอดภัยของอาคารหอพัก ความเหมาะสมของทำเลที่ตั้งของอาคารหอพักสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม ความสะดวกสบายของสถานที่รับรองผู้ปกครองที่มาพบนักเรียน และความร่มรื่น

และสวยงามของมุมที่พักผ่อนบริเวณภายในและรอบๆหอพัก นอกนั้นนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

1.5 ด้านการบริการและสวัสดิการ นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก คือ การรักษาความปลอดภัยของระบบเวรยามประจำหอพัก ตลอด 24 ชั่วโมง ความพอเพียงของจำนวนช่องที่รับส่งสัญญาณ UBCภายในอาคารหอพัก การอำนวยความสะดวกของบริการด้านสุขภาพและการปฐมพยาบาล นอกนั้นนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ใน 5 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านการควบคุมนักเรียน ด้านการบริการและสวัสดิการ ด้านกิจกรรมภายในหอพัก และด้านบุคลากรปรากฏผล ดังนี้

2.1 นักเรียนที่ช่วงชั้นต่างกันมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 มีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนช่วงชั้นที่ 4 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านการควบคุมนักเรียน ด้านกิจกรรมภายในหอพัก และด้านบุคลากร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เฉพาะด้านการบริการและสวัสดิการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 มีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนช่วงชั้นที่ 4

2.2 นักเรียนที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกันมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้เฉลี่ยต่างกันมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยรวมและรายด้านเฉพาะด้านการควบคุมนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้เฉลี่ยไม่เกิน 20,000 บาทและนักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้เฉลี่ย 40,001บาทขึ้นไป มีความพึงพอใจมากกว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ 20,001 – 30,000 บาท

2.5 นักเรียนที่ภูมิลำเนาต่างกันมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

การอภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏผล ดังนี้

1.1 ด้านการควบคุมนักเรียน ด้านกิจกรรมภายในหอพัก และด้านบุคลากร นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก จากการวิเคราะห์พบว่า ด้านการควบคุมนักเรียนและด้านบุคลากร โรงเรียนได้มีการวางแผนการกำหนดกฎระเบียบไว้อย่างชัดเจน และมีการชี้แจงให้นักเรียนทุกคนได้รับทราบ อีกทั้งยังมีความเคร่งครัดในข้อบังคับและกฎระเบียบ มีการคำนึงถึงความเหมาะสมของจำนวนอาจารย์ที่ดูแลหอพักกับจำนวนนักเรียนซึ่งทำให้สามารถดูแลนักเรียนได้อย่างทั่วถึง รวมถึงการดูแลเอาใจใส่และการให้คำปรึกษาของอาจารย์ต่อนักเรียน อีกทั้งบุคลากรของโรงเรียนเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และมีลักษณะการปฏิบัติงานที่ดี มีการบริการที่ดี อำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้นักเรียน อีกทั้งยังดูแลและเอาใจใส่ตลอดจนให้คำปรึกษาแนะนำ และประสานงานด้านอื่น ๆ ได้เป็นอย่างดีจึงสร้างความประทับใจให้แก่ นักเรียน จึงทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของหอพัก ดังที่ (ปลื้มจิต สภากาญจนา 2539:16 -17) กล่าวว่า การที่ผู้ปกครองนำนักเรียนมาเข้าโรงเรียนประจำ ดังนั้น เวลาส่วนใหญ่ของนักเรียนจึงอยู่ที่โรงเรียน โรงเรียนจึงมีบทบาทหน้าที่เพิ่มขึ้นในการอบรมดูแลนักเรียนนอกเหนือไปจากเวลาของการเรียนการสอนปกติ เพราะหลังจากเลิกเรียนโรงเรียนได้เปลี่ยนแปลงสภาพเป็นบ้านที่มีเด็กอยู่ร่วมกันจำนวนมาก จึงเป็นประเด็นที่น่าสนใจว่าในการจัดการศึกษาของโรงเรียนประจำ หอพักจะอย่างไรที่จะสามารถควบคุมและดูแลนักเรียนให้ได้ดีเช่นที่ควรจะเป็น ซึ่งข้อเท็จจริงอีกประการที่ต้องคำนึงในการดูแลนักเรียนประจำ คือ เมื่อนักเรียนมาอยู่รวมกันนั้นนักเรียนแต่ละคน มีความแตกต่างรายบุคคลทั้งในด้านภูมิหลังของแต่ละบุคคล ความเป็นอยู่ การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว อุปนิสัย ความสามารถด้านต่าง ๆ ฐานะเศรษฐกิจ ขนบธรรมเนียมในแต่ละภูมิภาค นักเรียนจะต้องปรับตัว เข้าหากันและเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ด้วยกัน โรงเรียนจึงมีภาระหน้าที่ในการจัดการสภาพความเป็นอยู่วิถีชีวิตในโรงเรียน และสังคมที่ดีให้แก่ นักเรียน ส่วนด้านกิจกรรมภายในหอพักจากการวิเคราะห์พบว่า รูปแบบของกิจกรรมสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนเอง ในขณะเดียวกันโรงเรียนได้มีนโยบายส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมและรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ซึ่งทางโรงเรียนได้คำนึงถึงความเหมาะสมของช่วงเวลาในการจัดกิจกรรม การกำหนดจำนวนกิจกรรมและมีรูปแบบของกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนในหลายๆด้านจึงทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของหอพัก สอดคล้องกับงานวิจัยของศิริวรรณ พิมพ์ทอง (2546 :บทคัดย่อ) ได้ศึกษาทัศนะของนิสิตต่อการจัดการบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่านิสิตชายและหญิงมีทัศนะต่อการจัดการบริการหอพักด้านกิจกรรมโดยรวมว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะหอพักนิสิตชายและนิสิตหญิงต่างก็มีปัจจัยสนับสนุน อันได้แก่ อาจารย์ที่ปรึกษา

กิจกรรมเพื่อให้คำแนะนำแก่นิสิตในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ จัดบริเวณและสถานที่เพื่อให้นิสิตได้จัดกิจกรรมอย่างเหมาะสม มีแผนการจัดกิจกรรม กำหนดจำนวนกิจกรรมและรูปแบบกิจกรรมในแต่ละปีการศึกษาไว้ล่วงหน้า ดังที่วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530:145-147) กล่าวว่ากิจกรรมนักศึกษาที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาในด้านต่าง ๆ ควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาเข้าร่วมด้วยความสมัครใจและส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาจัดกิจกรรมขึ้นเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ อำพร เดชก้อง (2533 : 101) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ พบว่า กิจกรรมในหอพักนักศึกษาควรประกอบด้วยกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ บำเพ็ญประโยชน์ ศิลปวัฒนธรรม และกิจกรรมวิชาการส่งเสริมด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยมีการประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาเข้าร่วมได้ตามความสนใจและอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมให้นักศึกษาด้วย ดังที่ จำรูญ ณ ระนอง (2536:4) ได้กล่าวถึงการจัดกิจกรรมในหอพักว่า กิจกรรมในหอพักที่จัดขึ้นต้องสามารถพัฒนาการเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ส่วนรวมและสังคมกิจกรรมบางส่วนที่นักเรียนไม่สามารถเป็นผู้จัด ทางหอพักควรจะเป็นผู้จัดแทน โดยให้นักเรียนเป็นส่วนร่วมในการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้จากการดำเนินงาน เพื่อให้ได้เกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน กิจกรรมใดที่นักเรียนสามารถจัดขึ้นทางหอพักควรให้การสนับสนุน รวมทั้งให้คำปรึกษาแนะนำ

1.2 ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพและด้านการบริการและสวัสดิการ นักเรียนมี

ความพึงพอใจต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง จากการวิเคราะห์พบว่า ระบบระบายอากาศภายในอาคารห้องพัทยังไม่ดีเท่าที่ควร ความแออัดของห้องพัก ขนาดของห้องพักคับแคบและไม่เป็นไปตามมาตรฐานไม่เหมาะสมกับจำนวนนักเรียนที่พักอาศัย ห้องอาบน้ำ และห้องสุขามีจำนวนไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ความไม่สะอาดของห้องอาบน้ำและห้องสุขาภายในอาคารหอพัก สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน ได้แก่ เตียงนอน ตู้เสื้อผ้า โต๊ะอ่านหนังสือ มีสภาพไม่แข็งแรงและบางชิ้นชำรุด และนักเรียนยังไม่ได้ได้รับความสะดวกสบายในด้านสาธารณูปโภคต่างๆ เช่น ความสะอาดของอาหารและน้ำดื่ม สิ่งอำนวยความสะดวก เครื่องมือ อุปกรณ์ การให้บริการเครื่องคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตยังไม่เพียงพอกับความต้องการของนักเรียน การติดตั้งโทรศัพท์สาธารณะภายในหอพักมีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียนเนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่ใช้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกดังกล่าวในช่วงเวลาเดียวกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทธวีภา ศุภโกศล (2546 : 54) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนิสิตปริญญาตรีที่มีต่อการให้บริการงานหอพักมหาวิทยาลัยบูรพาด้านกายภาพและด้านการบริการและสวัสดิการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัย พบว่า ระบบระบายอากาศภายในอาคารห้องพัทยังไม่ดีเท่าที่ควร ห้องอาบน้ำ และห้องสุขามีจำนวนไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา นิสิตยังไม่ได้ได้รับความสะดวกสบายในการใช้บริการในด้านสาธารณูปโภคต่างๆ เช่น เครื่องทำน้ำเย็นเกิดชำรุดและคุณภาพของน้ำดื่มไม่สะอาด เครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา คำนวณมีจำนวนน้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริวรรณ พิมพ์ทอง (2546 : 83 - 84) ได้ศึกษาทัศนะของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่านิสิตหญิงมีทัศนะต่อ

การจัดการบริการหอพักด้านกายภาพว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ขนาดห้องพักไม่เป็นไปตามมาตรฐานของทบวงมหาวิทยาลัยที่ได้กำหนดว่าขนาดห้องพักและจำนวนนักศึกษาที่พักอาศัยในห้องควรมีความเหมาะสมและไม่จัดให้นักศึกษาอยู่อย่างแออัด โดยทั่วไปควรมีพื้นที่ประมาณ 7 ตารางเมตรต่อนักศึกษา 1 คน (ทบวงมหาวิทยาลัย.2541ก : 14) การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกภายในห้องพัก ตู้ โต๊ะ เก้าอี้ เตียงและที่นอนที่มีสภาพไม่แข็งแรงและบางชิ้นชำรุดสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริสรณ์ ทิพทวี (2543:106) ได้ศึกษาทัศนะของนักศึกษาหอพักและอาจารย์ที่ปรึกษาหอพักที่มีต่อการดำเนินงานหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ด้านสภาพแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัยพบว่าหอพักจัดบริการห้องอาบน้ำและห้องสุขาไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา ห้องอาบน้ำและห้องสุขาไม่สะอาด สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณฤมล ประภัสสร (2547:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการของนิสิตเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของหอพัก โครงการเพชรในตม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผลการวิจัยพบว่า นิสิตมีปัญหาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของหอพักโครงการเพชรในตมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านสภาพแวดล้อมด้านกายภาพโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ใน 5 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านการควบคุมนักเรียน ด้านการบริการและสวัสดิการ ด้านกิจกรรมภายในหอพัก และด้านบุคลากร แบบสอบถาม จำแนกตามช่วงชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพผู้ปกครอง รายได้เฉลี่ยผู้ปกครอง และภูมิสำเนา สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

2.1 นักเรียนที่มีระดับชั้นปีต่างกันมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 มีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนช่วงชั้นที่ 4 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านการควบคุมนักเรียน ด้านกิจกรรมภายในหอพัก และด้านบุคลากร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เฉพาะด้านการบริการและสวัสดิการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 มีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 เป็นนักเรียนใหม่ ที่อยู่ในช่วงของการปรับตัวเพื่อเข้ากับสังคม ต้องเรียนรู้สังคมใหม่ เรียนรู้กฎระเบียบของโรงเรียนจึงมีความเต็มใจและพร้อมรับกับสิ่งต่างๆที่เกิดขึ้นรอบๆตัวได้มากกว่า ในขณะที่นักเรียนช่วงชั้นที่ 4 มีระยะเวลาในการอยู่หอพักมากกว่านักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จึงมีความเคยชินกับสภาพความเป็นอยู่ และการที่ต้องอยู่ในกฎระเบียบต่างๆ เป็นเวลานานจึงทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายกับสภาพความเป็นอยู่ จึงทำให้นักเรียนช่วงชั้นที่ 4 มีความพึงพอใจน้อยกว่านักเรียนช่วงชั้นที่ 3 สอดคล้องกับความคิดเห็นของวัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530 : 40) ได้กล่าวว่านักศึกษาชั้นปี 1 เต็มใจที่จะทำงานและร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย แต่เมื่อหนึ่งปีผ่านไปความอยากรู้อยากเห็นค่อยลดน้อยลงไปตามลำดับ ซึ่งเมื่อนักศึกษามีชั้นปีที่สูงขึ้นจะมีความ

ต้องการเห็นการเปลี่ยนแปลงและการปรับปรุงการให้บริการในทุกด้านตลอดระยะเวลาที่นักศึกษาอยู่ในสถาบัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชญาภาณท์ นวลสิงห์ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนิสิตต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์. ผลการวิจัยพบว่า นิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีต่างกัน มีความพึงพอใจของนิสิตต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน และมีภูมิลำเนาต่างกันมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพผู้ปกครอง และภูมิลำเนา ไม่ใช่ตัวแปรที่มีอิทธิพลที่ทำให้ความพึงพอใจต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์แตกต่างกัน จากการวิเคราะห์พบว่า การที่นักเรียนจะมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของหอพักนั้นขึ้นอยู่กับบริการที่ดีด้านต่างๆของหอพัก และการมีสิ่งอำนวยความสะดวกให้นักเรียน ดังนั้นการที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงหรือต่ำ หรือการที่ผู้ปกครองของนักเรียนมีอาชีพที่ต่างกัน และนักเรียนมีภูมิลำเนาต่างกัน ซึ่งถึงแม้จะมีสภาพทางภูมิศาสตร์ วัฒนธรรม แตกต่างกัน แต่นักเรียนทุกคนต่างต้องมาเริ่มต้นอยู่หอพักเดียวกัน มีสภาพแวดล้อมต่างๆเหมือนกัน ปรับตัวและเรียนรู้การอยู่ร่วมกัน และเนื่องจากนักเรียนมีระดับสติปัญญาและช่วงอายุที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนต้น จึงมีความคิดเห็นความรู้สึกและวุฒิภาวะทางอารมณ์ที่คล้ายคลึงกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชญาภาณท์ นวลสิงห์ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนิสิตต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์. ผลการวิจัยพบว่า นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความพึงพอใจของนิสิตต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของของ สิริสรณ์ ทิพทวี (2543:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาทัศนคติของนักศึกษาหอพักและอาจารย์ที่ปรึกษาหอพักที่มีต่อการดำเนินงานหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ พบว่า นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพฯและปริมณฑลกับนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัดมีทัศนคติต่อการดำเนินงานหอพักนิสิตนักศึกษาโดยรวมและรายด้านทุกแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเช่นเดียวกับที่ภิญญ ศักดิ์เพชร (2541:3) ได้การศึกษาศึกษาทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยทักษิณที่มีต่อหอพักเอกชนและหอพักมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2539 พบว่า นิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเมืองและนอกเมืองมีทัศนคติต่อหอพักมหาวิทยาลัยโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้เฉลี่ยต่างกันมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้เฉลี่ยไม่เกิน 20,000 บาทและนักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้เฉลี่ย 40,001บาทขึ้นไป มีความพึงพอใจ มากกว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ 20,001 – 30,000 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้เฉลี่ยต่างกันมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ เฉพาะด้านการควบคุมนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยที่นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้เฉลี่ยไม่เกิน 20,000 บาทและนักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้เฉลี่ย 40,001บาทขึ้นไป มีความพึงพอใจ มากกว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ 20,001 – 30,000 บาท เป็นที่น่าสังเกตว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่ำ มีความพึงพอใจในการบริการของหอพักด้านต่าง ๆ มากอาจเป็นเพราะว่าลักษณะความเป็นอยู่ที่บ้านของนักเรียนอาจยังไม่ดีและไม่สะดวกสบายเมื่อเทียบกับความเป็นอยู่ของหอพัก ตัวอย่างเช่น สภาพห้องนอนติดแอร์ และการรับประทานอาหารที่มีคุณภาพครบถ้วนตามหลักโภชนา ซึ่งทางโรงเรียนมีการบริการให้กับนักเรียนเป็นอย่างดี และสำหรับนักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายมากมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของหอพักมากอาจเป็นเพราะว่าลักษณะความเป็นอยู่ที่บ้านของนักเรียนกับที่หอพักอาจจะดีและมีความสะดวกสบายเหมือนกัน ดังนั้นเมื่อมาอยู่โรงเรียนจึงเกิดความพึงพอใจต่อการให้บริการของหอพัก แต่สำหรับนักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ปานกลาง มีความพึงพอใจน้อยกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่ำ และนักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้มาก อาจเป็นเพราะว่าลักษณะความเป็นอยู่ที่บ้านของนักเรียนอาจจะค่อนข้างดี มีความสะดวกสบาย และนักเรียนมีความคาดหวังว่าการบริการต่างๆของหอพักจะดีกว่าที่บ้าน ซึ่งเมื่อการบริการไม่สนองต่อความต้องการจึงมีความรู้สึกไม่พึงพอใจ ดังที่ มนต์ชัย แก้วหลวง (2543:8) กล่าวว่า ความพึงพอใจ เป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งความพึงพอใจจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อ บุคคลนั้นได้รับในสิ่งที่ตนเองต้องการหรือเป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการ ซึ่งระดับความพึงพอใจที่แตกต่างกัน ย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยหรือองค์ประกอบที่ต่างกัน ส่วนด้านการควบคุมนักเรียน นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่ำและมาก มีความพึงพอใจมากต่อการให้บริการของหอพัก อาจเป็นเพราะว่า การควบคุมนักเรียนของหอพักมีความเข้มงวดในการดูแลเอาใจใส่นักเรียน และมีความเคร่งครัดในกฎระเบียบแต่โรงเรียนได้จัดให้มีความเป็นอยู่ในหอพักเป็นไปในรูปแบบที่ปกครองน้อง เป็นการส่งเสริมลักษณะการเป็นผู้นำผู้ตามที่ดีโดยมีรุ่นพี่ 6 เป็นตัวแทนดูแลน้อง ๆ แทนอาจารย์ ทำให้นักเรียนไม่รู้สึกเหมือนมีการควบคุมอย่างเคร่งครัด รู้สึกเป็นตัวของตัวเอง รู้จักเคารพกฎระเบียบ และสร้างวินัยให้กับตนเอง และเนื่องจากอาจารย์ที่ดูแลหอพักและอาจารย์ที่ปรึกษาดูแลและเอาใจใส่ สร้างความเป็นกันเองกับนักเรียนตลอดจนเป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำ เหตุนี้เองจึงทำให้นักเรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจด้านการควบคุมนักเรียนในระดับมาก และจากผลการวิจัยที่ได้พบว่าผู้ปกครองที่มีรายได้น้อยส่วนมากจะประกอบอาชีพรับจ้างหรืออาชีพอื่นๆ ที่ไม่ใช่ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว หรือรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ดังนั้นผู้ปกครองอาจมีเวลาว่างดูแลนักเรียน และมีการควบคุมความประพฤติของนักเรียนทำให้เมื่อมาอยู่หอพักนักเรียนจึงไม่รู้สึก

เหมือนมีการควบคุมของกฎระเบียบ ส่วนนักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้มากมีความพึงพอใจมากเช่นกัน ซึ่งจากผลการวิจัยที่ได้พบว่าผู้ปกครองที่มีรายได้มากจะประกอบอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ดังนั้นอาจมีหน้าที่การงานที่ต้องรับผิดชอบมากจึงอาจทำให้มีเวลาดูแลนักเรียนน้อยเกินไป และสำหรับนักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ปานกลางมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของหอพักน้อยกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้น้อยและมาก ซึ่งจากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่าผู้ปกครองที่มีรายได้ 20,001 -30,000 บาท ส่วนมากรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ซึ่งผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพดังกล่าวจะค่อนข้างมีระเบียบและวินัยในตนเองมาก เห็นได้จากการปฏิบัติงาน ที่ทำงานที่ต้องคำนึงถึงกฎข้อบังคับ ต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของผู้บังคับบัญชา สิ่งนี้อาจทำให้ผู้ปกครองบางท่านเคยชินกับกฎระเบียบตลอดเวลา ส่งผลให้เวลาอยู่ที่บ้านจึงเคยชินกับกฎระเบียบและค่อนข้างเป็นคนมีระเบียบ มีการกำหนดกฎระเบียบในบ้าน และอาจเข้มงวดกับนักเรียน ดังนั้นเมื่อนักเรียนมาอยู่หอพักจึงรู้สึกไม่พึงพอใจที่มีการควบคุมนักเรียน และให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ ด้านการควบคุมนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้นทางโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ จึงควรรักษามาตรฐานนี้ไว้ เพราะการควบคุมนักเรียนนั้นเป็นเรื่องยาก ที่จะทำได้เด็กนักเรียนเคารพในกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด ซึ่งจากผลการวิจัยนี้เห็นว่าทางโรงเรียนเองสามารถกำหนดความชัดเจนและชี้แจงให้นักเรียนได้รับทราบและเข้าใจในกฎระเบียบของโรงเรียนอย่างลึกซึ้ง จึงทำให้นักเรียนของโรงเรียนประพฤติและปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัยของโรงเรียน
2. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ด้านกิจกรรมภายในหอพัก โดยรวมและรายช้อยู่ในระดับมาก ดังนั้นทางโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ จึงควรรักษามาตรฐานนี้ไว้ เพราะกิจกรรมเป็นส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญต่อนักเรียน ช่วยส่งเสริมนักเรียนในด้านต่างๆ
3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ ด้านบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้นทางโรงเรียนภ.ป.ร. ราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ จึงควรรักษามาตรฐานนี้ไว้ จะเห็นได้ว่าอาจารย์ที่ปรึกษาหอพัก (ครูบ้าน) และอาจารย์ท่านอื่นๆที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับนักเรียนล้วนแต่เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ เพราะมีการดูแลและเอาใจใส่นักเรียนเป็นอย่างดี และคอยให้คำปรึกษากับนักเรียน การรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยมีความเคร่งครัดในกฎระเบียบของโรงเรียนอย่างดีเยี่ยม เห็นได้จากการตรวจและเซ็นชื่อเข้า-ออกโรงเรียน
4. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เพื่อให้สภาพแวดล้อมทางกายภาพของโรงเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นจึงควรปรับปรุงความสะดวกของห้องอาบน้ำและห้องสุขาและควรมีจำนวนของห้องอาบน้ำและห้องสุขาเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน ควรปรับปรุง ซ่อมแซมสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน เช่น เติยง นอน ตู้เสื้อผ้า โต๊ะอ่านหนังสือให้มีสภาพที่ดีอยู่เสมอ ควรเพิ่มความสะดวกสบายของสถานที่รับรองผู้ปกครองที่มาพบนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น ควรมีการระบายอากาศที่ดี และสภาพการอยู่ของนักเรียนไม่ควรแออัด ควรคำนึงถึงขนาดห้องพักให้มีความเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน
5. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ ด้านการบริการและสวัสดิการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เพื่อให้การบริการและ

สวัสดิการของโรงเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นจึงควรเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆในอาคาร เช่น โทรศัพท์ภายในและโทรศัพท์สาธารณะ จัดบริการสื่อสิ่งพิมพ์ ข่าวสาร คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ปรับปรุงความสะอาดของอาหารและน้ำดื่ม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานของหอพักนักเรียน โรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์
2. ควรศึกษาบทบาทหน้าที่ฝ่ายกิจการนักเรียนที่มีต่องานหอพักนักเรียน โรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์
3. ควรศึกษารูปแบบการจัดหอพักเพื่อส่งเสริมการพัฒนานักเรียน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2542). การอุดมศึกษาที่ทางแยก. กรุงเทพฯ : บริษัท ส.เอเซียเพรส จำกัด.
- จำรูญ ณ ระนอง. (2536). รูปแบบและกิจกรรมในการจัดการหอพักนักศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชญาภาณท์ นวลสิงห์. (2547). ศึกษาความพึงพอใจของนิสิตต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.(การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- ชวลิต เหล่ารุ่งกาญจน์. (2538). ความพึงพอใจของลูกค้ำต่อการให้บริการของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน): ศึกษาเฉพาะกรณีสาขาท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี. ภาคนิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. อัดสำเนา.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2546). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : เทพเนรมิตการพิมพ์ .
- _____. (2547). เอกสารประกอบการเรียนวิชา การวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาวัดผลและวิจัยคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ณฤมล ประภัสสร. (2547). ปัญหาและความต้องการของนิสิตเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของหอพัก โครงการเพชรในตม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. (2541). มาตรฐานกิจการนักศึกษา. กรุงเทพฯ : กองบริการการศึกษา ทบวงฯ.
- ทองเรียน อมรัชกุล. (2535). การบริหารกิจการนักศึกษาทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์.
- บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. (2548). เอกสารประกอบการเรียนวิชาสัมมนาการวิจัยทางธุรกิจ ศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาวัดผลและวิจัยคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ปลื้มจิต สภาดำรงค์. (2539). รายงานประสบการณ์ในการบริหารกิจการนักเรียนประจำโรงเรียน สิรินครราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ประจำปีการศึกษา 2539. นครปฐม : โรงเรียนสิรินครราชวิทยาลัย. อัดสำเนา.
- ธนพร ชมวรฐายี. (2539). ความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อการบริการของสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัด: ศึกษาเฉพาะกรณี จังหวัดอุบลราชธานี. ภาคนิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. อัดสำเนา.

- พัทธวีภา ศุภโกศล. (2546). ศึกษาความพึงพอใจของนิสิตปริญญาตรีที่มีต่อการให้บริการงานหอพักมหาวิทยาลัยบูรพา. ปริญญาโท กศ.ม.(การอุดมศึกษา).กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดສຳເນາ.
- ปริญญ ตักดิ์เพชร.(2541). การศึกษาทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยทักษิณที่มีต่อหอพักเอกชนและหอพักมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2539. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- มนต์ชัย แก้วหลวง.(2543).ความพึงพอใจของลูกค้าในการใช้บริการจากร้านยาใน เขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. (เศรษฐศาสตร์เกษตร). เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- มนตรี แยมกลกร.(2542). รูปแบบของหอพักนักศึกษาสำหรับมหาวิทยาลัยในประเทศไทย. กรุงเทพฯ:สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย.กรุงเทพฯ:ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย.
- เยาวลักษณ์ คัดโนภาส.(2543).บทบาทและทิศทางของอุดมศึกษาไทย. กรุงเทพฯ:ภาควิชาอุดมศึกษา คุรุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์.(2546).รายงานการวิจัยการศึกษาสาเหตุที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแนวทางในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ปีการศึกษา 2546. นครปฐม:โรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์. อุดສຳເນາ.
- _____. (2548).คู่มือผู้ปกครองฝ่ายกิจการนักเรียนฝ่ายกิจการหอพัก ประจำปีการศึกษา นครปฐม : โรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์. อุดສຳເນາ.
- วินัย พัฒนรัฐ.(2539).การบริหารโรงเรียนประจำ. อุดສຳເນາ.
- วิภาพรรณ หิรัญเกิด. (2545).การศึกษาความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อการบริหารหอพักบริเวณถนนรามคำแหง. กรุงเทพมหานคร:บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา.(2535).การบริหารงานด้านหอพัก.กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- _____. (2525). การบริหารงานด้านหอพักนิสิตนักศึกษา : หลักการปัญหาและแนวทางการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์. อุดສຳເນາ.
- _____. (2530). งานบุคลากรนิสิตนักศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วีระพงศ์ ประดิษฐ์. (2548). สภาพและปัญหาการบริหารงานหอพักนักเรียนของกลุ่มโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย.กรุงเทพมหานคร:มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศิริวรรณ พิมพ์ทอง. (2546). ศึกษาทัศนะของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิตใน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.ปริญญาโท กศ.ม.(การอุดมศึกษา).กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สิริสรณ์ ทิพทวี. (2543).ศึกษาทัศนะของนักศึกษาหอพักและอาจารย์ที่ปรึกษาหอพักที่มีต่อการดำเนินงานหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.ปริญญาโท กศ.ม.(การอุดมศึกษา).กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สำเนาวิ ขจรศิลป์.(2539).มิติใหม่ของกิจกรรมนักศึกษา.พื้นฐานและบริการนักศึกษา.พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.

เสาวนีย์ วิวัฒน์วานิช.(2541).ความพึงพอใจของผู้เข้าต่อการบริการของหอพักสตรี:ศึกษาเฉพาะกรณีหน้ามหาวิทยาลัยรามคำแหง เขตบางกะปิ. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

อรทัย สี่ละพัฒน์.(2536).ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนประจำต่องานสังคมสงเคราะห์ในโรงเรียน:ศึกษาเฉพาะโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. กรุงเทพมหานคร:มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.กรณี หน้ามหาวิทยาลัยรามคำแหง เขตบางกะปิ. กรุงเทพฯ :สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

อำพร เดชก้อง. (2533). รูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความอนุเคราะห์

ภาคผนวก ข
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลิ้มไทย อาจารย์พิเศษภาควิชาบริหารธุรกิจ
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์ อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารธุรกิจ
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. อาจารย์ภัคกร สกลรักษ์ อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารธุรกิจ
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
4. นางแท่งทิพย์ วันเจริญพันธุ์ ครูกลุ่มสาระสังคม
โรงเรียนภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์
5. นางอารียา แสงคำ ครูกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์
โรงเรียนภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์

ภาคผนวก ค
แบบสอบถาม

แบบสอบถามการวิจัย
เรื่อง ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการของหอพัก
โรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อทราบถึงความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการของหอพักนักเรียนโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ขอความกรุณานักเรียนตอบข้อคำถามทุกข้อให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงตามระดับความพึงพอใจของนักเรียนให้มากที่สุดพร้อมแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม คำตอบของนักเรียนจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุง และพัฒนาหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ต่อไป โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของนักเรียน

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์

ตอนที่ 3 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

สุวรรณา สิทธิชัย
 นิสิตปริญญาโทวิชาเอกธุรกิจศึกษา
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 สถานภาพของนักเรียน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง () หน้าคำตอบในแต่ละข้อตามความเป็นจริง

1. ช่วงชั้น

- () ช่วงชั้นที่ 3 (ม.1 – ม.3)
 () ช่วงชั้นที่ 4 (ม.4 – ม.6)

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

- () คะแนนเฉลี่ยสะสม ต่ำกว่า 2.50
 () คะแนนเฉลี่ยสะสม 2.50 – 3.00
 () คะแนนเฉลี่ยสะสม 3.01 – 4.00

3. อาชีพผู้ปกครอง

- () รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ
 () ค้าขาย / เจ้าของกิจการ
 () อื่นๆ

4. รายได้เฉลี่ยผู้ปกครอง

- () ไม่เกิน 20,000 บาท
 () 20,001 - 30,000 บาท
 () 30,001 - 40,000 บาท
 () 40,001 บาท ขึ้นไป

5. ภูมิสำเนา

- () ภาคกลาง
 () อื่นๆ

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านการควบคุมนักเรียน ด้านการบริการและสวัสดิการ ด้านกิจกรรมภายในหอพัก และด้านบุคลากร

คำชี้แจง พิจารณาข้อความแต่ละข้อและโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับความพึงพอใจของนักเรียนเพียงช่องเดียว

ข้อ	ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	ความเหมาะสมของทำเลที่ตั้งของอาคารหอพัก สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม					
2.	ความมั่นคงและปลอดภัยของอาคารห้องพัก					
3.	การระบายอากาศภายในอาคารห้องพัก					
4.	ความสว่างภายในห้องพัก					
5.	ความสะอาดของบริเวณอาคารหอพัก					
6.	ขนาดของห้องพักต่อจำนวนนักเรียน					
7.	สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน ได้แก่ เตียงนอน ตู้เสื้อผ้า โต๊ะอ่านหนังสือ					
8.	ความร่มรื่นและสวยงามของมุมที่พักผ่อนบริเวณภายในและรอบๆหอพัก					
9.	ความสะอาดสบายของสถานที่รับรองผู้ปกครองที่มาพบนักเรียน					
10.	ความสะอาดสบายในการเดินทางจากอาคารหอพักไปยังอาคารอื่นๆ เช่น อาคารเรียน ห้องสมุด โรงอาหาร					
11.	ความเพียงพอของจำนวนห้องอาบน้ำ,ห้องสุขา ต่อจำนวนนักเรียน					
12.	การรักษาความสะอาดของห้องอาบน้ำและห้องสุขาภายในอาคารหอพัก					

ข้อ	ด้านการควบคุมนักเรียน	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	มีการจัดปฐมนิเทศเพื่อให้นักเรียนทราบระเบียบและข้อปฏิบัติของการอยู่หอพัก					
2.	ความชัดเจนของการกำหนดระเบียบและข้อปฏิบัติของหอพัก					
3.	การชี้แจงกฎระเบียบข้อบังคับให้นักเรียนได้ทราบและเข้าใจ					
4.	การปรับปรุงระเบียบ-ข้อปฏิบัติเพื่อสอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน					
5.	ความเคร่งครัดของระเบียบและข้อปฏิบัติต่างๆ ภายในหอพัก					
6.	ความยุติธรรมของกระบวนการพิจารณาลงโทษนักเรียนที่กระทำความผิด					
7.	ความเหมาะสมของการกำหนดเวลาเปิด-ปิดหอพัก					
8.	ความเหมาะสมของสัดส่วนอาจารย์ที่ดูแลหอพักต่อจำนวนนักเรียน					
9.	การดูแล เอาใจใส่ และการให้คำปรึกษาของอาจารย์ประจำหอพักที่มีต่อนักเรียน					
10.	อาจารย์ที่ดูแลหอพักสามารถควบคุมให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของหอพัก					
11.	ความเข้มงวดในการเซ็นชื่อรับ-ส่งนักเรียนของผู้ปกครองในวันเข้าและออกจากโรงเรียน					
12.	อาจารย์ที่ปรึกษาหอพักปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน					

ข้อ	ด้านการบริการและสวัสดิการ	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	การอำนวยความสะดวกของบริการด้านสุขภาพและการปฐมพยาบาล					
2.	ความสะอาดของน้ำดื่มที่ใช้อุปโภคและบริโภค					
3.	ความสะดวกสบายของนักเรียนที่ใช้บริการห้องนันทนาการ					
4.	การรักษาความปลอดภัยของระบบเวรยามประจำหอพัก ตลอด 24 ชั่วโมง					
5.	ความเพียงพอในการจัดบริการโทรศัพท์ภายใน					
6.	ความเพียงพอในการจัดบริการโทรศัพท์สาธารณะ					
7.	ความรวดเร็วของบริการรับ – ส่งจดหมาย / พัสดุภัณฑ์					
8.	การจัดบริการหนังสือพิมพ์ประจำวันและการประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่างๆ					
9.	การจัดให้บริการคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต					
10.	ความพอเพียงของจำนวนช่องที่รับส่งสัญญาณ UBC ภายในอาคารหอพัก					
11.	คุณภาพและความสะอาดของอาหารที่ได้รับบริการ					
12.	ความปลอดภัยของระบบป้องกันอัคคีภัยภายในหอพัก					

ข้อ	ด้านกิจกรรมภายในหอพัก	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	รูปแบบของกิจกรรมทำให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์					
2.	การส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของหอพัก					
3.	ความเหมาะสมของช่วงเวลาในการจัดกิจกรรม					
4.	รูปแบบกิจกรรมช่วยแก้ปัญหาประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม					
5.	รูปแบบกิจกรรมช่วยเสริมสร้างความสามัคคี					
6.	รูปแบบกิจกรรมที่จัดส่งเสริมด้านคุณธรรมและจริยธรรม					
7.	รูปแบบกิจกรรมช่วยเสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน					
8.	รูปแบบของกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาด้านสติปัญญา					
9.	รูปแบบกิจกรรมช่วยส่งเสริมและพัฒนาด้านบุคลิกภาพ					
10.	นักเรียนทราบข่าวสารการจัดกิจกรรมของหอพักอย่างทั่วถึง					

ข้อ	ด้านบุคลากร	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	สัดส่วนของจำนวนบุคลากรดูแลหอพักต่อจำนวนนักเรียน					
2.	ความสามารถของบุคลากรในการปฏิบัติงานที่ได้รับผิดชอบ					
3.	การติดต่อประสานงานและร่วมมือกันระหว่างผู้ดูแลหอพักกับนักเรียน					
4.	การให้คำปรึกษาและแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาหอพัก(ครูบ้าน)					
5.	การอำนวยความสะดวกของบุคลากรเกี่ยวกับการเบิก-จ่ายวัสดุและอุปกรณ์เพื่อจัดกิจกรรม					
6.	การให้คำปรึกษาและแนะนำของเจ้าหน้าที่ธุรการเกี่ยวกับข้อมูลและข่าวสาร					
7.	ความเคร่งครัดในกฎระเบียบของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย					
8.	การรักษาความสะอาดโดยแม่บ้าน และ ภารโรงภายในห้องพักและบริเวณหอพัก					
9.	ความเอาใจใส่และการดูแลรักษาของเจ้าหน้าที่พยาบาล					
10.	การปรับปรุงและซ่อมแซมอุปกรณ์ในหอพักที่ชำรุดของภารโรง					

ตอนที่ 3 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

.....

.....

.....

.....

.....

2. ด้านการควบคุมนักเรียน

.....

.....

.....

.....

.....

3. ด้านการบริการและสวัสดิการ

.....

.....

.....

.....

.....

4. ด้านกิจกรรมภายในหอพัก

.....

.....

.....

.....

.....

5. ด้านบุคลากร

.....

.....

.....

.....

.....

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวสุวรรณา สิทธิชัย
วันเดือนปีเกิด	28 มกราคม 2522
สถานที่เกิด	110 หมู่ 6 ตำบลท่าแลง อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี 76130
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	110 หมู่ 6 ตำบลท่าแลง อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี 76130
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2537	มัธยมศึกษาตอนต้น แผนก วิทย- อังกฤษ จากโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศ
พ.ศ. 2540	มัธยมศึกษาตอนปลาย แผนก ศิลป์-คำนวณ จากโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศ
พ.ศ. 2545	บริหารธุรกิจ สาขาการจัดการทั่วไป จากมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
พ.ศ. 2549	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) วิชาเอกธุรกิจศึกษา จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ